

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra Muzikologie

Filip H A J D U

**HUDOBNÁ KULTÚRA NA MOHELNICKU V ROKOCH 1945–
2007**

**THE MUSIC CULTURE OF MOHELNICKO IN YEARS 1945–
2007**

Diplomová práce

Vedúci práce: PhDr. Eva Vičarová, PhD.

Olomouc 2008

Prehlasujem, že som túto diplomovú prácu vypracoval samostatne a uviedol v nej literatúru a ďalšie zdroje, ktoré som použil.

V Olomouci 30. novembra 2008

Obsah

Úvod	5
1. Mohelnicko	7
1. 1. Mohelnice	7
1. 2. Loštice	8
2. Hudobné školstvo	10
2. 1. Mohelnice.....	10
2. 1. 1. Hudební škola (Lidová škola umění) Zábřeh na Moravě pobočka Mohelnice 1951–1976.....	10
2. 1. 2. LŠU Mohelnice 1976–1989.....	15
2. 1. 3. Základní umělecká škola Mohelnice 1990–2007.....	21
2. 1. 4. Dechový orchestr mladých ZUŠ Mohelnice.....	30
2. 2. Loštice.....	38
2. 2. 1. Hudební škola (Lidová škola umění) Zábřeh na Moravě pobočka Loštice (1951–1988).....	38
2. 2. 2. LŠU (ZUŠ) Mohelnice pobočka Loštice (1988–1996).....	44
2. 2. 3. ZUŠ Loštice (1996–2007).....	46
2. 2. 4. Učitel Pavel Beneš.....	49
3. Zborový spev	52
3. 1. Mohelnice.....	52
3. 1. 1. Dětský pěvecký sbor Arietta ZUŠ Mohelnice.....	57
3. 2. Loštice.....	71
3. 2. 1. Dětský pěvecký sbor Větrník.....	71
4. Hudobné festivaly a prehliadky	76
4. 1. Mohelnický dostavník.....	76
4. 2. Moravský vrabec.....	81
4. 3. Mohelnická filmová písnička.....	82
4. 4. Evropský den hudby.....	83

5. Hudobné inštrumentálne súbory.....	85
5. 1. Mohelnice.....	85
5. 1. 1. Dechová hudba.....	85
5. 1. 2. Collegium musicum.....	87
5. 1. 3. Musica per cinque ottoni.....	88
5. 1. 4. Smolaři.....	90
5. 2. Loštice.....	91
6. Hudobný skladateľ Stanislav Adam.....	95
Záver.....	100
Resume.....	103
Summary.....	104
Zusammenfassung.....	105
Anotácia.....	107
Súpis literatúry a prameňov.....	108
Prílohy.....	111

Úvod

Moja písomná diplomová práca „Hudobná kultúra na Mohelnicku v rokoch 1945–2007“ mapuje situáciu v hudobnom živote v dvoch hlavných centrách tohto mikroregiónu – v mestách Mohelnice a Loštice – a to od skončenia druhej svetovej vojny až po súčasnosť, respektíve do roku 2007. Jedná sa o problematiku, ktorá predtým nebola dostatočne prebádaná a fundovane spracovaná. K uvedenej téme existuje len málo knižnej literatúry. K najdôležitejším zdrojom informácií o hudobnej kultúre na Mohelnicku patrí dvojtýždenník Hlas MEZu, mesačník Mohelnický zpravodaj a Hlas Loštic. Z prameňov sú to hlavne kroniky, archívne dokumenty a ústne výpovede pamätníkov (viz zoznam literatúry). Všetky získané informácie predkladám v šiestich kapitolách.

Prvá kapitola Mohelnicko sa zaoberá organizáciou kultúry a stručným prehľadom hudobných umeleckých zoskupení v Mohelnici a v Lošticiach. Ďalšie kapitoly sú rozsiahlejšie a chronologicky vo vymedzenom časovom období vypovedajú o umeleckom školstve, zborovom speve, hudobných festivaloch a inštrumentálnych súboroch. V poslednej kapitole pojednávam o významnom loštickom rodákovi, huslistovi a hudobnom skladateľovi Stanislavovi Adamovi.

Do koncepcie mojej práce som nezaradil kapitolu o Kruhu priateľ hudby v Mohelnici a v Lošticiach, ktorú podrobne spracovala Helena Brožová v bakalárskej práci „Kruhy priateľ hudby na Olomoucku, Šumpersku a Uničovsku a jejich organizátor Jan Morávek“ (Katedra Muzikologie FF UP, Olomouc 2003).

Cieľom mojej diplomové práce bolo vytvoriť jasný obraz o hudobnej kultúre na Mohelnicku, ktorý by hodnotil

a poukazoval na dôležité momenty v rokoch 1945–2007. Verím, že v každej kapitole sa mi to aspoň trochu podarilo.

Na tomto mieste by som chcel poďakovať všetkým, ktorí mi prispeli svojou pomocou pri zbieraní informácií a materiálov. Predovšetkým však vedúcemu mojej diplomovej práce PhDr. Eve Vičarové, PhD.

1. Mohelnicko

Územný región Mohelnicko je označenie pre združenie štrnástich miest a obcí medzi ktoré patrí Klopina, Krchleby, Líšnice, Loštice, Maletín, Mírov, Mohelnice, Moravičany, Palonín, Pavlov, Police, Stavenice, Třeština a Úsov. Hlavnými kultúrnymi centrami tohto územného celku boli mestá Mohelnice a Loštice.

1. 1. Mohelnice

Mohelnice bola do roku 1945 sudetským mestom. Po odsune viac než 4000 sudetských Nemcov v rokoch 1946–48 v Mohelnici zostalo 600 Čechov. Prázdne nemecké domy začali osídľovať ľudia z blízkeho okolia, ale i z ďalších miest Moravy, Čiech a Slovenska.¹ Už v roku 1949 dosiahol počet obyvateľov mesta stav z predvojnovovej doby. Kultúrny život od základov utvárala Osvětová beseda (OB) v Mohelnici, ktorá vznikla v roku 1945. V jej čele stál Bedřich Dušek. Podľa záznamov z mestskej kroniky boli pod OB hlavne dramatické a recitačné krúžky, či hudobné kurzy pre dospelých. Príležitostne OB usporiadala koncertné, operetné a činoherné predstavenia moravských profesionálnych a amatérskych súborov. Najčastejšie v Mohelnici vystupovala Moravská filharmonie Olomouc a Pěvecký sbor severomoravských učitelů. Okrem OB umelecké aktivity vyvíjal i Závodní klub ROH MEZ Mohelnice pod ktorým pracoval dechový orchestr a spevácky zbor Radost. Dôležitým medzníkom v hudobnej histórii mesta bol vznik Hudební školy Mohelnice pobočka Zábřeh na Moravě v roku 1951, ktorá spolu s OB začala organizovať koncerty žiakov v závodnom klube ROH.

---

¹ Viz „Pamětní kniha Mohelnice II. díl.“, r. 1948, s. 7. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

Na konci roku 1965 OB zanikla a jej aktivity prebral Spojený závodní klub ROH MEZ Mohelnice (SZK). Jeho predsedom bol František Skoumal.² SZK mal na starosti všetky umelecké zoskupenia v meste. Okrem toho zaistoval koncerty, prednášky, kurzy, divadelné predstavenia, zábavy a plesy. Medzi najvýraznejšie hudobné súbory SZK patrili Dechový orchestr (od roku 1948), Mohelnický pěvecký sbor (1971–1986) a skupina Smolaři (od roku 1975). Pre ich činnosť mala veľký význam Lidová škola umění v Mohelnici, ktorej vybraní žiaci v priebehu a po skončení štúdia so súbormi SZK spolupracovali.

K oživeniu hudobnej kultúry mesta prispel určite vznik Klubu přátel hudby v roku 1987, ktorý organizoval komorné koncerty prevažne artificiálnej hudby.

Po privatizácii podniku MEZ začiatkom deväťdesiatich rokov dvadsiateho storočia nemal nový vlastník záujem o organizáciu kultúry v Mohelnici. Po zániku ZK ROH Mohelnice v roku 1993 sa o kultúru mesta začala starať príspevková organizácia Městské kulturní středisko (MKS). To organizovalo koncerty, divadelné predstavenia a podporovalo umelecké mohelnické súbory – smíšený pěvecký sbor Carmen (od roku 1995) a komorný orchester Collegium musicum (od roku 1999).

1. 2. Loštice

Mesto Loštice bolo české mesto na hraniciach so sudetským územím. Malé mestečko s necelými troma tisícami obyvateľov sa vyznačovalo bohatou hudobnou kultúrou. Už v prvej polovici dvadsiateho storočia tu pôsobilo niekoľko hudobných zoskupení: dychová hudba Červinkova kapela, Dechovka Karla Kühna, tanečný orchester Smetáci, Sokolský taneční orchestr,

---

² Křupka, Václav: „Mohelnická kultura na nových cestách“, in: Kulturní kalendář, Mohelnice, leden 1966.

štyridsaťčlenný orchester drnkacích nástrojov a bubnov Tamburáši a tanečná skupina Rigo.³

Po druhej svetovej vojne celú kultúru mesta riadila Osvetová beseda a Spojený (mezisvazový) klub ROH. Na bohatú tradíciu hudobných kapiel naviazala dychová hudba Červinkova kapela (do roku 1983), taneční orchestr Květoslava Pechy (1951–1982), taneční orchestr Stanislava Gepperta (od roku 1982), country skupina Country 5 (od roku 1990).

Mladých hudobníkov vychovávala Hudební škola v Lošticiach (neskôr Lidová škola umění, Základní umělecká škola), ktorá vznikla v roku 1951. Tu vznikli postupne dva hudobné súbory. Prvým bola školní dechovka Vlastimila Řmota (1974–1989) a druhým taneční orchestr Oldřicha Růžičky (od roku 1983).

V roku 1987 vznikol pri Jednotném zemědělském družstvu Loštice Klub přátel hudby, ktorý sa pripojil spolu s mohelnickým klubom k projektu šnúr koncertných predstavení českých a zahraničných výkonných umelcov riadených Janem Morávkem z uničovského Klubu přátel hudby.⁴

Od roku 2004 organizáciu kultúry mesta riadilo Městské kulturní středisko (organizačná zložka mesta). To naďalej podporovalo loštické hudobné zoskupenia – dychovku Loštická Veselka (od roku 1995), Country 5 a divadelný hudobný súbor. Najočakávanejším kultúrnym podujatím mesta boli každoročné Loštické slavnosti hudby a tvarůžků, konané pravidelne od roku 1995.

---

³ Viz Fialek, Petr: „Loštice ve fotografiích do roku 1948“. Mohelnice 2007, s. 32–33.

⁴ Kol.: „Loštice, město a jeho obyvatelé“. Loštice 1998, s. 75–76.

2. Hudobné školstvo

2. 1. Mohelnice

2. 1. 1. Hudební škola (Lidová škola umění) Zábřeh na Moravě pobočka Mohelnice 1951–1976

Po ukončení druhej svetovej vojny sa začínajú zriaďovať hudobné školy aj v menších mestách bývalého Československa, medzi ktoré nepochybne patrila i Mohelnice. Pred vznikom štátnej Hudobnej školy v Mohelnici súkromne vyučoval orgán, klavír a husle Alois Lexmann – riaditeľ mohelnického chóru kostola sv. T. Becketa, čo doložil zápis v kronike mesta z roku 1948.⁵

Hudobná škola v Mohelnici bola po dlhých jednaniach medzi zástupcami mesta a okresnou správou v Šumperku zriadená k prvému septembru 1951,⁶ kedy začala fungovať ako pobočka Hudobnej školy Zábřeh na Morave (riaditeľ Josef Johec). Miestnosti školy sa nachádzali v prízemí bývalej fary na Kostolnom námestí. V prvom školskom roku 1951/1952 sa tu v dvoch triedach vyučovalo hre na klavír a husle.⁷ Medzi prvými učiteľmi boli – Alexander Lexman (husle), Antonín Kočka (husle) a Zdeněk Fridrich (klavír). Záujem o hudobné vzdelanie bol veľký a to nie nielen zo strany žiakov základných škôl, ale i učňovských a stredných.⁸ Na zlepšenie materiálneho

---

⁵ „Pamětní kniha města Mohelnice“, II. díl, r. 1948, s. 9. Městský úřad Mohelnice – Matrika.

⁶ Je nutné upozorniť na fakt, že zborník Mohelnice včera a dnes z roku 1973 nepravdivo informuje o dátume zriadenia hudobnej školy v Mohelnici. Ten datuje vznik školy do roku 1954, čo je po preštudovaní Kroniky mesta (Pamětní kniha) a dokumentov z fondu Hudební škola v Mohelnici 1951–1963 (Státní okresní archiv Šumperk) veľmi nepravdepodobné. Nesprávny údaj bol zrejme prevzatý z publikácií Františka Hekeleho, ktorý napr. v článku Z historie mohelnického školství marcového Kulturneho zpravodaja 1968, datoval vznik hudobnej školy na rok 1954.

⁷ „Pamětní kniha města Mohelnice“, II. díl, r. 1948, s. 291. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

⁸ Záujem o zriadenie a rozšírenie hudobnej školy v Mohelnici mal okrem kultúrneho referenta mestského národného výboru Bedřicha Duška i riaditeľ odborného učilišťa štátnych pracovných

vybavenia, teda zvýšeniu počtu hudobných nástrojov školy a zabezpečenie audiovizuálnej techniky pre vyučovanie hudobnej náuky, mal zásluhu učiteľ Zdeněk Fridrich, ktorý písal žiadosti o dotácie z mesta, či okresu.⁹

V nasledujúcom školskom roku 1952/1953 sa opäť vyučovalo hre na klavír a husle, avšak škola sa snažila o rozšírenie výučby aj na iné hudobné nástroje, čo potvrdzuje prevzatie sláčikových, dychových a ďalších inštrumentov, vrátane notového materiálu, od riaditeľstva Masarykovej strednej školy v Mohelnici.¹⁰

V ďalších rokoch sa neustále zvyšoval počet žiakov, čím rástli i požiadavky na predstaviteľov mesta na získanie nových priestorov, či samostatnej budovy. Na škole postupne učilo stále viac pedagógov. Boli medzi nimi Václav Klásek (husle), Jan a Jaroslav Šátek (husle), Ladislav Šťastný (husle), Miloš Vrba (klavír), Eduard Rulf (klavír), Eva Kostková (klavír, spev, hudobná náuka), Eva Trčková (klavír), Emília Balcárková (akordeón, klavír). Zápisné pre nových žiakov bolo napríklad v roku 1954 štyri koruny a mesačné školné vyšlo na dvadsať korún československých.

V roku 1955 vznikli hudební kurzy pri Osvetovej besede mesta Mohelnice v spolupráci so závodným klubom ROH závodu MEZ, ktoré boli určené pre neúspešných uchádzačov v Hudobnej škole a pre dospelých. Týmto spôsobom sa mal aspoň čiastočne vyriešiť stále sa zvyšujúci záujem o hudobné vzdelanie. Hudební kurzy prebiehali v priestoroch Hudobnej školy, Kultúrneho domu Mohelnice a v závodnom klube podniku MEZ. Mesačné školné

---

záloh Josef Vrba, ktorý adresoval otvorený list Mestskému národnému výboru (ďalej MNV) v Mohelnici, kde zdôrazňuje potrebu hudobného vzdelania mladých učňov. Viz nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

⁹ Zd. Fridrich, neskorší český organológ, vysokoškolský pedagóg a hudobný skladateľ, vyučoval na mohelnickej hudobnej škole do roku 1952. Viz nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

¹⁰ Nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

v hudobných kurzoch bolo 40 korún a v školskom roku 1955/1956 ho absolvovalo 31 poslucháčov.¹¹

V budove hudobnej školy sa vyučovalo od pondelka do soboty. Keďže v základných a stredných školách bola výučba pre nedostatok tried dvojzmenná (dopoludnia a odopoludnia), na hudobnej škole sa učilo pravdepodobne celodenne, čo bolo z hľadiska používania dvoch (neskôr štyroch) učební nevyhnutné.

Zástupcom riaditeľa Hudební školy Zábřeh na Moravě bol Antonín Kočka. Jeho úlohou bolo spravovať tunajšiu pobočku. Antonín Kočka, známy kultúrny organizátor, v polovici päťdesiatych rokov založil „Dětský orchestr“¹² na mohelnickej hudobnej škole. Vôbec prvé hudobné teleso školy je zachytené na dobovej fotografii z roku 1958. Vtedy dvadsať jedna členný ansámbl disponoval celkom slušnou inštrumentálnou výbavou (napr. husle, kontrabas, klarinet, trubka, pozauna a ďalšie). *„Dětský orchestr měl zkoušky vždy v sobotu. Každý žák musel chodit během týdne na individuální přehrávky k pánu učitelovi Kočkovi. Za dobrý výkon dostal do not červenou značku v tvare A, teda jakési potvrzení o připravenosti do orchestru. Pán učitel pro nás upravoval a rozpisoval skladby, které jsme potom přepisovali do notových sešitů. Zkoušky orchestru byly vždy velmi náročné. Pán Kočka byl vynikající muzikant, který bral nácvičky velmi vážně. Zúčastňovali jsme se koncertů a soutěžních přehlídek i mimo město Mohelnice.“*¹³ Antonín Kočka sa taktiež zaujímal aj o zlepšenie podmienok pre hudobnú školu, ktorá stále nemala adekvátne priestory pre svoju činnosť. Spolu s rodičovským združením pri Hudobnej škole Mohelnice sa Kočka podieľal na novej oficiálnej žiadosti o pridelenie budovy, resp. nových priestorov. Tá bola podaná rade MNV koncom roku 1959.

---

¹¹ „Pamětní kniha města Mohelnice“, II. díl, r. 1956, s. 402. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

¹² V prameňoch a literatúre sa môžeme stretnúť aj s označením Žákovský estrádní orchestr.

¹³ Z rozprávania Elišky Linhartové, bývalej členky Detského orchestru v Mohelnici. Rozhovor som uskutočnil 22. 1. 2007 v budove ZUŠ v Mohelnici.

Poukazovala na neustále zvyšovanie počtu prijatých žiakov,¹⁴ ktorí boli individuálne pedagogicky vedený v štyroch vlhkých a zdravotne škodlivých triedach. Situácia bola tak vážna, že nebolo isté, či sa žiaci prípravných ročníkov hudobnej výchovy (PHV) dostanú nasledujúci školský rok (1960/61) do riadneho prvého ročníka. Vedenie školy teda požadovalo zriadenie minimálne piatich učební, jednu učebňu pre vyučovanie hudobnej náuky, jeden skúšobný sál pre zborový spev a orchester, jednu miestnosť pre zborovňu, riaditeľňu a jednu cvičebnú triedu.¹⁵ Po intenzívnych rokovaní riaditeľa Hudobnej školy Zábřeh Josefa Jochca s predstaviteľmi mesta Mohelnice sa ani tentoraz nepodarilo nájsť uspokojivé riešenie.¹⁶

Hudobná škola sa postupne začala zapájať do kultúrneho diania mesta, či už uskutočňovaním triednych besiedok, alebo vystupovaním na významných podujatiach.¹⁷ Na koncertné účely bol využívaný sál v budove vlastivedného múzea a besedný sál závodného klubu ROH podniku MEZ Mohelnice na Smetanove ulici.

Jeden z mála dochovaných koncertných programov je z júna 1962, kedy sa uskutočnil záverečný koncert vybraných žiakov školy.¹⁸ Program obsahoval dvadsať šesť čísel, pričom prevažujú výstupy na sólové nástroje (husle, klavír, harmonika, klarinet) a sólového spevu. Ďalej účinkovali klavírne a harmonikové dua, spevácky zbor a Žákovský estrádní orchestr. Zaujímavé je, že žiaci z prvého stupňa klavírneho oddelenia robili korepetítorov

---

¹⁴ V roku 1956 školu navštevovalo 66 žiakov, v roku 1959 už 156 žiakov. Viz „Žádost o přidělení budovy pro místní Hudební školu“, nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

¹⁵ Viz „Žádost o přidělení budovy pro místní Hudební školu“, nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

¹⁶ Pamětní kniha města Mohelnice, II. díl, r. 1960, s. 491–492. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

¹⁷ Například při otváraní nové školy v Mohelnice roku 1958. Viz ďakovný list predsedu MNV Stanislava Cibulku, nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

¹⁸ „Veřejný žákovský koncert“, nespracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

ostatným hudobným rovesníkom prakticky celý koncert. Aj z dramaturgického hľadiska bol koncert výborne pripravený. Zaznela rada skladieb rôznych hudobných štýlov a žánrov známych svetových a českých skladateľov a aj samotných pedagógov školy (napr. skladby Antonína Kočky pre orchester).

Podľa zápisu v septembrovom Mohelnickom zpravodaji z roku 1962 mala Lidová škola umění¹⁹ (ďalej iba LŠU) Zábřeh na Moravě pobočka Mohelnice v školskom roku 1962/1963 celkom 184 žiakov.²⁰

V ďalších rokoch boli podmienky pre školu stále rovnaké. Stav učiteľov sa neustále menili a počet žiakov sa postupne znižoval. Alarmujúca bola podľa zápisu v kronike aj nízka pedagogická kvalifikovanosť.²¹ Výdaje na fungovanie školy sa ročne pohybovali na úrovni zhruba dvadsať tisíc korún československých.²² Stále platilo, že žiaci, ktorí sa nedostali na LŠU, navštevovali hudobné kurzy organizované Osvetovou besedou mesta. Tie však nemohli nahradiť a ani sa vyrovnáť systematickému vyučovaniu na bežných hudobných školách. Na druhej strane treba pripomenúť dôležitosť hudobných kurzov pri zostavovaní a udržovaní detských umeleckých súborov mesta, v ktorých po ich boku participovala i LŠU.²³

Od roku 1966 žiaci LŠU v Mohelnici pravidelne vystupovali na vlastných koncertoch v sále spojeného klubu ROH na Smetanove ulici (podobne ako žiaci hudobných kurzov).

V roku 1967 zanikol Detský orchester školy, pretože učiteľ Antonín Kočka vážne ochorel a nemohol naďalej vykonávať svoju

---

¹⁹ Na začiatku šesťdesiatych rokov sa hudební školy premenovali na lidové školy umění (LŠU) čo vyjadrovalo skutočnosť, že sa na týchto školách nevyučovalo iba hudobné, ale i tanečné, výtvarné, či literárno-dramatické umenie. V hovorovej reči sa používalo označenie „liduška“.

²⁰ -vř-: „Naše školství a jeho problémy“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice září 1962, s. 3.

²¹ V školskom roku 1964/65 navštevovalo školu už len 72 žiakov, ktorých vyučovali dve neaprobované učiteľky. Viz Kronika města Mohelnice 1961–1976, III. díl, r. 1965, s. 102. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

²² -as-: „O kultuře z jiné strany“, in: Mohelnice 63. Kulturní kalendář, Mohelnice leden 1963, s. 8.

²³ Viz „Kronika města Mohelnice 1961–1976“, III. díl, r. 1963, s. 70. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

činnosť dirigenta. Vedúcim LŠU Mohelnice pobočka Zábřeh na Moravě sa stal v roku 1968 Přemysl Vrba, ktorý prevzal funkciu po Antonínovi Kočkovi.

Pedagogický zbor školy doplnil v roku 1970 učiteľ Zdeněk Míchal, ktorý založil mládežnícky dychový orchester „Mohelanka“ Nový ansámbl vystupoval na rôznych kultúrno-spoločenských akciách mesta.²⁴ V tomto období sa taktiež podarilo uspieť žiakom dychového oddelenia v okresnom kole celorepublikovej súťaže LŠU v Šumperku. Traja sólový hráči a jedno duo získalo najvyššie ocenenie – prvé miesto. Medzi ocenenými boli Miloš a Vít Pažout, Jaroslav Horneš a Vladimír Urbášek.²⁵

LŠU v Mohelnici v prvej polovici sedemdesiatych rokov stále trápili problémy s nevyhovujúcimi učebňami. Zmena k lepšiemu nastáva v roku 1973 kedy sa budova školy začala rekonštruovať za výdatnej podpory mesta. Opravy si vyžiadali štyristo tisíc korún československých.²⁶ Práce boli dokončené v roku 1974. V tomto roku školu navštevovalo LŠU stosedemnášť žiakov.²⁷

Po odchode učiteľa Zdeňka Míchala v roku 1975 sa umeleckým vedúcim Mohelanky stal Přemysl Vrba.

2. 1. 2. LŠU Mohelnice 1976–1989

Niekoľkoročné úsilie o samostatné fungovanie školy sa naplnilo 1. septembra 1976, kedy LŠU Mohelnice prebrala od LŠU Zábřeh, okrem vlastnej zrenovovanej budovy, aj detašované pracoviská v Rohli a Nedvězi.²⁸ Riaditeľom školy sa stal Hynek Halouzka. I naďalej sa tu vyučovalo

---

²⁴ Od roku 1974 vystupoval Mohelanka pod názvom Pionýrsky dechový soubor Mohelanka.

²⁵ -vh-: „Úspěch souboru mladých mohelnických hudebníků“, in: Mohelnice 70. Kulturní kalendář, Mohelnice duben 1970, s. 4-5.

²⁶ Křupka, V.: „Mohelnice včera a dnes“. Šumperk 1973, s. 145-146.

²⁷ „Kronika města Mohelnice 1961–1976“, III. díl, r. 1974, s. 441. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

²⁸ Prvá žiadosť o osamostatnenie školy bola podaná v roku 1963 mestským národným výborom. Okresný národný výbor sa k žiadosti nevyjadril. Viz „Kronika města Mohelnice 1961–1976“, III. díl, r. 1963, s. 40. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

iba v hudobnom obore, ktoré malo štyri oddelenia – sláčikové, klavírne, dychové a ľudových nástrojov. LŠU mala v školskom roku 1976/77 dohromady 215 žiakov (i s detašovanými pracoviskami) z dvadsaťpäť obcí, pričom prevažovali hráči na klavír, akordeón a zobcové flauty. Na škole pedagogicky pôsobili – Hynek Halouzka, Petr Gregor, Mojmír Doležal, Miloš Daška, MVDr. Vít Tichý, Josef Vyroubal, Daneš Bittner, Ludmila Maděsová, Vlasta Mergentálová a Eva Mihulová. Vyučovanie v Nedvězí prebiehalo v budove zrušenej základnej školy pod dohľadom učiteľov Josefa Kluga a Ing. Josefa Siegela. V Rohli vznikla hudobná trieda, ktorú viedla Radoslava Němcová (hra na klavír a akordeón).²⁹

V ďalších rokoch sa LŠU snažila o rozšírenie umeleckých oborov. Na počiatku osemdesiatych rokov sa podarilo založiť tanečný obor, ktorý viedla Zlatuša Rašková. Vybraní žiaci nového oboru sa úspešne predstavili v máji 1982 na oslavách oslobodenia ČSR sovietskou armádou. Spolu s nimi vystúpila už tradične Mohelanka pod vedením riaditeľa Halouzky a nový školský tanečný orchester „Čmeláci“ riadený Miroslavom Demelom.³⁰

Na okresnom kole súťaže dychových orchestrov a komorných súborov v Šumperku vo februári 1983 získala LŠU Mohelnice niekoľko prvenstiev: Trio lesných rohov, kvarteto plechových dychových nástrojov, orchestri Čmeláci a Mohelanka (postup do krajského kola). Na vynikajúcom úspechu mohelnických žiakov mali nepochybne zásluhy učitelia Pavel Beneš, Hynek Halouzka a Miroslav Demel.³¹

V roku 1983 náhle zomrel riaditeľ Hynek Halouzka. Na jeho pozíciu nastupuje Miroslav Demel, ktorý na škole pedagogicky pôsobil od roku 1979.

---

²⁹ „Kronika města Mohelnice 1961 – 1976“, III. díl, r. 1976, s. 507-508. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

³⁰ -ra-: „Mladí umělci“, in: Hlas Mezu, Mohelnice, 15. 6. 1982, s. 2.

³¹ -hal-: „Úspěch mladých hudebníků“. Hlas MEZU, Mohelnice, 22. 2. 1983, s. 3.

Výtvarný obor pod hlavičkou LŠU vznikol ako tretí v poradí. Stalo sa tak k 1. septembru 1986. Vyučovanie prebiehalo v priestoroch Základnej školy na Vodní ulici pod vedením učiteľky Nečkové a to z celkovou šesť hodinovou dotáciou na týždeň.³²

Na začiatku a v priebehu osemdesiatych rokov LŠU v Mohelnici stále pociťovala nedostatok miesta pre bezproblémové fungovanie všetkých oborov školy. Podľa zápisu kroniky mesta z roku 1986 navštevovalo školu 380 žiakov, z toho 120 tanečný obor, ktorý sa tešil značnej obľube. Na druhej strane LŠU informuje aj o štyridsiatich piatich deťoch, ktoré sa pre zlé priestorové podmienky na školu nedostali.³³ Nasledujúci rok sa situácia opakovala. Zlepšenie situácie nastalo len v oblasti pridelovania nových bytov kvalifikovaným učiteľom, ktorý sa rozhodli v Mohelnici usadiť a naštartovať tu svoju pedagogickú kariéru.³⁴

Značnejšie umelecké úspechy hudobného a tanečného oboru mohelnickej LŠU sa dostavili v roku 1988. Na okresnej súťaži v Šumperku sa predstavilo jedenásť žiakov dychového oddelenia mohelnickej LŠU, z ktorých siedmy získali prvé miesta. Celkovo šesť ich postúpilo do krajského kola, ktoré sa konalo 17. - 19. marca v Hraniciach na Morave. Tu sa podarilo vybojovať významné ocenenia. Tomáš Höpfler a Tomáš Mikita (z triedy Pavla Beneše), Lenka Beranová a Milan Morávek (z triedy Miroslava Demla) získali zhodne druhé miesta.³⁵ V krajskom kole sa predstavil tiež klarinetista Michal Novotný z triedy Borisa Hanáka.

---

³² „Kronika města Mohelnice 1986“, V. díl, r. 1986, s. 41. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

³³ „Kronika města Mohelnice 1986“, V. díl, r. 1986, s. 41. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

³⁴ „Kronika města Mohelnice 1986“, V. díl, r. 1987, s. 81. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

³⁵ Demel, Miroslav : „Úspěchy žáků LŠU“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, květen 1988, s. 2.

V závere školského roku 1987/88 sa uskutočnil družobný koncert mládežníckych orchestrov LŠU Litoměřice a LŠU Mohelnice, ktorý sa konal v sále domova mládeže Strednej elektrotechnickej školy v Mohelnici. Za dirigovania P. Beneša (Mohelnice) a P. Lamoše (Litoměřice) zazneli známe skladby tanečného charakteru – polka, valčík, foxtrot, pochod – našich i zahraničných skladateľov. Vystúpenie orchestru doplnili čísla žiakov tanečného oddelenia.³⁶

V tomto školskom roku sa už po niekoľký krát konala na škole súťaž žiakov nazvaná „Vzorný žák LŠU v Mohelnici“, ktorej úlohou bolo motivovať poslucháčov k lepším umeleckým a študijným výkonom. Podľa slov riaditeľa Miroslava Demela sa pri vyhodnocovaní bral do úvahy prospech žiaka na LŠU i ZŠ a jeho umelecké aktivity (návšteva koncertov apod.) V súťaži boli zapojení všetci žiaci bez rozdielu. Vecné ceny boli v hodnote tisíc korún československých a poskytovalo ich SRPŠ zriadené pri škole. Medzi žiakmi atraktívna súťaž bola vyhodnocovaná vždy na konci školského roku.³⁷

Vrcholom v bohatom a úspešnom roku 1988 sa stalo presídlenie LŠU Mohelnice takmer po štyridsiatich rokoch z priestorov bývalej fary na Kostolnom námestí³⁸ na námestie Klementa Gottwalda (dnešné Náměstí Svobody). Tu získala škola vlastnú opravenú renesančnú budovu priamo v centre mesta, ktorá disponovala novými vyhovujúcimi učebňami. Rekonštrukcia budovy, ktorá mala byť pôvodne zdemolovaná, prebiehala v rokoch 1986–1988 a vyžiadala sa náklady v objeme takmer 2,5 milióna korún československých. Na renováciu objektu sa podieľali členovia SRPŠ pri LŠU, občianske výbory, ZO ČZS Mohelnice, SOU v Mohelnice a ďalší. Finančnú podporu

---

³⁶-ra-: „Vydařený družební koncert“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1988, s. 4.

³⁷ Demel, Miroslav: „Nové formy soutěžení žáků v LŠU v Mohelnici“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, únor 1988, s. 10.

³⁸ V týchto priestoroch stále pretrvávali problémy s vlhnutím stien v prízemí budovy, čo samozrejme nesplňovalo normy pre kvalitné a zdravie neškodlivé vyučovanie.

zabezpečovalo mesto Mohelnice. Slávnostné otvorenie školy sa uskutočnilo 5. septembra 1988. Na ňom účinkoval „Dechový orchestr mladých“ (ďalej DOM)³⁹ a dievčatá z tanečného oboru. Za účasti predných predstaviteľov mesta a širokej mohelnickej verejnosti bola škola symbolicky sprístupnená.⁴⁰

Nový školský objekt sa skladal s prízemím a dvoch poschodí. Na prízemí bola miestnosť s kabinetom pre tanečný obor a trieda pre vyučovania kolektívnych predmetov. Ďalej sa tu nachádzali dve učebne a sociálne zariadenie. V prvom poschodí sa nachádzala zborovňa, tri učebne, sociálne zariadenie a krásny koncertný sál, ktorý začal slúžiť nielen samotnej škole, ale aj ďalším umeleckým subjektom mesta na konanie rôznych kultúrnych predstavení. V druhom poschodí sa nachádzal ateliér pre výtvarný obor a štyri učebne.

LŠU V Mohelnici mala v školskom roku 1988/1989 dohromady štyristo dvadsať žiakov, ktorých vyučovalo štrnásť učiteľov. Riaditeľ školy Miroslav Demel spravoval okrem vlastnej školy aj detašované pracoviská v Rohli, Nedvězí a v Lošticiach. V tomto období dosahovali jednotlivé oddelenia veľmi dobré výsledky. Týka sa to hlavne dychového oddelenia, kde pracovali mladý pedagógovia – Miroslav Demel, Pavel Beneš a Boris Hanák. V celoštátnej súťaži komorných súborov na jar 1989 získalo trio lesných rohov druhé miesto v okresnom kole. Tanečný orchestr „Polytron“, ktorý vznikol ešte v roku 1984, získal I. miesto s postupom do krajského kola. Ansámbl pod vedením učiteľa Borisa Hanáka obstál aj v krajskej konfrontácii a získal II. miesto, čo bolo pri jeho premiére pekné umiestnenie. Najlepšie si viedol DOM LŠU Mohelnice riadený Pavlom Benešom, ktorý s prehľadom vyhral okresné kole v kategórii do 40 členov a do 15 rokov. V krajskej súťaži,

---

³⁹ Dechový orchestr mladých bolo nové používané označenie pre bývalú Mohelanku.

⁴⁰ -vh-: „V Mohelnici slávnostne otvorená LŠU“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, říjen 1988, s. 8.

ktorá sa konala v Rýmařove, mu boli konkurentmi kvalitné orchestre mladých z Ostravy-Poruby, Bruntálu, Vítkova, Karviné a Slezské Ostravy. Mohelnické zoskupenie zopakovalo okresný úspech a získalo prvé miesto, čo bol najväčší úspech v jeho histórii. Riaditeľ školy Demel videl úspech v detailnej práci učiteľa Beneša a dobrej moderne pojatej dramaturgickej voľbe (skladby P. Staňka, Fr. Maňase, R. Šálka, J. Volfa). Vysoko bolo porotou cenené frázovanie, mäkkosť zvuku a celková muzikálnosť orchestru.⁴¹

V apríli 1989 sa uskutočnila prehliadka záujmovej umeleckej činnosti ľudových škôl umenia okresu Šumperk a Prievidza pod heslom „Za ďalší rozvoj priateľstva Čechov a Slovákov“. Patronát nad akciou prevzal Okresný národný výbor v Šumperku. Jeden koncert sa v rámci projektu uskutočnil i v Mohelnici (v novom Dome kultúry ROH MEZ). Spoločne tu vystúpili orchestre mladých z Českých Budějovic, Novák, Zábřehu a Mohelnice. Na koncerte vystúpili aj žiačky tanečného oddelenia. Vydarený koncert zatienila iba slabá poslucháčska účasť (celkom 52), ktorú nezlepšilo ani šesťsto vytlačených pozvánok, či nákladné tlačenie a vylepovanie plagátov.⁴²

Na záver úspešného školského roku 1988/89 sa uskutočnil koncert pri príležitosti osláv oslobodenia ČSR, na ktorom sa predstavili všetky známe súbory školy – Polytron (zaujala skladba M. Demela „Tympanodrom“ a absolventské výkony M. Galla a M. Vénose), tanečné zoskupenie (9 absolventiek I. cyklu) a DOM (zaujali skladba P. Staňka – „O radosti“, M. Zedníka – „O Mamince“ a J. Pavla – „Bolero“). Súčasťou koncertu bola vernisáž mladých adeptov výtvarného oboru vo vestibule kultúrneho domu.⁴³

---

⁴¹ Demel, M.: „Úspěch souborů LŠU v celostátní soutěži“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, květen 1989, s. 8-9.

⁴² Demel, M.: „Festival lidových škol umění“. Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červen 1989, s. 2.

⁴³ -ra-: „Zaujalo nás ...“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červenec 1989, s. 10.

Tento školský rok bol veľmi úspešný aj pre sólových hráčov, keď sa traja absolventi dostali na konzervatórium a jeden na vojenskú hudobnú školu v Roudnici nad Labem.

Nasledujúci rok 1989/1990 aktivita LŠU v Mohelnici neustávala. Usporiadala tri veľké koncerty v mestskom kultúrnom dome. Zaujal hlavne záverečný májový koncert, kde okrem známych súborov vystúpili vybraní absolventi v sólovej hre na barytón (D. Michalík), flautu (P. Volková) a klavír (M. Žáková – úspešná absolventka prijímacích skúšok na konzervatórium). Ďalej sa predstavilo trio lesných rohov pod vedením Miroslava Demela (Dve fanfáry a študentská hymna *Gaudeamus igitur*) a akordeónové kvarteto pripravované v triede V. Krchňáka (Skotačivá polka A. Rulíška). Podobne ako minulý rok na koncerte vystúpilo aj dievčenské spevácke zoskupenie zo Základnej školy Vodní a ZUŠ Mohelnice pod vedením Zdeňky Jásenskej (skladby M. Demela, P. Ebena a W. A. Mozarta).⁴⁴

2. 1. 3. Základní umělecká škola Mohelnice 1990–2007

Zmena politického systému po „nežnej revolúcií“ sa organizačne dotkla i LŠU. V prvom rade sa k 1. júnu 1990 zmenil názov školy. Z LŠU sa stala Základná umelecká škola (ďalej ZUŠ). Tá už nebola typom školského zariadenia, ale organizácia s plnohodnotným statusom školy. ZUŠ Mohelnice mala tri etablované obory – hudobný, tanečný a výtvarný. V tejto dobe sa začalo plánovať aj zavedenie štvrtého, literárno-dramatického oboru. Na škole vznikol „Detský pěvecký sbor Arietta“ pod vedením Zdeňky Jásenskej.⁴⁵ Dechový orchestr mladých pokračoval vo svojej činnosti pod taktovkou Miroslava

---

⁴⁴ -ra-: „Závěrečný koncert Lidové školy umění“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červenec 1990, s. 7.

⁴⁵ Viac o DPS Arietta v samostatnej kapitole tejto práce.

Demela.⁴⁶ Škola mala dve detašované pracoviská v Rohli a v Lošticiach. Detašované pracovisko v Nedvězí zaniklo a jeho žiaci prestúpili do Rohle. Riaditeľ Miroslav Demel v interview pre Mohelnický zpravodaj uviedol niekoľko plánov a východísk ZUŠ pre nové obdobie. V prvom rade sa podľa neho mali vyriešiť akustické problémy jednotlivých tried a zlepšiť vybavenie výtvarného oboru. Pre uspokojenie všetkých uchádzačov o hudobné vzdelanie navrhoval oživiť hudobné kurzy pri mestskom úrade, pričom najtalentovanejší adepti by mohli prestúpiť na ZUŠ. Ďalším riešením bolo prihlásenie neprijatých detí na sólový nástroj do prípravného novo vznikajúceho zboru ZUŠ pod vedením zbormajsterky Zdeňky Jásenskej. Pozitíva školy videl Demel v ustálenom a kvalitnom učiteľskom zbore, negatíva zase v malej návštevности koncertov Kruhu přátel hudby zo strany žiakov i učiteľov ZUŠ.⁴⁷

Podobne ako v iných kultúrno-vzdelávacích inštitúciách, si aj mohelnický riaditeľ Miroslav Demel po novembri 1989 musel svoju pozíciu obhájiť. Vyslovenie dôvery vtedajšiemu riaditeľovi sa uskutočnilo dvakrát. Prvý pokus bol neregulárny, druhý sa skončil patom. Keďže nikto z učiteľského zboru o miesto neprejavil záujem, bol vypísaný nový konkurz, ktorý Demel vyhral.⁴⁸

ZUŠ sa pripojila k novým aktivitám, ktoré boli za čias socialistického zriadenia štátu neprijateľné. Jednou z nich bola spolupráca s mestom a ďalšími organizáciami na oživenie tradície koledovania v predvianočnom období na miestnom námestí v roku 1990.⁴⁹

---

⁴⁶ Viac v kapitole Dechový orchestr mladých ZUŠ Mohelnice.

⁴⁷ -jb-: „Co možná nevíte o mohelnické lidušce“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, říjen 1990, s. 8-9.

⁴⁸ -jb-: „Co možná nevíte o mohelnické lidušce“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, říjen 1990, s. 9.

⁴⁹ -pn-: „Jak sme koledovali“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, únor 1991, s. 8.

K prvému januáru 1992 získala škola štatút príspevkovej organizácie – teda, že je samostatne hospodáriacim právnym subjektom. V praxi to znamenalo, že škola mohla robiť i vedľajšiu hospodársku činnosť (požičiavať nástroje za úplatu, prenajímať miestnosti, zjednávať úplatu za konanie koncertov a podobne). Majetok (budova a inventár), ktorý sa týkal školy, sa previedol z mohelnického mestského úradu na školský úrad do Šumperku. Ten ho následne predal do užívania samotnej ZUŠ. Keďže škola vyvíjala značné umelecké aktivity, bolo nutné zabezpečiť potrebné prostriedky. Na škole preto v tomto období pôsobil KRAS (Klub rodičov a sponzorov), ktorý naviazal na činnosť SRPŠ. ZUŠ Mohelnice okrem toho podpísala zmluvu o podpore a spolupráci s firmou OLFA Lukavice a snažila sa o užšiu spoluprácu i s ďalšími firmami a mestom Mohelnice.⁵⁰

V školskom roku 1991/1992 navštevovalo školu dohromady zhruba šesťsto žiakov. Najviac poslucháčov bolo v hudobnom obore (436), potom nasledoval tanečný obor (143) a nakoniec výtvarný obor (65). Z celkového počtu 648 žiakov (štyria z nich navštevovali novovzniknuté štúdium pre dospelé) bolo 423 dievčat.

V nasledujúcom školskom roku zaznamenala mohelnická hudobno-výchovná inštitúcia ďalšie významné umelecké vyvrcholenia (zahraničné koncerty orchestru mladých a zboru Arietta). Na niektorých koncertoch školy sa úspešne predstavil i novovzniknutý sláčikový súbor, ktorý viedla Lea Hochsmannová.

V novom školskom roku 1993/1994 pôsobilo na škole dohromady dvadsaťjeden pedagogických pracovníkov, z toho štrnásť interných, štyria externí a traja dôchodcovia. Umelecké úspechy na oblastnom kole celoštátnej súťaže ZUŠ v Hraniciach zaznamenala klarinetistka Tereza Jirásková z triedy Borisa Hanáka, ktorá obsadila druhé miesto.

---

⁵⁰ Demel, Miroslav: „Nově v ZUŠ“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, květen 1992, s. 6.

Aj v ďalšom školskom roku 1994/1995 sa podarilo ZUŠ pripraviť tradičné dva veľké koncerty (polročný a výročný) v kultúrnom dome za účasti početných školských súborov. Okrem nich sa samozrejme pripravovali aj interné koncerty, triedne besiedky a absolventský koncert na záver školského roku.

V školskom roku 1995/1996 sa pedagogickým pracovníkom ZUŠ podarilo úspešne viesť niekoľko komorných umeleckých kolektívov. Bol to hlavne sláčikový súbor (vedúci Lea Hochsmannová), ktorý sa predstavil na koncertoch školy, či v kultúrnom programe na vernisážach (napr. vernisáž Karla Keprta). Medzi ďalšie mladé súbory patrili žesťové kvarteto a trio zobcových flaut (pod vedením Jany Filipkové). V tomto roku vzniklo i Trio ZUŠ Mohelnice, ktoré sa úspešne zúčastnilo II. ročníku interpretačnej súťaže K. Ditterse z Dittersdorfu vo Vidnave, kde obsadilo tretie miesto. I vo vyučovaní hudobnej náuky (vedené Leou Hochsmannovou) nastávali pozitívne zmeny, zásluhou zájazdov na divadelné predstavenia v Olomouci, či besedou v miestnej knižnici o knihách s hudobnou tematikou. Na kvalitnej výchove mladých hudobníkov sa aktívne podieľalo aj klavírne oddelenie pod vedením Ireny Půrové (na tomto poste nahradila Lenku Čermákovú-Šeligovú). Tá sa snažila zintenzívniť korepetitovanie žiakov vyšších ročníkov pre sláčikové oddelenie. Tiež v tomto roku usporiadala inštruktážny koncert pre žiakov klavírneho oddelenia a hudobnej náuky, na ktorom vystúpili poslucháči z JAMU. V tomto roku sa až dve žiačky prebojovali cez školské a okresné kolo do oblastného kola Národnej súťaže ZUŠ. Prvá bola Martina Valentová (3. kategória) z klavírnej triedy Ireny Půrové a druhá Marcela Chmelářová (6. kategória) z husľovej triedy Ley Hochsmannové. (Marcela Chmelářová sa zúčastnila i klavírnej súťaže, kde získala v okresnom kole 2. miesto).⁵¹

---

⁵¹ -mk-: „Úspěchy mladých hudebnic“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, březen 1996, s. 9.

V ďalšom školskom roku 1996/1997 ZUŠ Mohelnice mala dve pracoviská – vlastnú kmeňovú školu v Mohelnici a detašovanú triedu v Rohli.⁵² Pobočka v Lošticiach s k 1. augustu 1996 osamostatnila. Klub rodičov a sponzorov po predchádzajúcich pasívnych rokoch opäť zintenzívnil svoju činnosť a usporiadal spoločenský večer v sále Domova mládeže Obchodnej akadémie Mohelnice. Novým predsedom KRASu sa stal Ing. V. Šmélko. V tomto roku sa konalo v Šumperku okresné kolo celoštátnej súťaže MŠMT v hre na dychové nástroje, kde sa podarilo vyhrať a postúpiť trom mohelnickým poslucháčom. Na krajskom kole v Hraniciach na Morave sa najlepšie umiestnil vo svojej kategórii Jíří Kršek v hre na lesní roh, keď získal prvé miesto. Dobrým výkonom zaujal porotu aj tubista David Křížek (druhé miesto). Okresní kolá súťaže obdobného typu absolvovali aj žiaci hry na akordeón (vedúca Iva Ondrušíková), sláčikový súbor i tanečný súbor, ktorý sa však na krajské kolo umeleckého zápolenia neprebojovali.

V nasledujúcom školskom roku 1997/1998, škola musela redukovať počty žiakov na základe správy Českej štátnej inšpekcie (ČSI), ktoré upozorňovali na dodržovania platných učebných osnov hlavne v oblasti komornej a orchestrálnej hry. Celkový počet žiakov bol 438, čo bol za posledných päť rokov pokles o viac ako dvesto poslucháčov. Tieto veci samozrejme ovplyvnili činnosť a kvalitu takmer všetkých umeleckých zoskupení. ZUŠ nedostala v tomto období na prevádzku od štátu žiadne peniaze. Mestský sponzori (Hella a.s., Štěrkošíkovny Mohelnice) nepokryli bežné náklady a preto bola nutná jednorazová dotácia od mesta Mohelnice. Tá však nemohla vyriešiť ďalšie problémy posledných rokov (hlavne materiálne

---

⁵² V detašovanej triede v Rohli pracovala od roku 1976 Radoslava Němcová. Jej tridsaťročné pôsobenie pod ZUŠ Mohelnice bolo zavŕšené v roku 2006, čo ju radilo na prvé miesto v najdlhšom pracovnom pomere zo všetkých pracovníkov školy a bola aj najkúsenejšia pedagogička. Vyučovala hru na klavír, akordeón a zobcové flauty. Jej žiaci sa aktívne podieľali na kultúrnych akciách v obci a okolí.

vybavenie výtvarného a tanečného oboru). Tento školský rok mala škola rekordných tridsaťtri absolventov, z toho traja sa dostali na konzervatórium a jeden na umeleckú priemyslovku. Prvý krát sa začalo na ZUŠ s vyučovaním hry na gitaru. Po dlhšom čase sa opäť výraznejšie prezentovala skupina Polytron (od roku 1984 pod vedením Borisa Hanáka), ktorá na celoštátnej oblastnej súťaži tanečných a jazzových orchestrov obsadila tretie miesto.⁵³ Sláčikové trio, ktoré riadil nový učiteľ Milan Plodek (nahradil Leu Hochsmannovú) sa úspešne prezentovalo na oblastnom kole MŠMT v Orlové, kde získalo 4. miesto. V klavírnom oddelení sa ako pedagogicky tak i organizačne darilo Irene Půrové, ktorá s niektorými žiakmi svojho oddelenia navštívila klavírnu súťaž Carla Czerného v Prahe, či brnenskú súťaž „Amadeus“. Žiaci tak mohli naživo spoznať vysokú umeleckú kvalitu svojich rovesníkov.⁵⁴

V ďalšom školskom roku 1998/1999 mala ZUŠ celkovo štyristo žiakov, z toho tristo navštevovalo hudobní obor. Tento rok priniesol okrem tradičných vystúpení ešte aj učiteľský koncert, na ktorom sa predstavili učitelia a vybraný žiaci. Na koncerte vystúpil dychový súbor Musica per cinque ottoni, učiteľky klavírneho oddelenia (Irena Půrová, Oľga Anzhanová), či sláčikový súbor školy.⁵⁵ Takisto sa konal už druhý ročník reprezentačného plesu ZUŠ Mohelnice, ktorý organizačne zabezpečoval KRAS. V tomto roku zabodovali aj žiaci pripravujúci sa na prijímacie skúšky. Na školy umeleckého typu sa dostali – Martina Valentová (klavír), Kateřina Šildová (herectvo), Martin Kleibl (bicie nástroje), Věra Hašová (tanec)

---

⁵³ Významným členom skupiny Polytron bol textár, gitarista a spevák Zdeněk Hamřík, ktorý sa stal niekoľkokrát víťazom krajskej pesničkárskej Detskej porty v Olomouci, čo mu zabezpečilo účasť na pražských finále porty. Tu sa predstavil v roku 2001, kde súťažil v konkurencii 500 účinkujúcich z Českej i Slovenskej republiky. Ďalej sa zúčastnil súťaže „Orlovský špagát“, či „Záhrada písničkářů“ v Kuřimí. Viz –pan-: „Mohelnický nadějný písničkář“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, květen 2001, s. 14.

⁵⁴ „Výroční zpráva ZUŠ Mohelnice 1997/1998“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

⁵⁵ Niektorí jeho členovia začali pôsobiť i v novovzniknutom sláčikovom súbore Collegium musicum, ktoré združovalo amatérskych i profesionálnych hudobníkov.

a Denisa Adamková (tanec). Veľmi dobre bol hodnotený i „Deň otvorených dverí“ na ZUŠ v Mohelnici, ktorého úlohou bolo osloviť hlavne najmladších muzikantov v materských a základných školách. Ten sa konal po niekoľkoročnej pauze. Jeho súčasťou boli aj dva koncerty pre materské školy. V klavírnom oddelení (pod vedením Ireny Půrové) sa opäť pripravilo niekoľko hudobných výjazdov pre žiakov školy (klavírna súťaž v Hradci Králové, Ústí nad Labem, či v Pardubiciach).⁵⁶

Školský rok na prelome tisícročí bol významný pre tanečný obor, kde sa podarilo ustáliť počty v jednotlivých ročníkoch a tým zabrániť jeho zániku. Jeho novou vedúcou sa stala Lenka Rumpelová. Významný úspech dosiahol hornista Miloš Palla (z triedy Miroslava Demela), ktorý v ústrednom kole celonárodnej súťaži MŠMT získal tretie miesto (celorepublikové finále). Ďalším úspechom dychového oddelenia bolo prijatie tubistu Davida Křížka na konzervatórium (z triedy Jany Filipkové). Žiaci výtvarného oboru sa, rovnako ako po minulé roky, prezentovali na niekoľkých výstavách a významne sa podieľali na výzdobe školy, či príprave plagátov a pamätných listov. Jeho úspešnou absolventkou sa stala Veronika Hledíková, ktorá bola prijatá na strednú umeleckú škola. Hudobný obor najviac pociťoval odchod klaviristky Ireny Půrové, ktorá na ZUŠ vystupovala ako znamenitý pedagóg, organizátor, sólista a korepetítor (Collegium musicum, DPS Arietta).⁵⁷

V školskom roku 2000/2001 vedenie školy založilo na hudobnom obore nové oddelenie tzv. populárnej hudby, kde sa žiaci mohli zdokonaľovať v hre na keyboard, elektrickú gitaru, či bicie a samozrejme sa dozvedieť o základoch ovládania

---

⁵⁶ „Výročná zpráva ZUŠ Mohelnice 1998/1999“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

⁵⁷ „Výročná zpráva ZUŠ Mohelnice 1999/2000“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

elektrických prístrojov a o možnosti ich využívania v populárnej hudbe.⁵⁸

V nasledujúcich rokoch sa vedenie ZUŠ snažilo udržať stavy žiakov pri jednotlivých oddeleniach a takisto pripraviť priestor pre vznik nového oboru – literárno-dramatického – ktorý je bežnou súčasťou štandardných základných umeleckých škôl. Podarilo sa to k 1. septembru 2001, kedy na škole takýto obor vznikol. Jeho prvou učiteľkou bola Jana Figurová, ktorá žiakov literárno-dramatického oboru (LDO) pripravovala v Lošticiach.

V auguste 2002 skončil po takmer dvadsiatich rokoch na riaditeľskom poste Miroslav Demel. Od septembra 2002 do konca apríla 2003 bola poverená viesť školu Ivana Ondrušíková. Začiatkom mája 2003 bola menovaná do funkcie riaditeľa ZUŠ Mohelnice Jana Filipková, ktorá predtým na škole vyučovala dychové nástroje. Pod jej vedením sa škole darilo udržať dobré ekonomicko-hospodárske pomery a naďalej pripravovať nové koncerty pre mesto a okolie.

Významnými úspechmi sa v nedávenej histórii ZUŠ zaskveli – Zdena Trefilíková (z triedy Filipa Hajdu) získala 3. miesto na krajskej klavírnej súťaži ZUŠ v Uničove (2005) a Simona Foltánová (z triedy Ivany Ondrušíkové) obsadila 1. miesto na krajskej akordeónovej súťaži ZUŠ v Mohelnici (2005). Najväčším úspechom posledných rokov v individuálnych súťažiach bolo čestné uznanie Jany Fröhlichové v ústrednom kole súťaže ZUŠ v sólovom speve (celorepublikové finále), ktorá sa konala v Šternberku (marec 2006). Pod vedením učiteľky Evy Hejnarové bola v tomto roku prijatá na konzervatórium. Nemožno zabudnúť ani na veľmi peknú reprezentáciu klaviristky Martiny Povalové (z triedy Filipa Hajdu), ktorej sa podarilo vybojovať hneď dve ceny na Mozartovej regionálnej súťaži v Olomouci (november 2006). Vo svojej kategórii získala

---

⁵⁸ „Základní umělecká škola Mohelnice“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červen 2000, s. 20.

najväčšie bodové ohodnotenie a pochvalu poroty. Na koncerte víťazov vystúpilo pätnásť najlepších pianistov zo všetkých kategórií. Z troch zvláštnych cien Martina získala cenu za najlepšie predvedenie Schumannovej skladby. V jej súťažnom repertoári zaznela prvá veta sonáty F dur K 332 od W. A. Mozarta a skladba Roberta Schumanna „Bubák“ z klavírneho cyklu Detské scény, op. 15.

Ďalším úspechom Martiny Povalové a Zdeny Trefilíkové z klavírnej triedy Filipa Hajdu, bolo spoločné účinkovanie v klavírnom duu na celonárodnej súťaži Dvořákův Lipník 2007. V súťažnom repertoári zaznel Pochod č. 1, op. 45, Ludwiga van Beethovena, Polonaise, op. 61, č. 1 a 2 Franza Schuberta a Slovanský tanec, op. 46, č. 7 Antonína Dvořáka. Mohelnické duo získalo čestné uznanie a celkovo piate miesto.

Úspechy žiakov ZUŠ Mohelnice ohodnotila i kultúrna komisia mesta Mohelnice, ktorá vypisovala v rokoch 2005–2007 súťaž o „Výrazný talent v oblasti kultúry“. Medzi ocenenými boli vybrané členky DPS Arietta a žiaci tanečného a hudobného oboru, ktorí sa prezentovali na súťažiach a prehliadkach.⁵⁹

Vedenie ZUŠ sa snažilo i naďalej skvalitňovať vyučovanie vo všetkých oboroch. Takisto sa dbá o stále doškoľovanie jednotlivých pedagógov, čo sa samozrejme pozitívne odráža na výkonoch žiakov. ZUŠ Mohelnice často a podrobne zviditeľňovalo svoje výsledky a plány v miestnych médiách (Mohelnický zpravodaj, Mohelnicko, regionálne káblové televízne vysielanie), čo bolo dôležité pre konkurencieschopnosť školy voči ďalším vzdelávacím inštitúciám s umeleckým zameraním.⁶⁰ Škola

---

⁵⁹ „Výrazný talent v oblasti kultúry 2005“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, únor 2006, s. 7.

⁶⁰ V blízkosti mesta Mohelnice sú dve samostatné základné umelecké školy (Loštice, Zábřeh na Morave). Ďalším konkurentom na poli hudobného vzdelávania sú rôzne umelecké krúžky organizované pri základných školách a v Dome detí a mládeže. Tie sú organizované v zmysle voľno-časových aktivít a nemožno ich v žiadnom prípade považovať za rovnocenné k systematickému vyučovaniu na ZUŠ v ČR.

sa v roku 2006 a 2007 pripravovala na zmenu v oblasti učebných osnov, ktoré sa menili v kontexte rámcových vzdelávacích programov (RVP). Stálym poslaním zostalo pre ZUŠ Mohelnice obhajovať a potvrdzovať svoje nezameniteľné postavenie v koncepte hudobného školstva a hudobnej kultúry mikroregiónu Mohelnicka.

2. 1. 4. Dechový orchestr mladých ZUŠ Mohelnice

1992/1993

Úspechy Dychového orchestru mladých (DOM) z konca osemdesiatych rokov neboli iba dočasné, čo sa potvrdilo i začiatkom deväťdesiatych rokov. Dôležitým medzníkom sa stal školský rok 1992/1993, ktorý odštartoval veľmi úspešnú éru tohto súboru. V júni 1993 sa orchestr chystal na svoju prvú zahraničnú cestu do Spolkovej republiky Nemecka. Prípravu začal na tradičnom Festivale moravských mládežníckych dychových orchestrov v Mohelnici, ktorej sa zúčastnili súbory z Mohelnice, Uničova, Vyškova a Loštice (6. júna). Koncom júna sa DOM zúčastnil na Fest Band Dačice 1993, na ktorom vystúpilo pätnásť mládežníckych orchestrov z Nemecka, Rakúska a českých krajín. Tu vystúpil mohelnický ansámbl, pod vedením riaditeľa Miroslava Demla, na dvoch koncertoch (jeden v spolupráci s Čáslavským detským orchestrom), ktoré boli snímané Českou televíziou. Na tomto podujatí vystupovali spoločne s DOM aj skupina mažoretiek zo ZUŠ, ktoré pripravovala Hana Ilgnerová-Peškarová. Festival ukončil spoločný koncert všetkých orchestrov. Začiatkom júla, pár dní po príchode z Dačíc, DOM spolu so skupinou mažoretiek znovu odcestoval. Na pozvanie kultúrneho mestského zariadenia v nemeckom meste Hohenstein-Ernstthal (Sasko) sa zúčastnili

dva mohelnické súbory na druhej medzinárodnej súťažnej prehliadky dychových orchestrov mladých pod názvom SAXONIADE '93. Celkovo sa tu predstavilo dvanásť orchestrov zo šiestich štátov – Estónska, Maďarska, Českej republiky, Slovenska, Poľska a domáceho Nemecka – ktorých počet sa dohromady odhadoval na sedemsto účastníkov. Jednotlivé hudobno-tanečné zoskupenia sa pred odbornou porotou predstavili samostatne. Mohelnickým začínajúcim umelcom sa podarilo presadiť i v zahraničí a získať prvé miesto vo svojej kategórii, čo bolo veľkým úspechom a dobrou vizitkou všetkých zainteresovaných pedagógov. Súčasťou festivalu boli aj tradičné spoločné vystúpenia všetkých zúčastnených orchestrov. Na záver zahraničného pobytu vystúpil DOM s dychovým orchestrom z Hohenstein-Ernestthal na galakonzerte v meste Waldenburg.⁶¹

1993/1994

DOM prijal pozvanie na aprílovú súťažnú prehliadku do nemeckého mesta Thum, ktorého sa zúčastnil ako jediný zahraničný súbor. Dohromady sa tu predstavilo tridsať šesť dychových hudieb. Súťažilo sa v štyroch kategóriách podľa zložitosti skladieb. Mohelnický ansámbl sa predstavil v poslednej kategórii „ťažkých skladieb“. Za svoj výkon bol odmenený celkovým druhým miestom. Približne po mesiaci prišiel do školy ospravedlňujúci list od poroty súťaže, ktorá po zistení organizačných nedostatkov dodatočne udelila Dychovému orchesteru mladých prvé miesto.⁶²

Povzbudený týmto víťazstvom sa súbor úspešne prezentoval aj na rozhlasovej súťaži „Concerto Bohemia '94“. Prvý rozhlasový záznam DOM pre túto súťaž zaznamenal v máji 1994

---

⁶¹ -vk-: „Naši mladí muzikanti na ceste do Evropy“, Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1993, s. 12–13.

⁶² „Kronika města Mohelnice 1986“, V. díl, r. 1994, s. 331. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

rozhlasové štúdio Brno. Nahrali sa tri skladby: M. A. Gilby „Malá švédská suita (I. a III. veta), P. Staněk: „O radosti“, C. Saint-Saëns: „Romance“ pre lesní roh a orchester F dur (sólo Romana Havlíková – žiačka ZUŠ Mohelnice).

V polovici júna hostil DOM saský orchester Hohenstein-Ernestthal, ktorý sa predstavil na koncertných prehliadok dychových hudieb v Mohelnici (mestský park) a v Lošticiach.⁶³

1994/1995

I tento školský rok bol pre skúsený súbor úspešný. V januári 1995 získal Dechový orchestr mladých na medzinárodnom festivale v Brne zlaté pásmo a to v konkurencii mládežníckych ansámblov z Holandska, Nemecka, Poľska a Českej republiky.⁶⁴ Vrcholom bolo opäť umelecký zájazd do Nemecka, ktorý sa konal v polovici júna. DOM ZUŠ Mohelnice sa súťažne predstavil v mestečku Hohenstein-Ernestthal, kde vystúpilo dovedna 850 hudobníkov a tanečníkov. Mohelnický súbor pod vedením Miroslava Demela vybojoval vo svojej kategórii vynikajúce prvé miesto s pochvalou (cum laude). Veľké uznanie si DOM vyslúžil za povinnú skladbu – Barokovú suitu – súčasného nemeckého skladateľa Siegmunda Goldhammera, ktorý bol po vystúpení osobne zablahoželať mohelnickým hudobníkom. Tento rok chýbali nášmu súboru k celkovému prvenstvu na súťaži iba dva body, ktoré ho delili od víťazného poľského detského dychového orchestru.

Mohelnický DOM sa v Nemecku zúčastnil ešte niekoľkých nesúťažných prehliadok spolu s Mohelnickými mažoretkami, ktoré viedla Hana Ilgnerová-Peškarová. Počas štvordňového

---

⁶³ „Kronika města Mohelnice 1986“, V. díl, r. 1994, s. 331. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

⁶⁴ „Kronika města Mohelnice 1986“, V. díl, r. 1995, s. 354. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

zahraničného turné sa spoločne predstavili, okrem mesta Hohenstein, v mestách Waldenburg a Lichtenstein.⁶⁵

Opäť sa na konci školského roku nahrávalo pre súťaž „Concerto Bohemia ´95“ v štúdiu brnenského rozhlasu. Zaznamenali sa celkovo štyri skladby: Siegmund Goldhammer: „Baroková suita“ (I. II. veta), Evžen Zámečník: „Studio kamarád“, Josef Horowitz: „Lilie“, Miroslav Demel: Sempre a tre.

1995/1996

Už v septembri sa orchester zúčastnil prehliadky dychových hudieb v Prachaticiach. Ďalej absolvoval medzinárodnú súťaž v Prahe (strieborné pásmo), medzinárodnú súťaž v bavorskom meste Eggenfelden (prvé miesto), medzinárodnú súťaž v saskom meste Thum (3. miesto) a medzinárodnú súťaž v bavorskom meste Grafenau, kde získal prvé miesto s vyznamenaním vo svojej kategórii. Okrem toho sa zúčastnil niekoľkých tuzemských festivalov a prehliadok dychovej hudby (napr. Kmochův Kolín ´96).⁶⁶ Z pohľadu orchestru to bol najúspešnejší rok v doterajšej histórii.

Dôležitým medzníkom súboru bola pražská medzinárodná súťaž dychových orchestrov v januári 1996, ktorej sa zúčastnilo niekoľko vynikajúcich domácich a zahraničných dychoviek z Belgicka a Nemecka. Vysokú kvalitu dokumentovala napr. účasť dychového orchestru konzervatória v Plzni, či Dychového orchestru Kolín. Dechový orchestr mladých ZUŠ Mohelnice predniesol povinnú skladbu – Zdeněk Petr: „Mateník“ – a ďalšie skladby – Jan Hadermann: „Twins“, Siegmund Goldhammer: „Suita“, Miroslav Demel: „Sempre a tre“. Mohelničania získali za svoj výkon v silnej konkurencii strieborné pásmo a taktiež,

---

⁶⁵ Kocman, Jaroslav: „Mladí muzikanti a mažoretky reprezentovali Českou republiku“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červenec 1995, s. 12–13.

⁶⁶ Viz „Výroční zpráva ZUŠ Mohelnice 1995/1996“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

na základe umiestnenia, pozvánku od odbornej poroty Zväzu hudobníkov ČR a Združeniu dychových orchestrov ČR na účinkovanie v prestížnom medzinárodnom festivale Kmochův Kolín 1996.⁶⁷

Dychový orchester mladých nahral v máji 1996 tri rozhlasové snímky v sále DK v Mohelnici pre pražský rozhlas v rámci súťaže – Concerto Bohemia '96. Natáčanie sa uskutočnilo podľa prísnej regule – v obmedzenom čase a na tri strihy. Medzi hudobnými zvukovými nahrávkami boli tri skladby: Miloš Machek „Garden party“, Jaroslav Maren „Na korze“, Jan Hadermann „Twins“. (Nahrávka zaznela na treťom okruhu Českého rozhlasu Vltava v januári 1997).⁶⁸

Veľkým úspechom skončilo i súťaženie v nemeckom meste Grafenau, kde v konkurencii štrnástich kapiel získal DOM, za prevedenie Goldhammerovho „Koncertného prológu“ a „Lhoteckého tanca“ Miroslava Demela, prvé miesto s vyznamenaním.⁶⁹

1996/1997

Aj tento rok bol na vystúpenia mohelnického DOM bohatý. Opäť sa podarilo byť úspešný a to hlavne v zahraničí. Orchester mladých usporiadal svoj prvý samostatný verejný koncert v rámci vianočného koncertu v mohelnickom kultúrnom dome. Na dvoch tuzemských súťažiach (Praha, Zlín) získal súbor strieborné a bronzové pásmo. V júni 1997 v bavorskom meste Oberzell obsadil prvé miesto a na prehliadke ôsmych európskych krajín (napr. Poľsko, Bielorusku, Rakúsko, Maďarsko...) Saxoniáda '97

---

⁶⁷ Demel, Miroslav: „Mládežnícka dechovka“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, únor 1996, s. 10.

⁶⁸ Demel, Miroslav: „Sezóna dechového orchestru mladých ZUŠ Mohelnice v plném proudu“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červen 1996, s. 10.

⁶⁹ Demel, Miroslav: „Kmochův Kolín '96 a Grafenau“, Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1996, s. 8.

v Nemecku dostal ohodnotenie "veľmi dobrý výkon". (Tu sa DOM uviedol skladbami „Capriccio Saxonia“ H. Hüttena a „Přátelé z Moravy“ Pavla Staňka).⁷⁰

Dve náročné zahraničné podujatia si vyžiadali nemalé finančné prostriedky (iba za autobusovú dopravu 94 000 Kč) a keďže sľúbený finančný príspevok od Artamy Praha (útvár pre neprofesionálne umenie) sa nakoniec nedostavil, vedenie DOM sa muselo spoľahnúť na sponzorské príspevky tradičných podporovateľov umenia v Mohelnici – Mestský úrad Mohelnice, Hella a.s. Autotechnik Mohelnice, Mohelnické pekárny.

V Obernzell zazneli v súťažnom programe DOM dve skladby: „Přátelé z Moravy“ Pavla Staňka a „Na hradisku“ Jaroslava Bílého. Mohelnický orchester sa predstavil tiež na koncerte v Passau a na záverečnom tzv. monsterkoncertu, kde naraz muzicírovali všetky účinkujúce súbory.⁷¹

1997/1998

V tomto roku nastal rapídny odchod starších členov orchestru (dohromady 26), čo samozrejme ovplyvnilo jeho koncertovanie. DOM sa zúčastnil niekoľkých regionálnych vystúpení. V júni súťažil v ďalšom bavorskom meste Wegscheid, kde získal prvé miesto s vyznamenaním.⁷²

1998/1999

Orchester mladých sa i naďalej snažil konsolidovať jednotlivé nástrojové skupiny a aj preto koncertných vystúpení ubudlo.

---

⁷⁰ Spolu s DOM vystupovali Mohelnické mažoretky. (Iba v Obernzellu vystúpil DOM spolu s mažoretkami "Kofata Kolín"). Viz „Výroční zpráva ZUŠ Mohelnice 1996/1997“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

⁷¹ Demel, Miroslav: „Zahraniční reprezentace DOM ZUŠ Mohelnice“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1997, s. 10.

⁷² Viz Výroční zpráva ZUŠ Mohelnice 1997/1998. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

Vrcholným podujatím bolo súťažné vystúpenie v bavorskom meste Neukirchen am Inn, kde súbor získal opäť prvé miesto (jún 1999). (Spolu s ním tentoraz hosťovsky vystupovali Mažoretky ZUŠ Zábřeh na Morave). Povinou skladbou pre túto súťaž bola skladba „Dobrodružstvo v Tokiu“ Luigiho di Chisalla a voliteľnou „Májové setkání“ Rudolfa Myšky. Podľa slov dirigenta Miroslava Demela z článku septembrového vydania Mohelnického zpravodaja najväčšie ovácie zožal orchester na koncertnom vystúpení na hlavnom festivalovom pódiu v Neukirchen am Inn, kde publikom v stoje a hlasito aplaudovalo. DOM zahral plejádu nacvičených skladieb artificiálnej i neartificiálnej hudby.⁷³

Na chodu orchestru sa, okrem hlavného dirigenta Miroslava Demela, podieľala i druhá dirigentka Jana Filipková. Hráčske a technické zázemie už tradične zaisťoval učiteľ Boris Hanák.⁷⁴

1999/2000

Na začiatku septembra sa DOM ZUŠ Mohelnice opäť zúčastnil zahraničného pobytu, tentoraz v severonemeckom meste Bösel. Spolu s Mestským orchestrom Hradec Králové účinkoval DOM na hlavnej scéne festivalu, kde sa jednotlivé orchestre striedali. Tu sa predstavili i dve speváčky, ktoré vystupovali z mládežníčkou mohelnickou dychovkou – V. Demelová a P. Pospíšilová. Za skladbu Kankán J. Offenbacha a skladby v štýlu rock and roll získal DOM celkovo tretie miesto vo svojej kategórii.⁷⁵

V polovici októbra sa mohelnický orchester predstavil v Slovinsku v rámci výmenného pobytu s dychovým orchestrom

---

⁷³ Demel, Miroslav: „Dechový orchestr mladých v Německu“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, září 1999, s. 16.

⁷⁴ Viz „Výroční zpráva ZUŠ Mohelnice 1998/1999“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

⁷⁵ Demel, Miroslav: „Dechový orchestr mladých tentokrát na severu“. Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, říjen 1999, s. 18.

mladých Krško. Ten na oplátku koncertoval na mohelnickom dychovom festivale koncom mája.

Na samostatnom koncerte v slovinskom meste Krško vystúpil DOM s programom nacvičených skladieb z predošlých súťaží. Na tomto vystúpení sa zúčastnil i kultúrny atašé ČR v Slovinsku Tomáš Vostrý, ktorý tak osobne podporil dôležitosť kultúrno-umeleckého kontaktu oboch slovanských republík.⁷⁶

2000–2007

Od roku 2000 DOM ZUŠ Mohelnice zažíval postupne útlm kvôli veľmi premenlivému a stále sa znižujúcemu stavu kmeňových hráčov. Problém, ktorý sa nepodarilo do súčasných dní vyriešiť, ovplyvnil vystupovanie žiackeho hudobného telesa. Každoročne vystupovalo iba na májovom mohelnickom festivale dychových orchestrov mladých a ďalších kultúrnych podujatiach. Posledné dva zahraničné koncertné zájazdy boli uskutočnené v rakúskom meste Oberwart (2001) a v slovenskom kúpeľnom meste Piešťany (jún 2006).

Od septembra 2006 DOM vedie Ondřej Vaník. Pod jeho vedením sa uskutočnil zahraničný koncertný zájazd DOM v júni 2007. V talianskych mestách Praia mare, Maratea a San Nicolla Arcella vystupoval DOM spolu s Mohelnickými mažerkami ZUŠ Mohelnice, na ktorých zožali aplauz i od Čechov žijúcich v Taliansku.⁷⁷

Dechový orchestr mladých ZUŠ Mohelnice zažil svoju najlepšiu éru začiatkom a v polovici deväťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia, kedy sa mu podarilo udržať optimálny stav počtu členov orchestru a získať dostatok prostriedkov

---

⁷⁶ Demel, Miroslav: „Dechový orchestr mladých tentokrát na jihu“. Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, listopad 1999, s. 16.

⁷⁷ Filipková, Jana: „Dechový orchestr ZUŠ a taneční soubor Mohelnické mažoretky ZUŠ v Itálii“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červenec 2007, s. 22.

na uskutočnenie domácich a zahraničných koncertných zájazdov, súťaží, festivalov a prehliadok. Veľkú zásluhu na tom mal vtedajší riaditeľ ZUŠ Mohelnice Miroslav Demel a ďalší učitelia dychového oddelenia, ktorí členov orchestra pripravovali individuálne. DOM pod vedením Ondřeja Vaníka je na začiatku svojej práce a len čas ukáže, či je možné dotiahnuť sa na žiarivé doby minulé.

2. 2. Loštice

2. 2. 1. Hudební škola (Lidová škola umění) Zábřeh na Moravě pobočka Loštice (1951–1988)

Podobne ako v susednom meste Mohelnice sa po druhej svetovej vojne i v Lošticiach vyučovalo hudbe súkromne. Zmena nastala v auguste 1951, kedy vznikla Hudební škola Loštice pobočka Zábřeh na Moravě, ktorú zriadil Olomoucký inšpektorát hudobných škôl.⁷⁸

Prvou a pravdepodobne jedinou učiteľkou sa stala rodáčka a absolventka pražského konzervatória Helena Sovová, ktorá vyučovala u seba doma hru na klavír a hudobnú náuku v učebni Základnej školy v Lošticiach. V prvých rokoch mala hudobná škola 28 žiakov. Na prevádzkové náklady prispieval Městský národní výbor v Lošticiach. Učiteľka Sovová zaviedla hudobné besiedky svojich žiakov na konci školského roku v kultúrnom dome v Lošticiach.⁷⁹

V roku 1962 odchádza Helena Sovová do dôchodku. Na jej miesto prišla Emília Balcárková a Dagmar Matoušková. LŠU Loštice stále nemala vlastnú budovu, a preto sa vyučovalo

---

⁷⁸ Hudební škola Zábřeh spravovala od roku 1951 už tri pobočky – Postřelmov, Mohelnice a Loštice.

⁷⁹ Kašparová, Marie a kol.: „Almanach ZUŠ Loštice 1951–2001“, Loštice 2001, s. 9–10. Uložené: ZUŠ Loštice.

v súkromnom dome u Steigerov na Trávníku, kde bývala učiteľka Matoušková. Ďalším provizórnym priestorom pre hudobné vzdelávanie bola jedna učebňa v miestnej základnej škole a zasadacia sieň Městského národního výboru. LŠU navštevovalo v tomto roku celkovo päťdesiatosem žiakov, z toho desať navštevovalo prípravný ročník (PHV). Okrem hry na klavír sa začala vyučovať i hra na vtedy veľmi obľúbený akordeón. Pre žiakov, ktorý neboli prijatý pre nedostatok miesta do hudobnej školy, usporiadala Osvetová beseda Loštice v rokoch 1961–1965 hudobné kurzy. V nich vyučovali učitelia LŠU Loštice.⁸⁰

Dlhodobu nevyhovujúcu prevádzkovú funkciu školy sa ukončilo nasťahovaním LŠU do budovy múzea (bývalá židovská synagóga) v roku 1963. K dispozícii boli dve vybavené učebne a šatňa. Hudobné nástroje sa používali štyri: klavír z Mestského národního výboru, vlastný klavír učiteľky Matouškové, akordeón zo LŠU Zábřeh a akordeón zapožičaný od Závodného klubu olomouckých tvarůžkárov. V školskom roku 1962/1963 začalo na škole fungovať SRPŠ, ktorému predsedal František Ehrenberger. Spolu so SRPŠ škola usporiadala prvý žiacky zájazd do Litomyšle a Hrádku u Nechanic v júni 1963.⁸¹

V nasledujúcom školskom roku 1963/1964 sa koncerty žiakov, za podpory a iniciatívy výboru Jednota Loštice, usporiadali nielen v loštickom kultúrnom dome, ale po celom blízkom okolí. (Moravičany, Palonín, Líšnice, Veselí ad.). Kronika ZUŠ Loštice taktiež informuje o dvoch koncertoch s vybranými žiakmi, kedy poslucháči úplne zaplnili Mestský kultúrny dom. Odmenou za celoročnú snahu žiakov bola júnová exkurzia v Krnove, kde navštívili závod na výrobu orgánov.

V roku 1965 sa žiaci LŠU Loštice po prvý krát prebojovali až do krajského kola STM (Soutěž tvořivosti mladých),

---

⁸⁰ Viz „Obecní kronika Loštice III“, 1961–1965. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

⁸¹ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1962/1963. Uložená: ZUŠ Loštice.

kde získali jedno prvé a dve druhé miesta. V tomto roku loštická pobočka mala tú česť usporiadať koncert víťazov krajských kôl, čo bolo významnou kultúrnou udalosťou mesta. Novou vedúcou LŠU Loštice pobočka Zábřeh na Morave sa stala Dagmar Matoušková.

V nasledujúcich rokoch sa snažilo vedenie školy o rozšírenie vyučovania v hre na ďalšie hudobné nástroje, ale pre nevyhovujúce prevádzkové podmienky a nedostatok odborných učiteľov sa tieto plány zatiaľ nenaplnili.

Až v roku 1969 sa okrem hry na klavír a akordeón začalo vyučovať hre na gitaru pod vedením učiteľky Matouškové. Na škole pôsobili dva akordeonové súbory – mladších a starších žiakov – a spevácky krúžok z vybraných žiakov školy.⁸²

V školskom roku 1972/1973 sa ku klavírnemu oddeleniu a oddeleniu ľudových nástrojov pripojilo oddelenie dychových nástrojov, ktoré získalo nástroje pre svoju činnosť od Zemědelskej technickej školy v Olomouci. Nové oddelenie dychových nástrojov mala 26 poslucháčov. Vyučovalo sa v troch budovách: v budove LŠU Loštice, v učebni ZDŠ Loštice a v klubovni kultúrneho domu. Pretože v tomto roku miestna ZDŠ menila často rozvrh hodín a zmien, menil sa i čas vyučovania v LŠU, ktorý niekedy trval od ôsmej hodiny rannej do neskorých popoludňajších hodín. Medzi novými učiteľmi boli: Marie Kašparová (klavír), Eva Večerková (hudobná nauka), Vratislav Krchňák, Vlastimil Řmot, Miroslav Červinka.⁸³

V nasledujúcim školskom roku 1973/1974 sa podarilo uskutočniť náročnú rekonštrukciu budovy školy, na ktorej sa podieľali aj učitelia a rodičia v rámci vtedajších socialistických brigád. Škola mala k dispozícii päť učební, zborovňu, dve šatne, pivnicu, dve kôlne a sociálne zariadenie.⁸⁴

---

⁸² „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1969/1970. Uložená: ZUŠ Loštice.

⁸³ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1972/1973. Uložená: ZUŠ Loštice.

⁸⁴ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1973/1974. Uložená: ZUŠ Loštice.

Z členov dychového oddelenia vzniká v roku 1974 školní dechovka pod vedením učiteľa Vlastimila Řmota., ktorá mala okrem iného pripravovať žiakov do loštickej Červinkovej dechovky. Prvá významná kultúrna akcia konaná dychovým oddelením LŠU Loštice sa uskutočnila v máji 1978, kedy sa v Lošticiach konal koncert dychových hudieb pri Festivale dychových hudieb. Spolu so školskou loštickou dychovkou vystúpil sedemdesiat členný detský dychový súbor z LŠU Jeseník. Medzi hosťami koncertu bol olomoucký skladateľ Mojmír Zedník, či pražský skladateľ Adolf Langer.⁸⁵

Sedemdesiate roky 20. storočia poznačila vlna normalizácie všetky školy. LŠU Loštice nebola výnimkou a pripravovala kultúrne podujatia v rámci osláv významných socialistických výročí, akými boli napríklad oslobodenie vlasti počas druhej svetovej vojny sovietskymi vojakmi, či výročie Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie. I repertoár na tieto vystúpenia bol z veľkej časti zostavovaný z skladieb sovietskych autorov. Vyučovanie občas prerušili tzv. uhoľné prázdniny, ktoré sa nepravidelne určovali na základe energetickej, či finančnej krízy v zimných mesiacoch.

O rozkvetu umeleckého školstva v Lošticiach v priebehu sedemdesiatych a osemdesiatych rokov minulého storočia svedčí nasledujúca tabuľka:⁸⁶ (Väčší záujem o umelecké vzdelávanie pomohla uskutočniť nielen rekonštrukcia budovy z roku 1973, ale aj dobrá spolupráca vedenia LŠU Loštice z blízkymi materskými škôlkami, ktorých deti sa v hojnom počte pripravovali v PHV)

---

⁸⁵ Festivalové koncerty prebiehali v Lošticiach pravidelne v rokoch 1978–1983.

⁸⁶ Údaje čerpané z „Kroniky ZUŠ Loštice“. Uložená: ZUŠ Loštice.

Rok	Hudobný obor	PHV	Celkový počet žiakov ⁸⁷
1962/1963	46	10	56
1963/1964	46	16	62
1964/1965	50	13	63
1965/1966	52	12	64
1966/1967	53	11	64
1967/1968	53	11	64
1968/1969	46	15	61
1969/1970	47	12	59
1970/1971	47	14	61
1971/1972	57	11	68
1972/1973	89	21	110
1973/1974	105	14	168
1974/1975	102	30	154
1975/1976	-----	-----	148
1976/1977	104	11	139
1977/1978	90	39	151
1978/1979	107	0	132
1979/1980	132	-----	186
1980/1981	132	-----	192
1981/1982	84	13	132
1982/1983	70	19	143
1983/1984	76	15	116
1984/1985	91	10	111
1985/1986	74	18	112
1986/1987	75	20	125
1987/1988	80	22	141

---

⁸⁷ Do celkového počtu žiakov sa započítavajú aj žiaci tanečného oddelenia a výtvarného oddelenia (od roku 1979, ktoré vzápätí zaniklo a obnovilo sa až v roku 1987).

V roku 1981 odišla vedúca pobočky LŠU Loštice Dagmar Matoušková do dôchodku. Na jej miesto nastúpila Marie Kašparová. Nová vedúca mala záujem o udržanie troch umeleckých oboroch (hudobný, výtvarný, tanečný) s dostatočným počtom žiakov. Táto úloha nebola však ľahká, pretože loštická LŠU mala vždy problémy z nedostatkom interných i externých odborných učiteľov. V priebehu osemdesiatych rokov pribudli dva noví mladí učitelia: Oldřich Růžička (v roku 1983 založil tanečnú skupinu LŠU Loštice)⁸⁸ a Ivana Ondrušíková, ktorá prevzala akordeónové oddelenie po Emílii Balcárkové.

Pre narastajúci počet žiakov sa škola snažila zlepšiť svoje prevádzkové podmienky. Rokovania prebiehali za účasti riaditeľa ZUŠ v Zábřehu Zdeňka Kunštáckeho, vedúcej pobočky LŠU Loštice Marie Kašparové a predsedom Mestského národného výboru v Lošticiach P. Johnem od roku 1982. Nové priestory v budove bývalej materskej školy na Olomouckej ulici získala LŠU až v roku 1987. V prízemí školy vznikol koncertný sál, ktorý škole toľko rokov chýbal. Hudobný obor mal v novej budove dostatok miesta, ale tanečný sa i naďalej vyučoval v provizórnych priestoroch kultúrneho domu.⁸⁹

Medzi prvými žiačkami LŠU, ktoré sa dostali na konzervatórium boli Lenka Zabloudilová-Havlíková (spev, 1979) a Zdenka Ošťádalová (klavír, 1986). Obe boli úspešné a stali sa profesionálnymi hudobníkmi. Speváčka Lenka Havlíková pracuje v Opere národného divadla v Brne a Zdenka Ošťádalová sa presadila vo Francúzsku.⁹⁰

---

⁸⁸ Medzi prvými členmi tanečnej skupiny boli žiaci Rostislav Žák a Zdenka Ošťádalová.

⁸⁹ Kašparová, Marie a kol.: „Almanach ZUŠ Loštice 1951–2001“, Loštice 2001, s. 18. Uložený: ZUŠ Loštice.

⁹⁰ Zdenka Ošťádalová v roku 1992 ukončila štúdiá na brnenskom konzervatóriu v triede Milana Bialase. Pokračovala na JAMU v triede Barbary Willi a Stanislava Hellera v hre na čembalo. V roku 1994 prerušila štúdiá na JAMU a stala sa poslucháčkou na École Nationale de Musique et de Dance v St. Rémy les Chevreuse vo Francúzsku, ktorú absolvovala so zlatou medailou v obore čembalo a komorná baroková hudba. Svoje umenie zdokonalila na Conservatoire Supérieure National de Paris (oddelenie starej hudby), kde sa stala žiačkou Noelle Spieth – Kenneth Weiss (čembalo) a L. Patrick Cohen (piano forte). V roku 1999 tu

2. 2. 2. LŠU (ZUŠ) Mohelnice pobočka Loštice (1988–1996)

Od septembra 1988 sa stala loštická LŠU pobočkou LŠU Mohelnice, ktorá bola od roku 1976 samostatná a vzdialená iba tri kilometre od Loštíc. Preto bolo oveľa praktickejšie riadenie loštickej pobočky z Mohelnice, než z 15 km vzdialeného Zábřehu na Morave.

V roku 1989 odchodom učiteľa Vlastimila Řmota zaniká na LŠU školní dechovka. Jej členovia však pokračovali v muzicírovaní pod hlavičkou Závodného klubu OTL, pod staronovým dirigentom Vlastimilom Řmotom.⁹¹

„Nežná revolúcia“ v novembri 1989 ovplyvnila chod celej bývalej Československej republiky a uzavrela kapitolu politického vedenia škôl a vzdelávania samotného. O novom spoločensko-politickom smerovaní na začiatku 90. rokov, ktorý vyvolal u mnohých občanov neskrývaný optimizmus, svedčí záznam o koncerte v Kronike LŠU Loštice: „24. októbra 1989 sme sa ešte raz, ale už naposledy, zapojili krátkym kultúrnym programom do osláv Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie v KD v Lošticiach.“ O pár mesiacov neskôr, v marci 1990, sa uskutočnil v Lošticiach koncert pre príležitosť 140. výročia narodenia prvého prezidenta ČSR T. G. Masaryka, čo bolo ešte pred pár mesiacmi nemysliteľné. LŠU Loštice reprezentovala tanečná skupina pod vedením Oldřicha Růžičky.⁹²

---

získala 1. cenu v oboru čembalo a komorná hra. O rok neskôr v marci 2000 obsadila na medzinárodnej súťaži vo Ville d'Avray 3. miesto. Od roku 2000 vyučovala na konzervatóriu v Plessis Paté hru na čembalo a klavír. Umelecký pôsobí v niekoľkých barokových ansámblach v Paríži. Naposledy v ČR vystúpila na koncertoch v Mohelnici a Lošticiach v októbri 2006 s francúzskym súborom Les Musiciens de Mademoiselle de Guise spolu s detským speváckym zborom Arietta. Zdenka Ošřádalová patrí k najúspešnejším odchovankýň ZUŠ Loštice. Viz Kašparová, Marie a kol.: „Almanach ZUŠ Loštice 1951–2001“, Loštice 2001, s.35. Uložený: ZUŠ Loštice.

⁹¹ Kašparová, Marie a kol.: „Stěhování a přechod pod LŠU Mohelnice“, in: Almanach ZUŠ Loštice 1951–2001, Loštice 2001, s.18. Uložený: ZUŠ Loštice.

⁹² „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1989/1990. Uložená: ZUŠ Loštice.

1. septembra 1990 sa premenovali LŠU na Základné umelecké školy (ďalej ZUŠ). Loštická ZUŠ začala živiť myšlienku o úplnom osamostatnení. Rozbehnuté rokovania z Okresným úradom v Šumperku prerušil problém so vtedajšou budovou školy. V októbri 1990 sa ozvali bývali majitelia objektu a tak škola musela v najsť v čo najkratšom čase nové priestory. To sa podarilo v septembri 1993 v budove ZŠ v ulici Trávník, kde ZUŠ mala po prázdninovej rekonštrukcii k dispozícii druhé poschodie. Okrem tried, zborovne, šatne a sociálneho zariadenia sa na poschodí nachádzal i koncertný sál, ktorý bol dokončený v marci 1994. Ten slúžil nielen pre potreby ZUŠ, ale i pre koncerty organizovanými Kruhom priateľ hudby v Lošticiach.⁹³

I po výrazných ponovembrových politicko-spoločenských zmenách v roku 1989 sa podarilo udržať na loštickej ZUŠ optimálny počet žiakov – viz nasledujúca tabuľka z rokov 1988 až 2007:⁹⁴

Rok	Hudobný obor	PHV	Celkový počet žiakov
1988/1989	73	19	152
1989/1990	80	10	143
1990/1991	81	9	136
1991/1992	77	22	135
1992/1993	89	12	151
1993/1994	74	16	130
1994/1995	83	17	147

⁹³ Prvý koncert KPH v novom sále sa uskutočnil 22. 3. 1994, na ktorom vystúpil spevák Janáčkovej opery v Brne Richard Novák. Viz „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1993/1994. Uložená: ZUŠ Loštice.

⁹⁴ Do celkového počtu žiakov sa započítavajú aj žiaci tanečného oddelenia (od roku 1973 do roku 1998) a výtvarného oddelenia (od roku 1979, ktoré vzápätí zaniklo a obnovilo sa až v roku 1987). Viz „Kronika ZUŠ Loštice“. Uložená: ZUŠ Loštice.

1995/1996	91	-----	135
1996/1997	-----	-----	-----
1997/1998	94	-----	160
1998/1999	100	-----	155
1999/2000	90	21	165
2000/2001	91	14	159
2001/2002	89	13	150
2002/2003	92	13	150
2003/2004	95	19	164
2004/2005	100	12	162
2005/2006	113	-----	170
2006/2007	111	11	172

Na začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia začínajú učiť na škole noví učitelia na dychové nástroje: Roman Hopfler, Květoslav Pecha a Pavel Beneš, ktorý predtým pracoval na ZUŠ v Mohelnici. Na klavírnom oddelení začala pôsobiť bývala žiačka Zdenka Ošťádalová. Medzi žiakmi najviac vynikli L. Charová a B. Mertová z triedy Ivany Ondrušíkové, ktoré v roku 1990 postúpili v hre na akordeón až do krajského kola Národnej súťaže LŠU. Ďalšie úspechy zaznamenali hornistka Hana Jašková (1992) a klaviristka Marika Kašparová (1995), ktoré úspešne zvládli prijímacie pohovory na brnenské štátne konzervatórium.⁹⁵

2. 2. 3. ZUŠ Loštice (1996–2007)

Dlho očakávané osamostatnenie ZUŠ Loštice od ZUŠ v Mohelnici sa uskutočnilo 1. augusta 1996. Prvou riaditeľkou v ére samostatnosti sa stala bývala vedúca loštickej pobočky ZUŠ Marie Kašparová, ktorá pôsobila na škole už od roku 1972. Škola začala fungovať ako zálohová (neskôr príspevková)

⁹⁵ Viz „Kronika ZUŠ Loštice“, r. 1990–1995. Uložená: ZUŠ Loštice.

organizácia mesta Loštice. Hneď v roku 1996 sa podarilo otvoriť husľové oddelenie so siedmimi huslistami, ktorých viedla Svetlana Brodová-Trundová.

V nasledujúcich rokoch neúfial záujem o nové priestory, kde by bolo dostatok miesta pre všetky umelecké obory školy, pod jednou strechou. Najlepším možným riešením bola budova židovskej synagógy v Lošticiach, ktorá ale nutne potrebovala nákladnú rekonštrukciu.

ZUŠ Loštice i v dobe samostatnosti ďalej pokračovala v organizovaní kultúrnych podujatí, triedny besiedok (napr. v školskom roku 1996/1997 ich bolo celkom 12) a zbierkových benefičných koncertov, ktoré sa nepravidelne uskutočňovali od roku 1990. Veľmi časté boli výchovne koncerty v materských školách v Lošticiach a v Moravičanoch, kde sa malé deti zoznamovali z jednotlivými hudobnými nástrojmi.

Jedným z fenoménom na škole umeleckého vzdelávania, ktorý pretrval, bolo uskutočňovanie vzdelávaco-poznávacích zájazdov na konci školského roku. Tie sa datujú už od roku 1963 a za toto obdobie sa udiali výlety napr. do Litomyšle, Hukvald, Janáčkovy opery v Brne, Poličky a ďalších miest. Žiaci prejavovali vždy veľký záujem o dané zájazdy a mnohokrát sa ich počet približoval k deväťdesiatke.

V školskom roku 2000/2001 ZUŠ Loštice oslavovala 50. výročie svojho vzniku. Usporiadala celkom tri veľké koncerty pre verejnosť v loštickom kultúrnom dome. Na nich vystúpili okrem sólistov dychový komorný súbor a zmiešaný spevácky súbor (vznikol v roku 2000) ZUŠ Loštice – oba pod vedením Pavla Beneša – a tiež tanečná skupina učiteľa Oldřicha Růžičky. Ďalšie koncerty k okrúhlemu jubileu sa uskutočnili v Moravičanoch a Paloníne. Učiteľ a skladateľ Květoslav Pecha zložil pre školu drobnú skladbu pod názvom „Znelka k 50. výročiu založenia ZUŠ v Lošticiach“:

The image shows a musical score for Piano in 3/4 time. The score is divided into two systems. The first system consists of four measures. The right hand (treble clef) features a triplet of eighth notes in the first measure, followed by a quarter note, and another triplet of eighth notes in the third measure. The left hand (bass clef) has a quarter note, a quarter note, and a quarter note. The second system consists of four measures. The right hand has a quarter note, a quarter note, a quarter note, and a quarter note. The left hand has a quarter note, a quarter note, a quarter note, and a quarter note. The score includes dynamics like 'f' and 'ff', and performance instructions like 'rit. cresc.'. There are also triplets in the right hand of the second system.

Veľmi cenným pre oboznámenie z históriou školy bolo pri tejto príležitosti vydanie školského Almanachu z nákladom tristo výtlačkov a spracovanie krátkeho dokumentárneho filmu o päťdesiatročnej histórii ZUŠ Loštice.⁹⁶

Na začiatku tretieho tisícročia škola zastávala pevné postavenie v rámci umeleckého školstva mesta a okolia. Udržovala si stále počet poslucháčov a pomocou výchovných koncertov pre materské školy nemala núdzu ani o nových malých umelcov. Najväčšie problémy boli hlavne v zabezpečení dostatku kvalitných a aprobovaných učiteľov. Takisto živá myšlienka o získaní priestorov v budove bývalej synagógy sa stále nenaplnila.

⁹⁶ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 2000/2001. Uložená: ZUŠ Loštice.

2. 2. 4. Učiteľ Pavel Beneš

Jedným z najúspešnejších učiteľov na Mohelnicku za posledných tridsať rokov je nepochybne Pavel Beneš (nar. 1954). Po absolvovaní Státní konzervatoře P. J. Vejvanovského v Kroměříži v roku 1977 (hra na trubku v triede Jaroslava Linharta) pedagogicky pôsobil v Králikoch a v Mohelnici.⁹⁷ V roku 1990 vyučoval jeden rok v Lošticiach plechové dychového nástroje. Po troch rokoch sa opäť vracia do Loštíc a od roku 1994 vedie dychové oddelenie. V roku 1995 inicioval Beneš vznik komorného telesa – dychové kvarteto plechových nástrojov. To sa niekedy podľa počtu schopných hráčov rozrástlo aj na dychové sexteto, či septeto. Repertoár tvorili väčšinou klasické, ľudové, ale i džezové skladby.⁹⁸

Prvé výsledky umeleckej práce sa dostavili v školskom roku 1996/1997 na poli umeleckých súťaží ZUŠ ČR, kde sa presadili traja žiaci Pavla Beneša. Po úspešnom absolvovaní školského a okresného kola sa do krajského kola v Hraniciach prebojovali: Martin Haherland (trubka), Lukáš Mořka (barytón), Lukáš Václav (trombón).⁹⁹

V nasledujúcom školskom roku 1997/1998 sa konala Národná súťaž ZUŠ v komorné hre a mladé teleso dychové kvarteto ZUŠ Loštice v premiére nesklamalo. S prehľadom vyhralo okresné kolo a na oblastnom kole (26.3.1998) v Orlové získalo 1. miesto bez postupu do celonárodného kola. Bol to jeden z prvých veľkých úspechov malej loštickej ZUŠ.¹⁰⁰

V roku 2000 opäť prebehlo okresné a ďalšie kolá Národnej súťaže ZUŠ v hre na sólový dychový nástroj, ktoré sú v pravidelných trojročných intervaloch. Najúspešnejším žiakom Pavla Beneša sa stal trumpetista Ondřej Mořka, ktorý

---

⁹⁷ Viz kapitola LŠU Mohelnice 1976–1989.

⁹⁸ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1995/1996. Uložená: ZUŠ Loštice.

⁹⁹ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1996/1997. Uložená: ZUŠ Loštice.

¹⁰⁰ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1997/1998. Uložená: ZUŠ Loštice.

vyhral II. kategóriu v oblastnom kole v Hraniciach bez postupu do celoštátneho kola.

O rok neskôr Beneš pripravil na súťaž komornej hry dve dychové tria – starších a mladších žiakov – obe skupiny postúpili do oblastného kola.¹⁰¹

Najvýraznejšie úspechy žiakov z triedy Pavla Beneša prišli v roku 2003, kedy z oblastného kola v Hraniciach postúpili Stanislav Bartošek (trubka) a Petr Lech (tuba) do celonárodného (ústredného) kola.¹⁰² Na ústrednom kole v Uničove oba žiaci potvrdili svoju kvalitu a zvíťazili vo svojich kategóriách. Stanislav Bartošek sa za klavírneho doprovodu Mariky Kašparové predviedol i na koncerte víťazov, ktorý natáčal Olomoucký rozhlas.¹⁰³

Po roku sa úspech opakoval. Dychové kvarteto získalo vo Vysokom Mýte – v zložení S. Bartošek (trubka), V. Pospíšil (pozauna), M. Hollá (lesný roh) a T. Nakládal (tuba) – 2. miesto v ústrednom kole.

V roku 2006 sa na scénu súťaží v hre na plechové dychové nástroje objavili dva noví Benešový žiaci, ktorý sa prebojovali do ústredného kola Národnej súťaže ZUŠ vo Vysokom Mýte. Hornistka Eva Petrecká získala 1. miesto vo druhej kategórii a pozaunista Jonáš Bräuer obsadil taktiež v druhej kategórii 2. miesto.¹⁰⁴

V rokoch 1997–2006 úspešne pripravil učiteľ Pavel Beneš niekoľko žiakov na prijímací skúšky štátnych konzervatórií v ČR: Lukáš Václav – pozauna (1997, Ostrava), Lukáš Mořka – pozauna (1999, Kroměříž), Tomáš Bartošek – pozauna (2001, Kroměříž), Ondřej Mořka – trubka (2003, Kroměříž), Vít Pospíšil

---

¹⁰¹ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 1999/2000. Uložená: ZUŠ Loštice.

¹⁰² Do ústredného kola postupovali zo 61 súťažiacich celkom traja žiaci, dvaja pritom boli zo ZUŠ Loštice.

¹⁰³ Kašparová, Marie: „Mimořádné úspěchy ZUŠ v Lošticích“, in: Učitel'ské noviny, č. 29, Praha 2003, s. 21.

¹⁰⁴ „Kronika ZUŠ Loštice“, šk. r. 2005/2006. Uložená: ZUŠ Loštice.

– pozauna (2005, Kroměříž), Stanislav Bartošek – trubka (2005, Praha). (Z nich sa zatiaľ najviac presadil Lukáš Mořka, ktorý sa v roku 2003 stal absolútnym víťazom v hre na pozaunu súťaže študentov stredných a vysokých umeleckých škôl Českej a Slovenskej republiky).

Učiteľ Pavel Beneš sa znateľne zapísal do análov umeleckého vzdelávania nielen v rámci regiónu, ale i v rámci kraja a celej republiky. Pravidelne žiakov pripravoval na prehliadky a súťaže, ktorí nikdy neodchádzali bez zaslúženého obdivu. Neprehliadnuteľná nie je ani systematická príprava poslucháčov na konzervatóriá. Jeho dvanásťročné pôsobenie na ZUŠ Loštice je vskutku obdivuhodné a v celej histórii školy zastáva azda najvýznamnejšie miesto spomedzi bývalých i súčasných pedagógov.

3. Zborový spev

3. 1. Mohelnice

Prvý významný spevácky súbor, ktorý sa zapísal do análov Mohelnice, vznikol v roku 1948. Zmiešaný spevácky súbor „Radost“, ktorý tvorili zamestnanci závodu MEZ a žiaci miestneho učilišťa, bol niekoľkonásobný víťaz krajskej súťaže ľudovej umeleckej tvorivosti v zborovom speve (nepretržite v rokoch 1954–1958). Preto sa viackrát predstavil aj na celonárodnej úrovni tejto súťaže.¹⁰⁵

Ďalší mohelnický spevácky súbor vznikol v roku 1958, ktorý vystupuje pod názvom „Družba“. Ten sa skladal s členov speváckeho súboru Radost a vojakov s posádkovej správy v Javoří. Na armádnej súťaži v Brne (1958) získal prvú cenu. Na následnej armádnej prehliadke víťazov boli na jeho výkon veľmi priaznivé reakcie.¹⁰⁶

Na počiatku šesťdesiatych rokov dvadsiateho storočia zbory Radost i Družba nepokračovali v nastúpenom trende z rokov päťdesiatych a zanikli.¹⁰⁷

Podobne ako v iných mestách, aj v Mohelnici vznikli na základných školách pionierske spevácke súbory, ktoré vystupovali pri spoločensko-kultúrnych podujatiach poplatných vtedajšiemu politickému zriadeniu.

Nový impulz pre zborové spievanie v meste Mohelnice priniesli roky sedemdesiate. V júni 1971 bola publikovaná správa, v podnikovom liste Hlas MEZu, o vzniku nového

---

¹⁰⁵ V roku 1958 sa súbor Radost predstavil na súťaži v koncertnom sále Vlastivedného múzea v Olomouci s nasledujúcim programom: prvá pieseň Moravských dvojspevov Antonína Dvořáka, „Lastovičky“ Bedřicha Smetany Jochcová pieseň „Mať moja“, Chvalovského „Děvče jako květ“ a „Cestička“ Aloisa Paloučka. Viz „Výsledky a tradice“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 26. 5. 1958.

¹⁰⁶ S Družbou vystúpila ako sólistka Garifalo Zmaru. Viz -ja-: „Nový soubor v Mohelnici“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 26. 4. 1958.

¹⁰⁷ Žiadne z dostupných materiálov z rokov 1960–1970 neinformujú o činnosti týchto zoskupení.

mládežníckeho miešaného zboru, ktorý prijímal spevákov vo veku od 16 do 30 rokov.¹⁰⁸ Na prvej skúške, v septembri 1971, sa stretlo deväť zakladajúcich členov zboru. Za krátky čas mal zbor dvadsaťdva spevákov. Funkcie umeleckého vedúceho sa ujal mladý učiteľ Jiří Skopal (syn dirigenta PSSU¹⁰⁹ Jana Skopala). „Mohelnický pěvecký sbor ZK ROH MEZ Mohelnice“ (MPS) vystupoval prevažne v Mohelnici a okolí (Šumperk, Třeština, Moravičany, Police, Loštice...). Skúšky zboru sa konali každý piatok popoludní v závodnom klube ROH MEZ v Smetanovej ulici.

V roku 1973 disponoval súbor 47 spevákami z radov miestnych učňov, robotníkov, úradníkov a učiteľov a vo svojom repertoáre mal napríklad piesne „Sme pre mier“ S. S. Tulikova, černošský spirituál „Vozíčku ke mně leť“, ľudové piesne v úprave Jana Skopala, „Aká si mi krásna“ Eugena Suchoňa, „Vyběhla bříza běličká“ Antonína Dvořáka, či Otvírání studánek Bohuslava Martinů. Medzi sólistov zboru patrili: Jaroslava Štěpánková, Marie Vaňharová, Antonín Vrtek, Helena Vykydalová a Anna Motková.¹¹⁰ V roku 1974 si zbor udržal optimálny stav počtu zboristov, aj keď vzhľadom k odchodu niekoľkých mladých mužov na základnú vojenskú službu, potreboval určite viac tenoristov a basistov. V tomto roku zriaďovateľ Mohelnického speváckeho zboru štátny podnik MEZ zadovážil jednotné ošatenie ženskej časti zboru. Na vystúpení pri príležitosti odhaľovania pamätnej dosky Anežke Hodinovej-Spurnej MPS prvý krát uviedol skladby Jaroslava Ježka „Svět patří nám“, Carl M. von Webera „Zbor lovcov“ a ľudovú pieseň „Tancuj, Tancuj“ v úprave Jana Šoupala.¹¹¹

---

¹⁰⁸ „Smíšený pěvecký sbor“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 10. 6. 1971, s. 1.

¹⁰⁹ Pěvecký sbor severomoravských učitelů.

¹¹⁰ -js-: „Sborový zpěv v Mohelnici opět ožil“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 22. 3. 1973, s. 3.

¹¹¹ Pytlíček, Jaromír: „Ohlédnutí mladých zpěváků“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 9. 4. 1974, s. 3.

V januári 1975 sa MPS zúčastnil okresného kola súťaže v prednesu vokálnej zborovej tvorby národov Sovietskeho zväzu v Javorníku, kde obsadil I. miesto. Potom nasledovalo sústreďenie v rekreačnom stredisku Svojanov, kde sa zbor pripravoval na vystúpenia k májovým oslavám práce.¹¹² Vyvrcholením sezóny MPS bola účasť na Festivale speváckych zmiešaných zborov v Hukvaldoch, kde spoločne s ďalšími siedmimi zbormi a za doprovodu Moravskej filharmónie (dirigent Vít Micka) zaspievali „Na tych fojtových lúkach“ Leoše Janáčka, „Jen leťte, holubice“ I. Dunajevského, „Má strana“ L. Poděšťa, „Jen dál“ Otakara Jeremiáša a ďalšie.¹¹³

V jubilejnom roku 1976 MPS hostil Smíšený pěvecký sbor Ratibor-Vesna JKP „Pochodeň“ z Hořic, ktorý dirigoval Karel Schejbal. Spoločný koncert sa uskutočnil 27. marca v ZK ROH MEZ Mohelnice v Smetanovej ulici a zazneli tu skladby E. Suchoňa, J. Cikquera, či K. Schejbal.¹¹⁴

Najčinnjšie obdobie zboru bolo nepochybne v roku 1977, kedy MPS uskutočnil výmenný koncertný pobyt s Mládežníckym komorným zborom z bulharskej Varny. Okrem toho MPS usporiadal dva koncerty v Mohelnici a v Zábřehu na Morave a dva výchovné koncerty pre žiakov základných škôl. Mimoriadnou umeleckou udalosťou sa stal júlový samostatný koncert Mládežníckeho komorného zboru z Varny. Pod vedením Dimitra Dimirova zazneli skladby nielen svetových a českých skladateľov, ale hlavne bulharských skladateľov – Manolova, Iumangelova, Stainova, Goleminova, Dimitrova a Popova.¹¹⁵ V septembri MPS oplatil návštevu zahraničnému zboru a v rámci osemdňového zájazdu sa v Bulharsku predstavil na štyroch

---

¹¹² Pytlíčková, Naďa: „Úspěchy předchází náročná příprava“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 22. 4. 1975, s. 3.

¹¹³ Pytlíčková, Naďa: „Naši zpěváci na Hukvaldech“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 1. 7. 1975, s. 3.

¹¹⁴ -kj-: „Slavnostní koncert MPS“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 20. 4. 1976, s. 3.

¹¹⁵ -sko-: „Bulharští zpěváci v Mohelnici“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 9. 8. 1977, s. 4.

koncertoch v mestách Dnevňa a Tolbuchin. Význačný bol koncert v Tolbuchinu, ktorý sa natáčal pre Československý rozhlas, vrátane interview oboch dirigentov – Jiřího Skopala a Dimitra Dimirova.¹¹⁶

V nasledujúcom roku 1978 sa MPS pripravoval na krajské kolo zmiešaných zborov vo Frenštáte pod Radhošťom. Zúčastnil sa ho 10. júna, kde v konkurencii jedenástich zborov obsadil celkovo 4. miesto. V súťažnom repertoári zazneli okrem iného „Vyběhla bříza“ Antonína Dvořáka, „Kačena divoká“ Leoša Janáčka a „Píseň o Fučíkovy“ Radima Drejsla.¹¹⁷

V roku 1979 sa po odchode Jiřího Skopala¹¹⁸ dostal na čelo MPS Boleslav Sadil, aktívny člen PSSU a učiteľ na II. základnej škole v Mohelnici, ktorý dovtedy zastával funkciu zastupujúceho dirigenta. Novému dirigentovi sa však nepodarilo udržať optimálny počet členov speváckeho súboru. Poslednú výzvu o udržanie MPS prináša článok podnikového listu Hlas MEZu v apríli 1982, ktorý nabáda k prihláseniu mladých spevákov a speváčok.¹¹⁹ Bohužiaľ to bola už iba labutia pieseň MPS. Odchodom dirigenta Boleslava Sadila z Mohelnice do obce Sudkov v roku 1986 ukončil MPS svoju činnosť.

Oživenie zborovej tradície mesta Mohelnice prišlo po novembri 1989. Najprv vzniká pri ZUŠ v Mohelnici detský pěvecký sbor „Arietta“ pod vedením Zdeňky Jásenské (viz samostatná kapitola).

V roku 1995 bol založený smíšený pěvecký sbor „Carmen“, ktorý riadil zbormajster Jiří Novák. Tento asi tridsaťpäť členný

---

¹¹⁶ -np-: „MPS v Bulharsku“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 20. 9. 1977, s. 4.

¹¹⁷ -np-: „Náš pěvecký sbor mezi nejlepšími“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 11. 7. 1978, s. 3.

¹¹⁸ Mohelnický pěvecký sbor bol pre zbormajstra Jiřího Skopala dôležitým odrazovým mostíkom, kde získal svoje prvé skúsenosti v riadení zboru. Od roku 1977 pôsobil vo funkcii dirigenta popredného českého detského speváckeho zboru „Jitro“, s ktorým uskutočnil viac ako 1000 koncertov po celom svete a získal s ním 13 víťazstiev v medzinárodných súťažiach. Post umeleckého vedúceho a dirigenta zastával i v ďalšom špičkovom chlapčenskom zboru Boni pueri (1982–1996). V roku 1994 získal profesúru v obore didaktika hudobnej výchovy – zbormajstrovstvo. Viz <http://pdf.uhk.cz/hk/> a http://www.ucps.cz/portal/cz/03-01-heslo.php?chci_heslo=291

¹¹⁹ „Hledáme nové členy sboru“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 6. 4. 1982. s. 4.

súbor mal za krátku históriu od svojho vzniku na konte niekoľko desiatok vystúpení v Mohelnici a okolí (Moravičany, Bíla Lhota, Uničov, Bouzov). Medzi jeho členmi boli aj bývalí členovia MPS. Na klavír zbor doprevádzala Olga Onžanová-Pallová. Carmen úzko spolupracovala i s ďalšími umeleckými súbormi Mohelnicka a Zábřeska. Niekoľkokrát sa úspešne spolupodieľala na už tradičnom prevedení Česká mše vánoční Jána Jakuba Ryby v chráme svätého Tomáša Becketa na druhý sviatok vianočný v Mohelnici. Vo svojom repertoáre mala Carmen klasické zborové piesne Wolfganga Amadea Mozarta, Bedřicha Smetanu, Antonína Dvořáka, Leoša Janáčka a ďalších. Ďalej to boli černošské spirituály, či chrámové pravoslávne piesne.

V Mohelnice sa príležitostne predstavoval i ďalší mestský neprofesionálny súbor – „Chrámový zbor kostola sv. Tomáša Becketa“, ktorý pripravoval repertoár hlavne pre dva veľké cirkevné sviatky – Vianoce, Veľkú noc. Jeho história sa datuje, podľa záznamu vo farskej kronike, od mája 1947, kde sa predstavil pri príležitosti májových pobožností. V roku 1966 bola za dirigovania JUDr. Františka Martinka predvedená „Česká mše vánoční“ Eduarda Marhuly. (Tridsať členný zbor, zložený prevažne z vekovo starších veriacich, na orgán doprevádzal Alois Lexman). O dva roky neskôr na Vianočné sviatky zbor nacvičil „Pastýřsku mši vánoční“ Františka Kolaříka, opäť za dirigovania JUDr. Františka Martinka a za organového doprovodu Jana Tichého. Od roku 1972 viedol zbor MVDr. Vít Tichý a našťudoval s ním niekoľko hudobných omší – Jan Jakub Ryba: I. Česká mše vánoční „Hej mistře, vstaň bystře“ a II. česká mše vánoční, František Šimíček: Česká mše vánoční („Pastýři u Betléma“), František Kolařík: Pastýřská mše vánoční, František Víšek: Česká mše, Štěpán Hlína: Vánoční mše.¹²⁰

---

¹²⁰ -pan-: „Chrámový sbor kostela Tomáše Becketa“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, prosinec 1999, s. 14–16.

3. 1. 1. Dětský pěvecký sbor Arietta ZUŠ Mohelnice

1988 – 1990

V školskom roku 1988/1989 vznikol pri vtedajšej LŠU „Komorný dievčenský zbor“ (ďalej KDZ) pod vedením Zdeňky Jásenské. Prevažnú časť súboru tvorili členky detského speváckeho zboru „Úsvit“ II. Základnej školy v Mohelnici, ktorý taktiež dirigovala Zdeňka Jásenská.¹²¹ Oba zbory spolu vystupovali na vianočných koncertoch mesta a ďalších kultúrnych podujatiach. Taktiež spoločne zrealizovali výmennú družbu s Podorlickým detským speváckym zborom z Jablonné nad Orlicí v marci a apríli 1990.

KDZ sa prvý krát predstavil na súťaži detských speváckych zborov okresu Šumperk „Zlatá lyra“ v apríli 1989 a umiestnil sa v striebornom pásme. O rok neskôr získal KDZ na šumperskej Zlatej Lýre zlaté pásmo a sesterský zbor „Úsvit“ strieborné.

1990/1991

V novom školskom roku sa vytvorili priaznivé podmienky na vznik spoločného veľkého detského zboru pri ZUŠ Mohelnice. Ku KDZ sa pričlenili i mladšie členky detského speváckeho zboru „Úsvit“, ktorý odchodom Zdeňky Jásenskej z II. základnej školy zanikol. Nový umelecký súbor školy začal vystupovať

---

¹²¹ Počiatky detského speváckeho zboru „Úsvit“ siahajú do roku 1972. Spočiatku ho viedol Boleslav Sadil a na klavír ho doprevádzala Eva Gebauerová i Lenka Šeligová. Zbor v priebehu sedemdesiatich rokov minulého storočia vychoval niekoľko desiatok spevákov hlavne pre zmiešaný Mohelnický pěvecký sbor pri ZK ROH MEZ. Od roku 1985 dirigovala zbor učiteľka Zdeňka Jásenská. V rokoch 1985 a 1987 sa Úsvit zúčastnil okresnej súťaže zborov v Javorníku, kde obsadil vždy strieborné pásmo. Na šumperskej Zlatej Lýre sa predstavil prvý krát v roku 1986 a získal taktiež strieborné pásmo. V roku 1988 a 1989 obsadil na Zlatej lýre už zlaté pásma a dokonca zvláštne uznanie zboru za kultivovaný vokálny prejav. Viz Mikysková Zdeňka: „Ať Úsvit patří stále k nejlepším“, in: Hlas MEZU, Mohelnice 24. 4. 1979, s. 3. Ďalej viz Mikysková Zdeňka: „Úspěšný pěvecký sbor“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červen 1988, s. 7.

pod názvom „Arietta“. Zbormajstrova Zdeňka Jásenská, ktorá začala pedagogicky pôsobiť na ZUŠ Mohelnice, mala vo svojom speváckom ansámble približne päťdesiat detí. Vôbec prvé vystúpenie Arietty sa uskutočnilo pri vianočnom stromčeku na mohelnickom Námestí svobody v decembri 1990. Po ňom nasledovali dva vianočné koncerty s Mestskou dychovou hudbou. Na jar roku 1991 sa zbor pripravoval na „Vítanie jari“ (predtým „Zlatá lyra“) v Šumperku. Arietta preto absolvovala prvé zborové sústredenie v Studenej Loučke. Spevácky súbor sa na okresnú súťaž pripravil výborne a obsadil prvé miesto.¹²² Na základe tohto úspechu dostal zbor pozvanie na II. ročník medzinárodného festivalu detských speváckych zborov „Krajina zpěvu“ v Šumperku – máj 1991 – kde sa okrem českých a slovenských zborov predstavil i Detský spevácky zbor Hessenského rozhlasu z Nemeckej spolkovej republiky. V prevedení DPS Arietta zaznela moravská ľudová pieseň „Pred vaším je zahrádečka“ v úprave O. Halmu, „Chlapci a vrabci“ J. Hanuše a V. Fishera a „Labutě“ M. Demela a L. Středu. Arietta určite nesklamala ani na tomto významnom fóre, kde ju doprevádzala klaviristka Lenka Šeligová a hornisti Miroslav Demel a Romana Havlíková.¹²³

1991/1992

Mladé hudobné teleso sa snažilo udržať si optimálny počet členov. Aj kvôli tomu vznikol detský zbor pre najmenších pod názvom „Sluníčka“, ktorý mal systematicky pripraviť nadaných spevákov do hlavného zboru.

Členovia DPS Arietta sa v júli 1992 predstavili na pražskom letnom stretnutí detských zborov, kde nadviazali veľmi dobré

---

¹²² Arietta vystúpila v nových úboroch, ktoré zadovážilo SRPŠ pri ZUŠ Mohelnice.

¹²³ Viz Demel, Miroslav: „II. šumperské dětské sborové dny“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1991, s. 4–5.

priateľské vzťahy s domácimi i zahraničnými súbormi. Mohelnický zbor okrem iného vystúpil na záverečnom koncerte spolu s francúzskym zborom Le Chanterie, ktorý sa konal vo Valdštejnskej záhrade na Malej Strane.¹²⁴ O mesiac neskôr mohelnický detský zbor hostil prvú návštevu v rámci výmenného pobytu poľský detský zbor Legenda (dirigentka Elžbieta Willim) z Opole, z ktorým vystúpil na spoločnom koncerte v Mohelnici a aj na medzinárodnom zborovom olomouckom festivale „Svátky písní“.

1992/1993

Prvá zahraničná cesta mohelnického speváckeho súboru sa uskutočnila koncom októbra 1992, kedy navštívil svoju družbu v poľskej Opole. Okrem troch menších koncertoch poblíž mesta sa uskutočnil aj jeden veľký koncert v miestnej hudobnej škole, na ktorom podali oba detské zbory veľmi pekný výkon.¹²⁵

O mesiac neskôr sa mohelnický detský zbor zúčastnil festivalu Krajiny zpevu v Šumperku. Tento krát tam vystupoval aj so svojím hosťom zo Slovenska DPS „Priboj“ z Prievidze, s ktorým koncertoval aj na dvoch koncertoch v Mohelnici.¹²⁶

V závere školského roka absolvovala Arietta ešte jedno tuzemské vystúpenie v Jablonci nad Nisou, kde zaspievala po boku domáceho detského speváckeho zboru „Jizerka“ pod vedením Joachima Žúra. V náročnom programe, za doprevádzania klaviristky Ireny Půrové, zaznel v podaní mohelnického súboru výber ľudových piesní v úprave Milana Uhereka, ďalej Pergolesiho „Stabat mater“, Hanušovi „Chlapci

---

¹²⁴ Arietta zaspievala skladby B. Smetany, J. CH. Shein, J. C. Vodňanského a P. Ebena. Viz dokumenty Arietta, ZUŠ Mohelnice, r. 1992.

¹²⁵ O úspešnej prvej zahraničnej ceste Arietty podrobne informuje dvojtýždenník Hlas MEZU, Mohelnice, 4. 11. 1992, str. 1.

¹²⁶ Viz Jásenská, Z.: „Krajina zpevu v Mohelnici“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červenec 1993.

a vrabci“, Ebenova „Jarní“, či „Řemeslníci“ Zdeňka Lukáše.¹²⁷ Po návrate domov sa Arietta zúčastnila natáčania niekoľkých zborových pesničiek pre Ostravský rozhlas.

1993/1994

Na začiatku nového školského roku Arietta privítala jablonecký DPS Jizerka v Mohelnici. Na koncerte, ktorý sa uskutočnil v Kresťanskom vzdelávacom stredisku na Smetanove ulici, sa Arietta po prvý krát predstavila v nových koncertných úboroch.¹²⁸

DPS Arietta pokračovala vo svojej aktívnej činnosti. V novembri vystúpila na festivale „Kálikův zábřežský podzim“ a opäť sa začala svedomito pripravovať na šumperskú Zlatú lýru. Tu sa predstavila v polovici apríla a získala zvláštne uznanie za najlepší výkon Zlatej lýry. Vo svojich úspechoch pokračoval mohelnický zbor aj na regionálnej súťaži školských detských speváckych zborov v Uničove, kde podľa slov porotcu Aloisa Motýla Arietta „...doslova zažiarila.“¹²⁹ Mohelnický mladý speváci sa tu predstavili aj za doprevádzania trumpetisty Michala Höpflera (H. Purcell: Jasaj trubka) a klaviristky Ireny Půrové, ktorá získala zvláštne uznanie. Arietta, dirigovaná Zdenkou Jásenskou, bez problémov postúpila do ústredného kola, ktoré sa uskutočnilo 4. júna v Krásnej lipe.¹³⁰ Na tejto súťaži získala ďalšie potrebné umelecké skúsenosti.

---

¹²⁷ Viz koncertný bulletin z 14. mája 1993. Dokumenty Arietta, ZUŠ Mohelnice, r. 1993.

¹²⁸ Viz Jásenská, Z.: „Poprvé v novém“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, listopad 1993, str. 2.

¹²⁹ Motýl, Alois: „Úspěch našeho dětského sboru“, in: Moravský sever, Šumperk, 20. dubna 1994.

¹³⁰ Demel, M.: „Arietta postupuje“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, květen 1994, str. 2.

1994/1995

Arietta pripravila nové prekvapenie pre mohelnickú verejnosť. Po prvý krát natočila vlastné záznamové médium. Pod názvom „Veselé Vánoce s Ariettou“ naspieval mladý umelecký súbor za hudobného aranžmánu Františka Havelky audiokazetu so známymi českými, nemeckými a anglickými koledami. Slávnostný krst sa uskutočnil 17. decembra na vianočnom koncerte mohelnickej skupiny „Smolaři“. Na to nadviazali dva vianočné koncerty Arietty v Zábřehu na Morave a v kostole Tomáša Becketa v Mohelnici.

V tomto školskom roku prebehol aj ďalší výmenný pobyt s Kroměříským detským speváckym zborom.

Arietta v roku 1995 vydala svoje prvé propagačné letáky, ktoré približovali jej činnosť v českom, nemeckom a anglickom jazyku.

1995/1996

Na začiatku tohto roku Arietta absolvovala ďalší výmenný pobyt v Sušici, kde sa predstavila na spoločnom koncerte so Sušickým detským zborom (30.9.1995). V programe slávnostného koncertu v Smetanovom sále miestneho gymnázia zaznel okrem iného „Fašank“ Luboša Fišera, či „Řemeslníci“ od Zdeňka Lukáša. Mohelnický detský zbor zdarma absolvoval aj koncert pre stredoškolákov v neďalekom rakúskom meste Kötzting.¹³¹

Vyvrcholením celej sezóny bolo vystúpenie Arietty na celoštátnej prehliadke výberových detských zborov v Novom Jičíně (23.-25. februára 1996), kde sa jej podarilo získať

---

¹³¹ -jz-: „Zpráva o Ariettě v Sušici“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, listopad 1995.

strieborné pásmo a podľa bodového ohodnotenia celkové piate miesto. Okrem toho zazneli i pochvalné slová od významných zbormajstrov Milana Uherka a Aloisa Motýla.¹³²

K posledným akciám zboru patrila účasť na pražskej 12. prehliadke detských speváckych zborov Letenská vonička 1996 a júnový zahraničný zájazd (sústredenie) do Talianska.

1996/1997

Prvým zaznamenaným vystúpením zboru bol spoločný vianočný koncert s žiakmi husľového oddelenia pod vedením Ley Höchsmannové. Na koncerte zaznela hlavne plejáda skladieb barokových a klasicistických skladateľov (Caccini, Purcell, Händel, Mysliveček, Mozart a ďalších).

Okrem vianočného koncertu zorganizovala Arietta i prvý veľkonočný koncert (25.3.1997), kde spoluúčinkoval i prípravný detský zbor Sluníčka.

Začiatkom apríla Arietta vystúpila na šumperskej Zlatej lýre, spolu s ďalšími tuzemskými a zahraničnými zbormi. Na Zlatej lýre sa predstavilo dovedna tisícvesto mladých spevákov.¹³³

V máji 1997 hostila v krátkom časovom slede Arietta dva zahraničné zbory – poľský zbor Ścygelki z Poniatowej a litovský zbor Ukmerge.¹³⁴

Záver školského roku patril festivalu Sviatky piesní v Olomouci, kde Arietta obsadila bronzové pásmo.

---

¹³² -jz-: „Vynikající úspěch Arietta na soutěži v Novém Jičíně“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, duben 1996.

¹³³ Singerová Soňa: „Na třídením festivalu Krajina zpěvů vystoupilo dvanáct set dětí“, in: Mladá fronta dnes, Praha, 19. mája 1997.

¹³⁴ Jásenská, Zdeňka: „Hosté Arietty“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červen 1997, s. 10.

1997/1998

Okrem tradičného vianočného koncertu (II. sviatok vianočný) sa podarilo Ariette úspešne koncertovať v Poľsku (Poniatowa, október '97) a na festivalu Loučenská vločka (december '97).

V novom kalendárnom roku sa mohelnický detský zbor prestavil na koncertoch v Rychnove nad Kněžnou a v Skurhove, kedy prijal pozvanie Rychnovského detského zboru pod vedením Karla Štrégla. Tento koncert bol venovaný dielu skladateľa Miroslava Raichla.¹³⁵

Dôležitou udalosťou pre zlepšenie financovania mnohopočetných kultúrnych akcií zboru bolo založenie združenia Arietta, ktoré malo vlastnú právnu subjektivitu. V ňom začala pracovať skupina rodičov, ktorý úspešne spoluorganizovali hosťovanie DPS Vrabčáci z Jablonca n. Nisou v záveru školského roka.¹³⁶

1998/1999

V októbri '98 navštívil mesto Mohelnice ďalší zahraničný detský súbor. Tento krát to bol litovský zbor základnej školy Vyturys (Klaipeda). Uskutočnili sa dva koncerty, ktoré viedla Zdeňka Jásenská a hosťovská dirigentka Anastazia Vainoriute.¹³⁷

Nasledovali ďalšie vystúpenia na Zlatej lýre (strieborné pásmo), decembrové výchovné koncerty s rychnovským DPS „Carmina“ a vianočný koncert, kde spoluúčinkoval flautový súbor ZUŠ Mohelnice a pozaunisti bratia Sršňoví.

---

¹³⁵ -kr-: „Neuvěřitelné skutkem“, in: Orlický týdeník, 15. duben 1998.

¹³⁶ Viz „Výroční zpráva ZUŠ Mohelnice 1997/1998“. Uložená: ZUŠ Mohelnice.

¹³⁷ Arietta navštívila litovský zbor v roku 1997.

Na aprílovom koncerte Arietty sa predstavil východoeurópsky detský zbor „Aurora“ z Petrohradu. Celá akcia bola súčasťou mediálne známej zbierky – Pomôžte deťom.¹³⁸

V tomto školskom roku sa mohelnický spevácky zbor prestavil ešte na koncerte v Jablonci nad Nisou, kde okrem iného zaznela skladba Petra Ebena „Šťastnou cestu“, „Dimmi che vega sei“ Josefa Mylivečka a zmes ľudových piesní „Zahrajte tu mou“ v úprave Michala Raichla.

1999/2000

Tradičný vianočný koncert sa uskutočnil už 15. decembra a hosťovsky na ňom vystúpil spevácky zbor Fermata z Moravske Třebové (dirigent Luděk Klimeš) a mohelnický komorný sláčikový súbor Collegium musicum (vedúci Milan Plodek). Zazneli tu koledy európskych národov, české koledy a vianočné pastorály.

V marci 2000 Arietta prijala pozvanie plzenského zboru „Mariella“ a vystúpila spolu s ňou na koncerte v aule pedagogickej fakulty ZČU. Zaznela skladba Antonia Vivaldiho „Glória in D“, Lea Delibese „Agnus dei“, „Kosmické písne“ Emila Hradeckého, ale i „Tonight“ Leonarda Bernsteina. V kritike Jana Děda sa veľkého uznania dostalo klaviristke Irene Půrové, ktorá už siedmym rokom Ariettu korepetitovala.¹³⁹

V tomto školskom roku ešte Arietta vystúpila na koncerte vo Vysokom Mýte (detský spevácky zbor „Rubínek“) a v Zábřehu na Morave pri príležitosti 30. výročia založenia tamojšieho detského speváckeho zboru „Slavíček“.

---

¹³⁸ Viz dokumenty Arietta, ZUŠ Mohelnice, r. 1999.

¹³⁹ Ded, Jan: „Mariella hostila Ariettu“, in: Plzeňský deník, Plzeň, 20. 3. 2000.

2000/2001

Na konci septembra nového školského roku Arietta usporiadala koncert k 10. výročiu založenia zboru. Spolu s Ariettou na ňom vystúpili tiež hostia z Liberca – zbor „Hlásek“ a Collegium scholarum mediatorum. Vyvrcholením celého koncertu bol krst prvého CD nosiča zboru Arietty, ktorého sa ujala muzikálová speváčka Radka Fišarová. (Cédečko bolo pomenované podľa skladby Petra Ebena – „Šťastnou cestu“ a vznikalo vo februári a máji 2000 v Rytierskom sále Moravskej Třebové.)¹⁴⁰ K novému CD sa vyjadril v liste aj skladateľ Petr Eben: „... jsem rád, že jste tak svěže a s výborným doprovodem natočili moji Šťastnou cestu. Celá deska je velmi podařená a můžete z ní mít právem radost, jakož i já mám...“.¹⁴¹

O mesiac neskôr sa podaril Ariette získať zlaté pásmo na celorepublikovej súťaži v Novom Jičíne.¹⁴² (Z pätnástich detských speváckych zborov sa to podarilo iba trom.) Bol to najväčší úspech v histórii mohelnického súboru, ktorý odzrkadľoval kvalitnú prácu dirigentky Zdeňky Jásenské a pianistky Ireny Půrové. Veľmi pochvalne sa o prezentácii zboru na súťaži vyjadril aj šumperský dirigent Alois Motýl.¹⁴³

Ďalšie vystúpenia Arietty boli zaznamenané na šumperskom festivale Zlatá lýra a Krajina spevu, či na Jabloneckom hudobnom festivale, ktoré zbor absolvoval z novým korepetítorom Róbertom Hejnarom.

---

¹⁴⁰ „Desetiletá Arietta si nadělila k narozeninám debutové album“, in: Moravský sever, Šumperk, 16. 10. 2000.

¹⁴¹ Z listu P. Ebena pre Zdeňku Jásenskú, Praha, 7. septembra 2000. Viz dokumenty Arietta, ZUŠ Mohelnice, r. 2000.

¹⁴² Na súťažnom vystúpení zazneli skladby: „Gloria in D“ A. Vivaldiho, „Probud' se má milá ze sna“, „Vesele zpívejte kohouti“ M. Raichla, „Tonight“ L. Bernsteina, nemecká pieseň zo 16. storočia Gesegn dich Laub v úprave A. Strube.

¹⁴³ Motýl, Alois: „Arietta zazářila na celonárodní soutěži“, in: Moravský sever, Šumperk, 7. listopadu 2000.

2001/2002

Po absolvovaní už tradičného augustového sústreďenia V Hynčiciach pod Sušinou sa Arietta zúčastnila na začiatku septembra 2. ročníku medzinárodného festivalu a súťaže speváckych zborov Bohuslava Martinů v Pardubiciach. V novom repertoáru Arietty zaznali v súťaži „Staročeské duchovní kantileny“: „Vigilander melodum a Mater sanctissimi remis“ skladateľa Miroslava Raichla, „Vlaštovička lítá“ Petra Ebena a „Suscepit Israel“ J. S. Bacha. Mohelnický zbor pri svojej premiére obsadil strieborné pásmo.

O pár dní po skončení súťaže Arietta hostila detský spevácky zbor „Vrabčaci“ z Jablonce nad Nisou a usporiadal benefičný koncert "Pomôžme mohelnickým deťom" (20.9.2001).

V polovici októbra Arietta vystupuje na zborovom koncerte v sále Českom Krumlove, kde ich pozval DPS „Krumlovská medvíďata“.

Nasledoval tradičný vianočný koncert v kostole sv. Tomáša Becketa a marcový koncert „Pomôžte deťom“, na ktorom hosťoval Štývarov detský zbor z Třinca.

V júni Arietta vystúpila na koncerte v Mladej Boleslave (X. mezinárodní festival dětských sborů) a absolvovala zahraničný zájazd v Litve. Opäť to bolo mesto Klapeida a detský zbor Vyturys. (Arietta tak mohla oplatiť májovú návštevu litovského zboru v Mohelnici). Mohelnický zbor mal pripravený bohatý program a okrem koncertovania navštívil napríklad prímorské kúpele Palaga, piesočné duny na poloostrove Kurská kosa, či morské múzeum.¹⁴⁴

---

¹⁴⁴ -md-: „Arietta v Litvě“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 2002.

2002/2003

V októbri sa Arietta zúčastnila koncertu v Třinci na pozvanie tamojšieho Štývarovho detského zboru. O mesiac neskôr vystúpila na XII. Mezinárodním festivalu adventní a vánoční hudby s cenou Petra Ebena. Mohelnický súbor zaspieval štyri skladby – Hebe deine augen auf (F. Mendelsshon-Bartholdy), Dulcis Christe (M. Grancini), Offertorium solenne (Š. Brixi).¹⁴⁵ Podobný repertoár zaznel aj na vianočnom koncerte v Mohelnici (26.12.), ktorý bol rozšírený o Českú mši vánoční J. J. Ryby.¹⁴⁶

Na jar Arietta vystúpila na koncerte v Prahe (spolu s detským zborom „Rolnička“) a zúčastnila sa tamojšieho festivalu (23. ročník – Rolničkové svátky písní).

Nasledoval koncert Pomôžte deťom v mohelnickom kultúrnom dome, kde vystúpil aj loštický detský spevácky zbor Větrník.

Poslednou akciou zboru bolo účinkovanie na prehliadke detských zborov „Zábřežský slavíček“.

2003/2004

V tomto školskom roku Arietta usporiadala dva zahraničné zájazdy. Okrem tradičného vianočného koncertu, či vystúpenia na šumperskej Zlatej lýre, sa mohelnický súbor predstavil v máji 2004 na 7. ročníku medzinárodnej prehliadky speváckych zborov v slovenskom meste Prievidza. Pár dní na to, odcestoval na výmenný pobyt do maďarského mesta Pécs.

2004/2005

V septembri Arietta hostila maďarský detský zbor z Pécsu a zároveň sa pripravovala na ďalšie novembrové vystúpenie

---

¹⁴⁵ Zbor doprevádzala nová klaviristka Olga Anžanová.

¹⁴⁶ Spolu s Ariettou na koncerte vystúpil zbor Carmen.

(Kálikův zábřežský festival – Zábřeh na Moravě, XIV. Mezinárodní festival adventní a vánoční hudby s cenou Petra Ebena – Praha). Práve Ebenová súťaž bola pre zbor veľmi úspešná. V súťažnom repertoáru Arietty boli skladby: „Dulcis Christe“ od Michelangelo Grancini, „Catonova mudrosloví – Air“ od Petra Ebena, „Cantio sanctissima mitissima – Codex Franus“, „Laudate Pueri“ od Felixa Mendelssohna-Bartholdyho“, od Adama Michny z Otradovic „Ó, vinšovaná hodino“ (v úprave Milana Uhereka) a „Vánoční roztomilost“ (v úprave Č. Staška). Ako posledná zaznela skladba Jana Nováka „Gloria“. Arietta získala zlaté pásmo v konkurencii 27 zborov vo svojej kategórii. Okrem toho dostala aj ocenenie za najlepšie detský zbor v kategórii malé zbory.¹⁴⁷ Veľmi pochvalné boli hodnotiace listy porotcov – David Eben celkový umelecký dojem hodnotil takto: „Dobré vedení frází, polyfonie přepracovaná, zralý umělecký projev...“ Další z porotcov doc. Zdeněk Vimr charakterizoval Ariettu ako „...vyspělý dětský sbor, schopný interpretace náročných skladeb...“.¹⁴⁸

Nasledovali tradičné koncerty – vianočný koncert a aprílový koncert Pomozte dětem, na ktorom zbor doprevádzal nový korepetítor Filip Hajdu. Na v poradí siedmom benefičnom koncerte Pomozte dětem v rámci celonárodnej zbierky pre deti v núdzi, sa okrem Arietty predstavili škôlkarské zbory z Mohelnice a prípravný zbor ZUŠ Mohelnice „Sluníčka“. Za sedem ročníkov Pomozte detem, ktorú mediálne podporovala Česká televize, zbor Arietta vyzbieral celkom 83 342,50 Kč.

V apríli zbor odcestoval na zahraničný pobyt do Bieloruska na pozvanie vitebského detského zboru „Mara“ (zbormajster Boris Koževnikov), kde vystúpil na troch koncertoch. Tie sa konali pri príležitosti zborového festivalu mesta Vitebsk.

---

¹⁴⁷ -ris-: „Arietta přivezla zlato“, in: Moravský sever, Šumperk, 14. prosinec 2004.

¹⁴⁸ Hodnotitelské listy, XIV. Mezinárodní festival adventní a vánoční hudby 2004. Dokumenty Arietta, ZUŠ Mohelnice, r. 2004.

V rodnom meste svetoznámeho výtvarníka Marka Šagala, bol o mohelnický zbor nevídaný záujem. Vedúci zájazdu boli oficiálne prijatý zástupcami mesta, katolíckym biskupom a rektorom tamojšej univerzity. Za účasti vitebských médií sa uskutočnila tlačová beseda so zbornajstrovou Zdenkou Jásenskou. Na nej sa hovorilo nielen o práci a úspechoch DPS Arietta, ale i o celkovej situácii detských speváckych zborov v Českej republike.

Na konci mája mohelnický zbor účinkoval na koncerte v Třinci (Štývarův dětský sbor).

2005/2006

V októbri Arietta oslavovala 15. výročie od svojho založenia. Na koncerte v mohelnickom kultúrnom dome vystúpili – Arietta, prípravný zbor Sluníčka, bývalé členky zboru a ako hosť detský zbor z Vitebska (Bielorusko) pod vedením charizmatického Borisa Koževnikova. Spoločný koncert vitebského a mohelnického detského zboru sa uskutočnil tiež v Kapli Božieho tela UC UP v Olomouci, ktorý spoločne organizovalo Združenie Arietta a Katedra hudobnej výchovy PdF UPOL.

Medzi ďalšími akciami bolo vystúpenie na festivale v Loučnej nad Desnou, vianočný koncert, vystúpenie na šumperskej Zlatej lýre, či na festivale v Moravskej Třebové.

Posledné vystúpenie v jubilejnom ročníku zboru sa uskutočnilo v divadle Jablonca nad Nisou, kde Ariettu pozval jablonecký zbor „Vrabčáci“.

2006/2007

Po augustovom tradičnom sústreďení zboru v Hynčicích pod Sušinou, čakal Ariettu náročný rok. V októbri odchádzal

spevácky súbor na hostovanie do francúzskeho mesta Limay, kde prijal pozvanie od tamojšieho detského zboru. Spolu s ním a za doprovodu inštrumentálneho súboru Les Musiciens de Mademoiselle de Guise realizovali náročný projekt „Zpívej Evropo“. Pod týmto názvom sa skrýval hudobný program zložený z barokových piesní európskych národov. Piesne boli doprevádzané súborom barokových nástrojov a spojené sprievodným slovom – rozprávkou o neposlušnom žiakovi z Veternej školy. Koncerty sa uskutočnili v mestách Issou, Pontoise a Bagnolet. Oba francúzske súbory sa koncom októbra predstavili s týmto programom aj v českých mestách – Mohelnice, Loštice a Olomouc. Predstavenie malo veľmi priaznivý ohlas a vysokú návštevnosť.

V apríli Arietta zorganizovala ďalšiu koncertnú zahraničnú spoluprácu tento krát z írskym detským zborom katolíckej školy The holy child school v Killiney (dirigentka Louise Masterson). Oba súbory spoločne vystúpili na koncerte v Mohlenici (kostol sv. Tom. Becketa) a v Olomouci v kostole sv. Cyrila a Metoděja. Na programe boli klasické i moderné populárne skladby.¹⁴⁹

Medzi najväčšie úspechy Arietty po šestnástich rokoch od jeho založenia patria prvenstvá na celonárodnej súťaži v Novom Jičíne a na medzinárodnom festivale Adventnej a vianočnej hudby s cenou Petra Ebena. Dôležité boli tiež tuzemské a zahraničné koncertné vystúpenia, ktorými Arietta výborne reprezentovala mesto Mohelnice. Zbor má ustálený počet hlavného i prípravného zboru (Sluníčka) a je neodmysliteľnou súčasťou Základnej umeleckej školy a hudobnej kultúry mesta Mohelnice.

---

¹⁴⁹ „Arietta přivítá sbor z Irska“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, duben 2007, s. 16.

3. 2. Loštice

V Lošticiach sa po roku 1945 zborovo spievalo hlavne pri cirkevných bohoslužbách a na základnej škole. Určité zborové výstupy sa dajú predpokladať aj v loštickom ochotníckom divadle, ktoré tu malo veľkú tradíciu. Mnoho zborových loštických spevákov účinkovalo v zboroch v Zábřehu na Morave a v Mohelnici. Vskutku prvým speváckym súborom bol Dětský pěvecký sbor „Větrník“.

3. 2. 1. Dětský pěvecký sbor Větrník

1999/2000

DPS Větrník vznikol v septembri 1999 na základnej škole J. A. Komenského v Lošticiach. Jeho umeleckou vedúcou sa stala učiteľka Svatava Šimková. V rámci nepovinného predmetu sa osemnásť spevákov vo veku od desať do pätnásť rokov schádzalo jeden krát do týždňa. Na klavír začala Větrník doprevádzať Hana Ficnarová.

Prvý koncert za hranicami mesta zbor uskutočnil v apríli 2000 na prehliadke detských speváckych zborov v okrese Šumperk Zlatá lyra, ktorej sa pravidelne zúčastňoval i v nasledujúcich rokoch. O dva mesiace neskôr toho roku pripravil prvý samostatný koncert v rámci loštického „Kvetinového dňa“, kde najstaršie členky Větrníku predávali symbolické žlté kvetinky. Výťažok z koncertu bol odoslaný na konto Ligy proti rakovine.¹⁵⁰

---

¹⁵⁰ Šimková, Svatava: „Povídání o Větrníku /bez Slunečnicku a Měsíčníku/“, in: Hlas Loštic, Loštice, prosinec 2001.

2000/2001

V roku 2001 sa zbor prvý krát pripravil na regionálnu súťaž Strednej Moravy – Uničovské dětské sborové dny – a obsadil strieborné pásmo. Taktiež bola naviazaná koncertná spolupráca s DPS Arietta na „Jarnom koncerte“ v Mohelnici.

Skúšky Větrníku navštevovalo v tomto roku už štyridsať detí.

2001/2002

Od septembra 2001 založila Svatava Šimková pri DPS Větrník prípravný zbor DPS Větrníček, ktorý mal za úlohu pripravovať deti prvého stupňa ZŠ do hlavného zboru.

V decembri 2001 sa v Lošticiach uskutočnil spoločný koncert Větrníka a mohelnického komorného súboru Collegium musicum. Větrník zaspieval „Pastorellu iucunda“ J. I. Linka a „Spanilé z archy holubičky“ Václava Karla Holana-Rovenského.¹⁵¹

Tradičné účinkovanie na Uničovských detských zborových dňoch (strieborné pásmo) a Zlatej lýry doplnilo vystúpenie na nesúťažnej prehliadke Zábřežský slavíček.

2002/2003

Na začiatku októbra 2002 Větrník absolvoval prvý trojdňové sústredenie v rekreačnej oblasti Svojanov. Pár dni potom vystúpil zbor v novom jednotnom koncertnom oblečení na vernisáži Mohelnického múzea nazvanej „Jede, jede poštovský panáček“.¹⁵²

Vo vianočnom čase DPS Větrník vystupoval na námestí a pre seniorov v Kultúrnom dome Loštice.

---

¹⁵¹ Vianočné koncerty s Collegium musicum Větrník absolvoval taktiež v roku 2002 a 2003.

¹⁵² Rovnakú vernisáž zahájil zbor vo februári 2003 v Lošticiach. Viz Šimková Svatava: „Činnost DPS“, in: Hlas Loštic, Loštice, březen 2003.

Na Uničovských detských zborových dňoch sa podarilo zboru v apríli 2003 získať prvý krát zlaté pásmo. Súťažný repertoár tvorili ľudové piesne – „Milá moja“ (úprava Alexander Moyzes) a „Ja mám hezkú holku“ (úprava Miroslav Raichl) – ďalej „Dulcis Christe“ Michelangela Granciniho a dve piesne – „Jablko“, „Hoře“ – z cyklu Štyri dueta Antonína Dvořáka. Zbor doprevádzala na klavír Hana Ficnarová a na violončelo Hana Šimková. Dosiahnutý výsledok poukazoval na zvyšovanie kvality zboru, ktorý mal už pomerne dosť skúseností.

Záver školského roku patril vystúpeniu Větrníku na oslavách 650. výročia založenia mesta Loštice a spoločnému koncertu s gymnaziálnym zborom „Palora“ v Litovli.

2003/2004

V decembri 2003 sa Větrník prvý krát predstavil na zborovom festivalu Loučenská vločka v Loučné nad Děsnou. Loštický zbor na klavír doprevádzala, po odchode Hany Ficnarovej, nová stála korepetítorka Hana Šimková.

Na ďalšom ročníku Uničovských detských zborových dní sa podarilo získať zboru zlato, ale tentoraz s postupom do celonárodného kola. Celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů sa konala začiatkom júna 2004 v Českom Krumlove. Větrník na koncerte víťazov regionálnych kôl okrem iného zaspieval skladbu „Rybář“ skladateľa Petra Ebena a „Devatero divný květ“ Pavla Jurkoviča.¹⁵³

V júni sa zbor predstavil na vernisáži v loštickej synagóge pri príležitosti 460. výročia židovského osídlenia v Lošticiach, kde zaspieval židovské piesne.

---

¹⁵³ Viz Bulletin – Celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů Český Krumlov 2004. Uložený: ZŠ Loštice.

Posledné vystúpenie Větrníka sa uskutočnilo na záver školského roku na pozvanie Boskovického detského zboru v Boskoviciach.

2004/2005

Prvou významnou akciou zboru bolo vystúpenie vo februári 2005 na výstave v mohelnickom múzeu, ktorá niesla názov „Historie židů v Čechách a na Moravě.“ Zbor predniesol cyklus židovských piesní, žalmov a básní.¹⁵⁴

O mesiac neskôr zbor doprevádzal na loštickom koncerte sólistku ND v Prahe Pavlínu Seníč, čo bola pre zbor výborná skúsenosť.

V júni sa zbor predstavil na medzinárodnom festivale „Svátky písní Olomouc 2005“ kde pri svojej premiére získal strieborné pásmo.¹⁵⁵

2005/2006

V novom školskom roku Větrník spolupracoval s loštickým občianskym združením „Respekt a tolerance“, z čoho vzniklo účinkovanie zboru v Olomouci (Konvikt – Umelecké centrum Univerzity Palackého) a v Prahe (židovská radnica) pri príležitosti zahájenia vernisáže „Byl jednou jeden svět“. Tá bola venovaná židom z Loštíc a okolia. Zbor opäť predniesol cyklus židovských piesní, žalmov a básní.¹⁵⁶

Prvý zahraničný výjazd zboru sa uskutočnil v slovenskom Chrenovci, na pozvanie tamojšej základnej školy. Větrník tam

---

¹⁵⁴ „Vystoupení Větrníku na zahájení výstavy v mohelnickém muzeum“, in: Hlas Loštic, Loštice, jaro 2005.

¹⁵⁵ Na festivale Svátky písní sa zbor predstavil s rovnakým výsledkom i v roku 2006.

¹⁵⁶ -ris-: „Poetická výstava dobývá Prahu“, in: Moravský sever, Šumperk, 29. listopad 2005, s. 5.

v decembri 2005 vystupoval trikrát, kedy sa zúčastnil festivalu „Dni kolied kresťanov Slovenska“.

V apríli 2006 sa Větrník zúčastnil 1. ročníka súťažnej prehliadky detských speváckych zborov „Zahrada písní“ v Prahe, kde získal zlaté pásmo v druhej kategórii. Pri tejto príležitosti zbor zahajoval „Půlnoční koncert porozumění“ v Španielskej synagóge a následne účinkoval v susednom kostole sv. Ducha.¹⁵⁷

V úplnom závere školského roku Větrník absolvoval na konci augusta päťdenne sústreďenie v Moravskom Karlove.

2006/2007

I v tomto školskom roku čakal zbor bohatý koncertný a súťažný program. Navštevovalo ho päťdesiat jedna spevákov. Větrník v marci absolvoval krajskú prehliadku detských školských zborov Uničovské dětské zborové dny, kde získal zlato s postupom. Medzníkom v histórii zboru bolo účinkovanie na medzinárodnom festivale speváckych zborov II. festa choralis v Bratislave v júni 2007, kde Větrník prvýkrát súťažil v medzinárodnej konkurencii a získal strieborné medaile. O pár dní neskôr vystúpil na prvom ročníku prehliadky detských speváckych zborov Světlo za Lidice konaného v Lidiciach.

DPS Větrník v prvých rokoch nového milénia veľmi dobre zapadol do kultúrnej mozaiky mesta Loštice. Je dôležitou súčasťou mnohých kultúrnych akcií mesta, medzi ktorými vyniká organizácia „Květinového dňa“ a príležitostné koncerty pre uctenie židovskej kultúry mesta Loštice. DPS Větrník je taktiež vítanou súčasťou speváckych zborových prehliadok a festivalov Zábřežska a Šumperska.

---

¹⁵⁷ Šimková, Svatava: „Větrník v školní roce 2005/2006“, in: Hlas Loštic, Loštice, Vánoce 2006.

4. Hudobné festivaly a prehliadky

4.1. Mohelnický dostavník

Festival Mohelnický dostavník začal písať svoju históriu 24. mája 1975. V závodnom klube v Smetanovej ulici v Mohelnici sa predstavilo celkom päť kapiel z Olomouce, Ropotína, Šumperku a Mohelnice, ktorým aplaudovalo stodesať poslucháčov.¹⁵⁸ Na vznik tejto prehliadky folkových, tramských a country skupín mala veľkú zásluhu mohelnická skupina Smolaři a jej umelecký vedúci Pavel Nenkovský.¹⁵⁹ Postupne sa na Mohelnický dostavník prihlasovalo stále viac hudobných skupín a to nielen z Mohelnice a okolia, ale tiež zo Zlína (skupina „Pauza“), či Brna.

Prvá súťažná prehliadka sa uskutočnila na 4. ročníku Mohelnického dostavníku v roku 1978. Hlavnú cenu vtedy získala kapela Bluegrass Nova Olomouc.

V roku 1981 o Mohelnickom dostavníku, ktorý sa konal v Kultúrnom dome v Mohelnici, podrobnejšie píše po prvý krát i mestský kronikár Miroslav Vodvárka: *„...Během odpoledne se vystřídalo celkem 12 kapel z Čech i Moravy. Každá skupina byla odměněna bouřlivým potleskem a voláním „Umí“... V divácké anketě zvítězila skupina Severní hvězda z Olomouce a nejlepší skladbou podle mínění diváků byla skladba Galileo Galilei v provedení manželů Klestilových z Prahy... Hlavní cenu poroty obdržely skupiny Country Swing z Prahy a Smolaři Mohelnice...“*¹⁶⁰ Tento ročník uzatváral dostavnický bál, na ktorom bolo asi 750 účastníkov.

---

¹⁵⁸ Nejedlý, Jiří: „Mohelnický dostavník“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 1. 7. 1975, s. 4.

¹⁵⁹ Viz podkapitola Smolaři.

¹⁶⁰ „Kronika města Mohelnice“, IV. díl, r. 1981, s. 202–203. Uložená. Městský úřad Mohelnice – Matrika.

V roku 1982 sa súťažná prehliadka presunula z kultúrneho domu do areálu mohelnického parku. Počet poluchačov vzrástol na 1400 a do súťaže sa zapojilo celkom jedenásť kapiel. Medzi nimi boli napríklad Chrupa Chrudim, Bluegrass Nova, Trio Revival Praha a Bumerang Zlín. Súčasťou festivalu bolo premietanie amatérskych filmov z country tematikou, ktorú pripravil Mohelnický klub amatérskeho filmu.

Jubilejný desiaty ročník Mohelnického dostavníku z augusta 1984 hostil hudobné skupiny z Čiech, Moravy, Sliezska a Slovenska, čím samozrejme zvyšoval svoju prestíž v celonárodnom meradle country a folkových festivalov. Organizátori usporiadali divácku anketu o najlepšiu skupinu, o najlepšiu pesničku a tzv. mohelnický chechták – o najzábavnejšiu skupinu. V oficiálnej súťažnej prehliadke skupín porota udelila cenu najlepšej skupine (Povijan Svitavy), cenu za najlepšiu pieseň („Garáž“ skupiny Klubko Olomouc), a cenu pre najlepšiu trampovu skupinu (Klubko Olomouc). Počas trojdňového festivalu fungovala tzv. „dostavnická pošta“, kde mohli návštevníci odosielať pohľadnice priamo z areálu mohelnického parku.¹⁶¹

Od roku 1986 začali organizátori na Mohelnickom dostavníku udeľovať cenu Mohelnický zelňák. Túto cenu obdržali osobnosti, či hudobné skupiny, ktoré sa zaslúžili o propagáciu folku, trampu a country hudby. Medzi ocenenými boli Vojta Kidák Tomaško, Robert Křesťan, Spirituál Kvintet Praha, Jiří Pavlica, Milan Dufek & Rangers, Naďa Urbánková a ďalší¹⁶².

V roku 1988 navštívilo Mohelnický dostavník rekordných 4500 divákov. Osemčlenná porota (Jaroslav Velínský, Vojta Tomaško, Vladimír Bláha, František Lihárek, Pavel Lohonka, Petr Beneš, Ivan Doležal, Miloš Dvořáček) udelila hlavnú cenu

---

¹⁶¹ „Mohelnický dostavník přijel podesáté“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 16. 10. 1984, s. 3.

¹⁶² Viz http://www.mohelnickydostavnik.cz/Archiv/Archiv_Zelnak/archiv_zelnak.html

skupine „Rychlovka“ z Pardubic. Doprovodný program dostavníku tvorila voľba miss (od roku 1987) a súťaž amatérskych filmov (od roku 1983). Celkové náklady pre usporiadanie štrnásteho ročníku festivalu dosiahli výšku sto tisíc korún československých.¹⁶³

Na počiatku 90. rokov mal Mohelnický dostavník povest' jedného z najlepších tramských podujatí v rámci celej Českej republiky. V roku 1990 sa ho zúčastnilo celkom 6665 ľudí a 30 hudobných skupín a jednotlivcov. Výborne sa tu prezentovali dve mladé mohelnické skupiny – „Náhoda“ (I. miesto) a Meandr (II. miesto). Meandr bola katolícka skupina, ktorá po prvý krát v histórii Mohelnického dostavníku účinkovala na svätej omši, konanej pre návštevníkov festivalu.¹⁶⁴

Od roku 1993 sa v rámci mohelnického festivalu každoročne konala i dobrovoľná charitatívna zbierka určená pre zdravotne postihnuté deti.¹⁶⁵ Ďalšou súčasťou bol predaj spevníkov, magnetofónových pásov, CD, gramofónových dosiek, hudobných nástrojov a upomienkových predmetov.

Dvadsiaty ročník Mohelnického dostavníku sa konal tradične koncom augusta 1994. Slávnostné zahajanie festivalu bolo netradične na zámku Bouzov. Súťažiaci si mohli premiérovu zaznamenať svoje umenie vďaka improvizovanému nahrávaciemu štúdiu, ktoré zriadil Český rozhlas.¹⁶⁶ Behom festivalu vyšli dve čísla „Dostavník Times“, tiež fungovala dostavnícka pošta a zlosovateľná vstupenka na celé tri dni stála 100 Kč.¹⁶⁷

---

¹⁶³ „Skončil 14. Mohelnický dostavník“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 22. 9. 1988, s. 3.

¹⁶⁴ „Kronika města Mohelnice“, V. díl, r. 1990, s. 195. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

¹⁶⁵ -pn-: „Mohelnický dostavník podevatenácté“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1993, s. 2-3.

¹⁶⁶ „Kronika města Mohelnice“, V. díl, r. 1994, s. 331. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

¹⁶⁷ -pan-: „Co nenajdete v programu“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1994, s. 9.

O dva roky neskôr Mohelnický dostavník nesnímal iba Český rozhlas, ale i Česká televízia. Najväčšiu pozornosť púťali speváci: Jarmila Šuláková, Jaromír Nohavica a Robert Křesťan.

K jubilejnému 25. ročníku Mohelnického dostavníku v auguste 1999 boli pozvané významné umelecké zoskupenia – Zrcadla, Robert Křesťan a Druhá tráva, Nezmaři, Cop, Klíč, Wabi Daněk a Miloš Dvořáček, Kamelot, Poupata, Kidřák, Žalman a spol., Vlasta Redl & Každý den jinak, Jiří Pavlica & Hradišťan – ktoré vystúpili na koncertnej gala prehliadke hosťov.

Udržovala sa tradícia konania svätých omší pre návštevníkov festivalu na ktorej vystupovali pozvané hudobné skupiny. Podľa slov Pavla Nenkovského to bol unikát v rámci všetkých prehliadok a festivalov v Českej republike.¹⁶⁸

Na prelome druhého a tretieho tisícročia mal Mohelnický dostavník výborné renomé a v ankete časopisu Folk&Country o najlepšiu udalosť roku v oblasti country, folku a trampskej hudby získaval popredné miesta: 1996 – 3. miesto, 1997 – 3. miesto, 1998 – 4. miesto, 2000 – 3. miesto, 2002 – 4. miesto.¹⁶⁹

Pretože bol Mohelnický dostavník dôležitým festivalom tramp, folk a country hudby v Českej republike, nemal núdzu o kvalitné súbory. Na samostatných recitáloch v rámci Mohelnického dostavníku vystúpili v rokoch 2000 až 2006: Drive Brno, Marien, Stráníci, Kamelot, Spirituál kvintet, Modrotisk, Folk team, Jarret Liberec, Robert Křesťan – Druhá tráva, Wabi Daněk a Miloš Dvořáček a ďalší.

Okrem českých skupín sa na Mohelnickom dostavníku predstavili súbory zo Slovenska (Rolnička Bratislava, Hrdza Prešov, Vodopád Brezno) a Poľska (speváčka Alicja Boncol, skupiny Whiskey river a Czas na grass).

---

¹⁶⁸ Rozhovor s Pavlom Nenkovským som uskutočnil v Mohelnici 5. 11. 2008.

¹⁶⁹ „Mohelnický dostavník opět přijede“, in: Mohelnicko, Mohelnice, srpen 2003, s. 11.

V porotách súťaže Mohelnického dostavníku sa predstavovali skúsení muzikanti medzi ktorých patrili Wabi Daněk, Pavel Žalman Lohonka, Miloš Dvořáček, Vojta Tomaško, Jiří Brabec, a ďalší.

V rokoch 1978-2007 bolo udelených dvadsaťdeväť hlavných cien pre víťaza súťaže Mohelnický dostavník:¹⁷⁰

1978	4. roč.	<i>Bluegrass Nova Olomouc</i>
1979	5. roč.	<i>Smolaři Mohelnice</i>
1980	6. roč.	<i>Kyvadlo Jihlava</i>
1981	7. roč.	<i>Country Swing, Smolaři Mohelnice</i>
1982	8. roč.	<i>Bluegrass Nova Olomouc</i>
1983	9. roč.	<i>Chrpa Chrudim</i>
1984	10. roč.	<i>Povijan Svitavy</i>
1985	11. roč.	<i>Modřina Ostrava</i>
1986	12. roč.	<i>Kamelot Brno</i>
1987	13. roč.	<i>Domino Praha</i>
1988	14. roč.	<i>Rychlovka Pardubice</i>
1989	15. roč.	<i>Trdlo Pardubice</i>
1990	16. roč.	<i>Veterán Western Slaný</i>
1991	17. roč.	<i>Kukuč Pardubice</i>
1992	18. roč.	<i>Grass quartet Ostrava</i>
1993	19. roč.	<i>Poupata Pardubice</i>
1994	20. roč.	<i>T. E. Band Brno</i>
1995	21. roč.	<i>Čhave Jilestar Bohumín</i>
1996	22. roč.	<i>Počkejte Nejdek</i>
1997	23. roč.	<i>Gratis Pardubice</i>
1998	24. roč.	<i>Folkšok České Budějovice</i>
1999	25. roč.	<i>Labyrint Postřelmov</i>
2000	26. roč.	<i>Benedikta Karviná</i>

¹⁷⁰ Viz http://www.mohelnickydostavnik.cz/Archiv/Gal_vitezu/gal_vitezu.html

2001	27. roč.	<i>Cymbelín</i> Brno
2002	28. roč.	<i>Poloband</i> Velatice
2003	29. roč.	<i>Lístek</i> Praha
2004	30. roč.	<i>Hrdza</i> Prešov (SVK)
2005	31. roč.	<i>Pidilidi</i> Pardubice
2006	32. roč.	<i>Přelet M. S.</i> Bílovice
2007	33. roč.	<i>Kaluže</i> Pilníkov

Mohelnický dostavník bol dôležitou kultúrnou akciou mesta Mohelnice a jeho okolia. Významne sa zapísal nielen do mohelnickej hudobnej kultúry, ale i medzi hudobné festivaly trampu, folku a country v celej Českej republike.

4.2. Moravský vrabec

Súťažné oblastné kolo hudobného festivalu folkových, country, bluegrassových a trampských skupín Moravský vrabec sa uskutočňovalo v Mohelnici od roku 1996. Hudobná akcia prebiehala v mohelnickom Kultúrnom dome pod záštitou Mestského kultúrneho strediska. Mediálne súťaž podporoval Český rozhlas Olomouc. Oblastného kola sa nezúčastňovali iba kapely a jednotlivci Olomouckého regiónu, ale i ďalších českých, moravských a slovenských miest. Počet súťažiacich sa pohyboval priemerne okolo dvadsiatky. Predsedom poroty bol v rokoch 1996–2007 hudobný publicista Jiří Brabec. Medzi ďalšími porotcami bol napríklad hudobný redaktor Českého rozhlasu Olomouc Antonín Shchindler ml. Postupujúcimi do finále súťaže Moravský vrabec, ktorý v oblastnom kole obsadili prvé miesta, boli napríklad: Spirit Olomouc (1998, 1999), Rampa Music (2000), Barevnej den (2001), Blues Angels (2004), Pupkáči (2005), Epy De Mye (2007).

4.3. Mohelnická filmová písnička

Podľa zmienky z Kroniky mesta Mohelnice sa prvý ročník súťaže neprofesionálnych filmov Mohelnická filmová písnička (ďalej MFP) konal 13. novembra 1976.¹⁷¹ Jej počiatky však siahali už do roku 1969, kedy mohelnický filmový klub každoročne organizoval zatiaľ iba mestskú klubovú súťaž. Námetom súťažných filmových pesničiek, neskôr i videoklipov, mohla byť akákoľvek pieseň v ľubovoľnom jazyku. Nahrávky zasielali súťažiaci v stanovenom termíne pred zahájením súťaže. Celonárodnú súťaž MFP organizoval závodný klub ROH MEZ Mohelnice v strediskovom kultúrnom zariadení Na zámečku.

O víťazoch MFP informuje Kronika mesta Mohelnice z roku 1981. Hlavnú cenu vtedy získal snímok „Sekáči“ autora J. Delečka, prvú cenu získal autor R. Tomšů za „Cyklistickú pieseň lásky“. Predsedom poroty bol Jiří Suchý, ktorý v posledný deň festivalu v rekreačnom stredisku Svojanov viedol seminár pre autorov súťažných filmov.¹⁷²

Nasledujúce ročníky MFP sa uskutočnili pod záštitou n. p. Supraphon a mesta Mohelnice za pomoci členov filmového štúdia ZK ROH MEZ Mohelnice. Priemerne sa do súťaže prihlasovalo asi tridsať snímok. MFP sa veľmi skoro stala obľúbená a známa u mohelnickej verejnosti. V roku 1984 ho navštívilo celkovo osemsto divákov.¹⁷³

V roku 1987 vzniklo Mohelnické kino amatérskych filmů (MOKAF), ktoré v tom istom roku prebralo organizáciu MFP.¹⁷⁴

---

¹⁷¹ „Kronika města Mohelnice“, IV. díl, r. 1976, s. 504. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

¹⁷² „Kronika města Mohelnice“, IV. díl, r. 1981, s. 203. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

¹⁷³ -jk-: „Ta naše písnička“, in: Hlas MEZu, 11. 12. 1984, s. 3.

¹⁷⁴ Viz Stipl, Ctírad: „20 let MOKAF Mohelnice 1987–2007“. Viz <http://www.videohobby.cvu.cz/view.php?cislocianku=2008010019>

I po nežnej revolúcii ´89 sa podarilo udržať tradíciu konania MFP. Od roku 1991 sa MFP stala medzinárodnou súťažou filmových pesničiek. Na súťaži sa predstavovali chorvátske, maďarské, nemecké, ruské a rakúske nahrávky. Porota sa začala schádzať tiež v medzinárodnom zložení – na 23. ročníku MFP v roku 1998 okrem českých porotcov Jiřího Suchého, Jiřího Brabce a Jana Jelínka, spolurozhodoval i člen svetového výboru amatérskeho filmu UNICA¹⁷⁵ Franz Rienesl z Viedne.¹⁷⁶ Jiří Suchý, ktorý predsedal súťaži MFP hlavne v osemdesiatych rokoch minulého storočia, obdržal v tomto roku zlatú medailu UNICA za celoživotnú podporu amatérskeho filmu.¹⁷⁷

Prvým zahraničným filmovým klipom, ktorý získal hlavnú cenu v súťaži MFP bol snímok „Pjesnja Ljubvi“ Detského štúdia Perspektíva z Ruska v roku 1999.

V nadchádzajúcich rokoch sa na festivale predstavilo čoraz viac filmov nielen z Eúropy, ale i zo Spojených štátov amerických, Austrálie, Argentíny, či Gruzínska. Medzi víťazmi hlavnej ceny boli napríklad tieto snímky: „Slepice“ (1998, Vladimír Sedláček, ČR), „Jdou po mně jdou“ (2001 filmový spolok MIAGI, Mohelnice), „Madam Broshkina“ (2002, Tatiana Semenová – Rusko), „The def song“ (2006, Xavier Reyé – Francúzsko). V posledných rokoch bola MFP i naďalej organizovaná združením MOKAF na čele s Ctíradom Štiplom.

4. 4. Evropský den hudby

V Českej republike sa Evropský den hudby (ďalej EDH) – 21. jún – oslavuje od roku 1990. Na popularizácii tohto sviatku

---

¹⁷⁵ Svetová organizácia amatérskych filmových a videových tvorcov pracujúcich pod UNESCO.

¹⁷⁶ „MFK“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, prosinec 1998, s. 12.

¹⁷⁷ Štipl, Ctírad: „Třicet let Mohelnické filmové písničky“, in: Videohobby, Mohelnice, listopad 2005, s. 4–6.

u nás sa podieľala nadácia Art Accord za podpory Ministerstva kultúry ČR. V Mohelnici sa prvé oslavy uskutočnili v roku 1997 na Náměstí svobody v réžii Mestského kultúrneho strediska. Vtedy tu vystúpila mohelnická skupina Smolaři a zábřeský sůbor Madalen.¹⁷⁸

V nasledujúcich rokoch sa na EDH predstavili všetky umelecké súbory mesta, hlavne z hudobného oddelenia ZUŠ Mohelnice. EDH sa natrvalo zapísali do kultúrneho kalendára mesta Mohelnice.

---

¹⁷⁸ -pan-: „21. červen – Svátek hudby“. Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, srpen 1997, s. 11.

5. Hudobné inštrumentálne súbory

5 1. Mohelnice

5. 1. 1. Dechová hudba

Pri podniku MEZ Mohelnice vznikla v roku 1948 Dychová hudba (ďalej DH), ktorá mala za úlohu zastrešovať kultúrne a spoločenské akcie – tanečné zábavy, promenádne koncerty, záhradné slávnosti, plesy a podobne. Prvým kapelníkom bol v rokoch 1948–1963 Josef Odstrčil. Skúšky prebiehali v závodnej jedálni dva krát do týždňa. Prvý úspech zaznamenala DH v roku 1957. Tridsaťpäť členný súbor v súťaži pracovných záloh LUT (Lidová umělecká tvořivost) postúpil do celonárodnej súťaže a obsadil tretie miesto.¹⁷⁹ V roku 1963 vystriedal Josefa Odstrčila vo funkcii kapelníka František Řezníček¹⁸⁰, ktorý v roku 1968 uskutočnil s DH prvý zahraničný koncertný výjazd do bývalej Nemeckej demokratickej republiky (NDR). Ďalším z dirigentov DH bol Eduard Navara v rokoch 1972–1978.¹⁸¹ V tomto období sa podarilo udržať dostatočný počet hráčov orchestra a zorganizovať ďalší zájazd do NDR (1974), kde vystúpili na pozvanie družobného závodu WEB Elektromotorenwerke Wernigerod v mestách Wernigerod a Drübeck.¹⁸² Zlatá éra DH prebiehala v rokoch osemdesiatych minulého storočia za pôsobenia vedúceho orchestra Víta Orálka (1978–2005) a umeleckého vedúceho Miroslava Demela (1981–2003), ktorý stál pred orchestrom viac než dvadsať rokov. DH uskutočnila zahraničné zájazdy v NDR (Wernigerod,

---

¹⁷⁹ „Dechová hudba“, in: Hlas Mezu, Mohelnice, 23. ledna 1957, s. 4.

¹⁸⁰ František Řezníček viedol tiež početnú dychovú hudbu pionierov z Mírova. Viz snímok pionierov B. Vykydala, in: Hlas Mezu, Mohelnice, 25. ledna 1960, s. 2.

¹⁸¹ Orálek, Vít: „Padesátileté jubileum městské dechové hudby“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, duben 1998, s. 4–5.

¹⁸² -jav-: „Vzorná reprezentace“, in: Hlas MEZU, Mohelnice, 22. 10. 1974, s. 3.

1983) a v Poľsku (Bilgoraj,1987). V júni 1988 vyhrala zlaté pásmo v krajskej súťaži stredných dychových orchestrov (to bolo do 36 hudobníkov) v Bílovci, čím získala možnosť účinkovať na celonárodnej súťaži Kmochoův Kolín '89 (zlaté pásmo, 4. miesto).¹⁸³ V histórii DH sa práve festival Kmochoův Kolín stal dejiskom významného úspechu mohelnického súboru. Na Kmochovom Kolíne '91 obsadila DH z Mohelnice zlaté pásmo a celkovo 2. miesto, čím sa zaradila k popredným stredným dychovým orchestrom v Českej republike.¹⁸⁴ V súťažnom programe zaznela v premiére „Moravská overtura“ Miroslava Demela a „Romance pro lesní roh F dur“ C. Saint-Saëns (sólistka Blanka Pavlíková). Umelecký vedúci Miroslav Demel považoval toto obdobie z hľadiska umeleckej kvality za najlepšie v histórii Dechové hudby Mohelnice.¹⁸⁵

V roku 1990 dostala DH ponuku k účinkovaniu filmu režiséra Zena Dostála „Král kolonád“. Orchester účinkoval pri pohrebnej scéne na cintoríne v Studenej Loučke. Na žiadosť režiséra Dostála musela skúsená DH hrať trochu „falošne“, aby pravdivo stvárnila dedinskú dychovku.¹⁸⁶

Okrem koncertných vystúpení DH nahrala v rokoch 1985, 1987, 1989 pre Československý rozhlas Ostrava (nahrávacie studio Olomouc) tieto skladby: 1985 – Miroslav Demel „Hold Jindřichu Prvavečkovi“, Vladimír Křepelka „Vrtěná“, Emil Riedel „Ostravo“, 1987 – Miroslav Demel „Radostný valčík“, „Mohelnický pochod“, „Lhotecký tanec“, 1989 – Metod Příklad „Radostná nálada“, Miroslav Demel „Hrátky alla cha-cha“.

---

¹⁸³ Smítal, Jaroslav: „Dechový orchestr ZK ROH MEZ v Bílovci“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, červenec 1988, s. 3.

¹⁸⁴ Smítal, Jaroslav: „Výrazný úspěch: Dechovka v Kolíně druhá!!“, in: Hlas MEZu, Mohelnice, 26. 6. 1991, s. 4.

¹⁸⁵ Rozhovory s Miroslavem Demelom o DH som uskutočnil 15. októbra 2008 v ZUŠ Mohelnice.

¹⁸⁶ Na túto príhodu spomínal Miroslav Demel pri našom rozhovore o DH 15. októbra 2008 v ZUŠ Mohelnice.

V roku 1993 prešla DH pod Mestské kultúrne stredisko a začala požívať označenie „Městská dechová hudba“ (MDH).¹⁸⁷ Posledný zahraničný koncertný zájazd MDH sa uskutočnil v roku 1993 v Nemeckej spolkovej republike. V nasledujúcich rokoch sa MDH nepodarilo naviazať na už dosiahnuté výsledky. V rokoch 1994 až 2007 sa MDH vystupovala hlavne pri rôznych kultúrno-spoločenských akciách mesta Mohelnice a blízkeho okolia. Od roku 2005 viedol približne dvadsaťčlennú MDH Jiří Čada.¹⁸⁸

5. 1. 2. Collegium musicum

Mohelnický poloprofesionálny komorný sláčikový súbor „Collegium musicum“ pri Mestskom kultúrnom stredisku zahájil svoju činnosť v roku 1999. Zakladateľom a iniciátorom vzniku telesa bol učiteľ hry na husle ZUŠ Mohelnice a bývalý dlhoročný člen Moravskej filharmonie v Olomouci Milan Plodek. Niekoľkočlenný komorný orchester sa zameriaval na barokovú a klasicistickú hudbu svetových a českých autorov. Collegium musicum každoročne usporiadalo dva až tri koncerty v Mohelnici. Skúšky sa konali raz do týždňa v klubovni kultúrneho domu v Mohelnici. Členovia Collegia musica boli amatérsky muzikanti z Mohelnice a okolia s ktorým príležitostne hrávali i prizvaní členovia z profesionálnych hudobných súborov z Olomouca. Dirigentom bol už zmienený Milan Plodek, organizačné záležitosti mala na starosti Zdeňka Klemšová.

Prvé vystúpenie súboru sa uskutočnilo 22. júna 2000 v sále ZUŠ Mohelnice pod názvom Večerní koncert při svíčkách. Na programe boli skladby V Fiocca, V. A. Michny z Otradovic,

---

¹⁸⁷ Závodní klub ROH MEZ v tomto roku zanikol.

¹⁸⁸ Čada, Jiří: „Z historie šedesáti let mohelnické dechové hudby“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, březen 2008, s. 8.

F. X. Brixiho, V. F. Míči a J. Haydna. V sólach sa predstavila R. Halouzková (husle), H. Příborská (soprán), V. Demelová (alt), I. Půrová (čembalo).

V repertoáru Collegia musica boli skladby Alessandra Stradelly, Giulia Cacciniho, Antonia Vivaldiho, Johanna Sebastiana Bacha, Georga Friedricha Händla, Josefa Antonína Planického, Jana Dismasa Zelenky, Wolfganga Amadea Mozarta, Leopolda Koželuha, Jana Jakuba Ryby, Jana Křtitela Vaňhala a ďalších. K najzaujímavejším umeleckým projektom patrilo uvedenie „Matúšových paší“ Johana Sebastiana Bacha v októbri 2001 v kostole sv. T. Becketa v Mohelnici. S Collegiom musicum vystúpil zmiešaný zbor pri ZUŠ v Lošticiach a zbor Carmen. V sólach sa predstavili Světlana Trundová (soprán), Dita Korbelová (alt), Pavel Hřebec (tenor), Jiří Novák (bas).

V rokoch 2000–2007 vystúpilo Collegium musicum celkovo dvadsať krát na tzv. „koncertoch pri sviečkach“ v Mohelnici. Za túto dobu s ním spolupracovalo niekoľko sólistov: Tereza Karlíková (priečna flauta), Leoš Bílek (barytonista), Lea Höchsmannová (husle), Jana Todeková (čembalo), Marcela Nováková (priečna flauta), Stanislav Bartošek (trubka), Michaela Turková (harfa).

S komorným súborom Collegium Musicum koncertovali v jeho krátkej histórii i viaceré mohelnické a loštické hudobné zoskupenia. Okrem zboru Carmen tiež DPS Arietta, DPS Větrník a Musica per cinque ottoni.

5. 1. 3. Musica per cinque ottoni

Mohelnický komorný dychový súbor Musica per cinque ottoni vznikol v roku 1992. Zakladateľom a umeleckým vedúcim sa stal Miroslav Demel. Medzi hráčmi päťčlenného hudobného

telesa boli: Miroslav Demel (lesný roh), Stanislav Bartošek (1. trubka), Josef Vyroubal (2. trubka),¹⁸⁹ Roman Höpfler (tuba, člen orchestru MDO Olomouc), Ondřej Vaník (trombón). Každoročne Musica per cinque ottoni (MPCO) uskutočnila zopár celovečerných koncertov a výchovných programov pre žiakov základných a stredných škôl, kde vystupovala i v dobových štylizovaných barokových kostýmoch. Pri hudobnej produkcii viackrát spolupracovala s mohelnickým DPS Arietta, či so súborom Collegium musicum. Vystupovala nielen na Mohelnicku, ale i v ďalších mestách a dedinách olomouckého, zlínskeho a juhomoravského kraja. V repertoáru súboru sa nachádzali skladby od renesancie až po súčasnú klasickú hudbu, všetky v úprave umeleckého vedúceho Miroslava Demela (pre kvintet dychových plechových nástrojov) – diela Johanna Christiana Pezeliusa, Pavla Josefa Vejvanovského, Johanna Sebastiana Bacha, Georga Friedricha Händla, Wolfganga Amadea Mozarta, Johannes Brahmsa, Felixa Mendelssohna-Bartholdyho, Georga Gerschwina, Pavla Staňka, Petra Ebena, Gustava Holsta a ďalších. MPCO sa sústredilo i na tvorbu menej známych hudobných autorov medzi ktorými boli František Gregor, Jan Agust Vitásek, Otto Wagner a ďalší.¹⁹⁰

Mohelnická verejnosť mala možnosť vypočuť zaujímavý koncert v podaní MPCO v októbri 2006, ktorý bol venovaný hudobnému skladateľovi Pavlu Josefovi Vejvanovskému. V chráme sv. Tomáša Becketa zazneli Vejvanovského skladby: Fanfára per 2 trombi, Intrada XXIV., Serenada in C.¹⁹¹

---

¹⁸⁹ Na poste 2. trubky ho vystriedal v roku 2000 Jiří Prudký. Od roku 2003 túto pozíciu zastával Pavel Lexmaul – člen orchestru MDO Olomouc a MF Olomouc.

¹⁹⁰ Vybrané skladby boli tiež v úprave pre dychový kvintet plechových nástrojov umeleckého vedúceho MPCO Miroslava Demela.

¹⁹¹ Demel, Miroslav: „Slavnostní koncert barokní hudby“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, říjen 2006, s. 7.

5. 1. 4. Smolaři

Mohelnická country & westernová skupina Smolaři vznikla v októbri 1973. Zakladateľmi skupiny boli Pavel Nenkovský a Josef Vašek, ktorý predtým spolu spievali a hrali v mohelnickom bábkovom súbore „Maňásek“. K ďalším členom skupiny Smolaři patrili Tomáš Kopp, Vladimír Vítek, Eva Švecová a Vojtěch Krejčíř.¹⁹² Veľkým vzorom pre Smolařov boli skupiny Greenhorn, Zelenáči a Plavci. Prvým kapelníkom skupiny sa stal Josef Vašek (v rokoch 1973–1984), druhým Pavel Nenkovský (od roku 1985).

V roku 1975 začali Smolaři pracovať pod Závodným klubom pri ROH MEZ Mohelnice. Podobne ako iné umelecké zoskupenia, aj oni cvičili v budove Závodného klubu na Smetanove ulici v Mohelnici. Z iniciatívy členov mohelnickej kapely vznikol v roku 1975 festival country a western hudby „Mohelnický dostavník“.¹⁹³ Medzi textárov skupiny patrili hlavne Vojtěch Krejčíř a Zdeněk Gereš. Ich texty zhudobňoval Pavel Nenkovský. Vlastnú tvorbu produkovala skupina do polovice osemdesiatych rokov minulého storočia.¹⁹⁴

Prvý významnejší úspech dosiahli Smolaři na Mohelnickom dostavníku v roku 1979 a 1981, kde im porota udelila prvé miesto. Nasledovali vystúpenia na pražskej Porte, Opavskom kurýru, na Večeroch trampské piesne v Přerove a ďalších prehliadkach a koncertoch. V roku 1989 účinkovali na výročnom koncerte „70. let trampinku v ČSR“ v pražskej Lucerne. Očakávanou kultúrnou akciou boli pravidelné vianočné koncerty Smolařov v mohelnickom kultúrnom dome.¹⁹⁵

---

¹⁹² Nenkovský, Pavel: „20. let Smolařů“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, prosinec 1993, s. 6.

¹⁹³ Viz kapitola Mohelnický dostavník.

¹⁹⁴ Nenkovský, Pavel: „Smolaři slaví 30 let“, in: Mohelnicko, Mohelnice, listopad 2003, s. 13.

¹⁹⁵ „Smolařům je dvacet“, in: Hlas MEZu Mohelnice, 16. 12. 1993, s.1–2.

Za tridsaťdva ročnú históriu skupiny sa v nej vystriedalo niekoľko desiatok hudobníkov. Pri oslavách 20. výročia založenia skupiny v roku 1993 zo zakladajúcich členov figuroval u Smolašov iba Pavel Nenkovský (gitara, spev, fúkacia harmonika). Ďalšími členmi boli: Oleg Urbášek (kontrabas, basová gitara), David Nagyvathy (husle, klávesy), Milan Snášel (12-strunná gitara, spev), Josef Pospíšil (bicí), Jan Dubský (banjo), Jana Rollerová a Helena Soklová (spev).¹⁹⁶ Kapela sa v tomto období odklonila od piesní country a western, hrala prevažne tramské pesničky prevzaté od domácich a zahraničných skupín. Vlastné pesničky už nevytvárala.

I o desať rokov neskôr, pri oslavách 30. výročia založenia, skupina vydržala prakticky v nezmenenom zložení. Na vianočnom koncerte 20. decembra 2003 vystúpil Pavel Nenkovský, Milan Snášel, Jan Dubský, Josef Pospíšil, Oleg Urbášek a speváčka Soňa Rifflerová.¹⁹⁷ Smolaři sa prezentovali hlavne prevzatými folkovými pesničkami v aranžmáne Pavla Nenkovského.

V posledných rokoch skupina uskutočnila niekoľko vystúpení v Mohelnici (vianočné koncerty) a okolí na rôznych kultúrnych akciách a festivaloch.

5. 2. Loštice

Hudobné amatérske kapely a orchestre mali v Lošticiach veľkú tradíciu. Po roku 1946 patrili medzi najznámejšie amatérske hudobné zoskupenia mesta Červinkova kapela a tanečná kapela Smetáci.

---

¹⁹⁶ Nenkovský, Pavel: „20. let Smolařů“, in: Mohelnický zpravodaj, Mohelnice, prosinec 1993, s. 7.

¹⁹⁷ Nenkovský, Pavel: „Smolaři slaví 30 let“, in: Mohelnicko, Mohelnice, listopad 2003, s. 13.

Červinkovu kapelu založil na začiatku 20. stor. Jana Červinka st. Po ňom ju prevzal jeho syn Jan Červinka ml. a viedol ju do roku 1959. Kapela mala približne dvadsať členov z Loštíc a okolia a hrala prevažne na kultúrnych a spoločenských podujatiach. Od polovice päťdesiatich rokov minulého storočia fungovala Červinkova kapela pod Mezisvazovým klubom (MK) ROH Loštice.¹⁹⁸ V tomto období kapela spolupracovala s tanečnou skupinou Květoslava Pechy, ktorý dirigoval spojené súbory na krajskej súťažiach dychových orchestrov v roku 1951 (2. miesto) a 1952 (1. miesto).¹⁹⁹ V roku 1959 preberal Červinkovu kapelu František Vyroubal. O tomto období dychového súboru hovorila vo svojich pamätiach Marie Červinková takto: „*Hrávali většinou beze zpěvu populární skladby té doby od Borovičky a Valdaufa, ale také promenádní koncerty, více přednesové skladby (např. Moravská beseda)*“.²⁰⁰ Najčastejšie kapela hrávala v Lošticiach Na strelnici a v Lidovém domě (dnešný Kulturní dům). Podľa záznamov z mestskej kroniky kapela vyvíjala svoju umeleckú činnosť do roku 1983.

Tanečná kapela Smetáci vznikla počas Druhej svetovej vojny. Jej zakladateľom bol Jan Smeták, loštický súkromný učiteľ hudby a varhaník v katolíckom kostole sv. Prokopa. V roku 1951 sa ujal vedenia tanečnej skupiny žiak Jana Smetáka Květoslav Pecha, ktorý túto funkciu zastával do roku 1982. Dôležitou činnosťou tanečného orchestru bola hudobná spolupráca z loštickým ochotníckym divadlom.²⁰¹ Dirigent Květoslav Pecha riadil v sedemdesiatych, osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia pätnásť

---

¹⁹⁸ Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice III“, Státní okresní archiv Šumperk, s. 322.

¹⁹⁹ Kašparová, Marie a kol.: „Z historie loštických muzikantů“, in: Almanach ZUŠ Loštice 1951–2001, Loštice 2001, s. 8–9. Uložený: ZUŠ Loštice.

²⁰⁰ Viz „Červinkova kapela“, in: rukopisné paměti Marie Červinkové a Jarmily Rostové, nespracovaný fond Loštické dechovky, Havelkovo muzeum Loštice.

²⁰¹ Loštické ochotnícké divadlo vzniklo už v roku 1835.

operetných predstavení – „Polská krev“ Oskara Nedbala, „První valčík“ Vlastimila Antonína Viplera, „Uličnice“ a „ Na ty louce zelený“ Járy Beneše, „Tulák“ Rudolfa Piskáčka, „Podskalák“ Karla Hašlera a ďalšie. Za viac než tri dekády fungovania tanečného orchestru Květoslava Pechy sa v ňom predstavilo mnoho amatérskych spevákov a hráčov na dychové, sláčikové, bicie a klávesové nástroje.²⁰²

Na tradíciu hudobných kapiel mesta Loštice naviazal dychový súbor Loštická veselka, ktorý vznikol v roku 1995. Jeho jadro tvorili bývalí hráči školskej dychovky Vlastimila Řmota. Kapelníkom asi dvanásťčlenného ansámbľu sa stal Stanislav Veselý. Prvý koncert Loštické veselky sa uskutočnil v máji 1995 v arboréte Bíla Lhota. V tom istom roku usporiadala v Lošticiach prvý ročník festivalu stretnutia dychoviek „Pod loštickým nebem“, na ktorom sa od roku 1997 súťažilo „O pohár starosty města Loštic“. (V konkurencii piatich kapiel vtedy zvíťazila Dechová hudba Mohelnice).²⁰³ Loštická veselka vystupovala na plesoch, zábavách, ale i na festivaloch a prehliadkach dychových hudieb v Zábřehu na Moravě, Štěpánove, Libivé, Rohli, Rožnove pod Radhoštěm, Kladne, Chebu, Českých Budějoviciach, Huline a ďalších. V roku 2001 sa festival „Pod loštickým nebem“ premenoval na „Loštické slavnosti hudby a tvarůžků“. Loštická veselka pozývala na tento festival dychové hudby Rohelanka, Veselá kapela, Dechová hudba Mohelnice, Libinka a ďalšie. Okrem českých dychoviek sa tu predstavili tri slovenské dychovky – Záhorská z Trenčína, Bojnická z Bojníc, Bjacovčanka z Prešova – a dychový súbor z poľského mesta Kloczko.

K zaujímavým vystúpeniam Loštické Veselky patrili autorský koncert Blahoslava Smišovského a Ladislava Prudíka

---

²⁰² Viz „Taneční orchestr Květoslava Pechy“, in: rukopisné paměti Marie Červinkové a Jarmily Rostové, nespracovaný fond Loštické kapely, Havelkovo muzeum Loštice.

²⁰³ Veselý, Stanislav: „Veselka v novém“, in: Hlas Loštic, Loštice, Vánoce 1997, s. 10–12.

v Lošticiach (október 2006), kde Loštická veselka uviedla výber tvorby týchto dvoch skladateľov pesničiek pre dychovky.²⁰⁴ V nasledujúcich autorských koncertoch zazneli za osobnej účasti hudobných skladateľov skladby Vlasty Dvořáka, Pavla Svobody, Václava Maňase, Jiřího Vrány a Ladislava Sudy.

Loštická Veselka sa v poslednej dobe venovala hlavne uvádzaniu tvorby pre dychovku súčasných skladateľov, ktoré podľa slov kapelníka Stanislava Veselého oslavovali i mladého poslucháča.²⁰⁵

---

²⁰⁴ „Autorský koncert Blahoslava Smešovského a Ladislava Prudíka“, in: Hlas Loštic, Loštice, Vánoce 2006, s. 9.

²⁰⁵ Rozhovory so Stanislavom Veselým som uskutečnil 20. 11. 2008.

6. Hudobný skladateľ Stanislav Adam

Významnou postavou loštických hudobných dejín bol hudobný skladateľ Stanislav Adam. Narodil sa 30. apríla 1889 v Lošticiach učiteľovi a regenschorimu Rudolfovi Adamovi, ktorý sa stal v jeho piatich rokoch prvým učiteľom hudby. Stanislav Adam vynikal hlavne v hre na husle. V rokoch 1901–1909 študoval na gymnáziu v Zábřehe nad Moravou. Spoluziakmi mu boli ďalší dvaja neskorší hudobní skladatelia Karel Boleslav Jirák a Václav Kálik, s ktorými pod vedením hudobného pedagóga Františka Waice hrával pri rôznych kultúrnych podujatiach školy.

Po absolvovaní učiteľského kurzu pedagogicky pôsobil v Hrabenove a Štědrákové Lhote. Za prvej svetovej vojny, počiatkom roku 1915, nastúpil na vojenskú službu. Pred frontom ho uchránil orchester v dôstojníckom kasíne na poľsko-ukrajinskej hranici, kde hrával na husliach do roku 1918. Po skončení vojny sa vrátil k svojmu učiteľskému povolaniu. O roku 1919 vyučoval v Bludove až do mníchovského diktátu v roku 1938, kedy nastalo nútené vysťahovanie Čechov zo sudetskej oblasti.²⁰⁶

Pred I. svetovou vojnou a v medzivojnovom období Adam uskutočnil ako husľový virtuóz viacero koncertných ciest na domácich a zahraničných letoviskách (Poľsko, Nemecko, Taliansko, Juhoslávia, Francúzsku).²⁰⁷ V hre na husle sa zdokonaľoval u svojho brata Rudolfa, ktorý študoval u Otakara Ševčíka a bol koncertným majstrom operných divadiel v Bazileji, Cáchách a tiež kapelníkom v Sofii

---

²⁰⁶ Viz Kapusta, Jan: „Za Stanislavem Adamem“, in: Vlastivědný sborník Severní Morava, svazek 28, Šumperk 1974, s. 70–72.

²⁰⁷²⁰⁷ Koncertné zájazdy absolvoval pravidelne cez letné prázdniny v doprovode manželky a dcéry v rokoch 1922–1935. Viz Kobza, Jaroslav: „Vzpomínka na Stanislava Adama“, in: Vlastivědný sborník Severní Morava, svazek 57, Šumperk 1989, s. 74–75.

a v Plovdive.²⁰⁸ Stanislav Adam mal v repertoáre koncertné kusy Nicolý Paganiniho, Henryka Wieniawskiho, Charlesa Augusta Bériota, Giuseppa Tartiniho, Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetanu, Františka Ondříčka a ďalších.²⁰⁹ V medzivojnovom období sa aktívne venoval i komponovaniu. Prvé dve skladby mu vyšli tlačou v roku 1936. „Koncertnú polonézu“, op. 5, pre husle alebo orchester²¹⁰ a oslavný zbor „Přání“ vydal v Prahe Fr. A. Urbánek. Nasledovali ďalšie skomponované skladby: „Fantasie-capricie“, op. 7, pre husle s doprovodom klavíru a „Pozdrav spojencům“, op. 11, suite pre veľký orchester alebo dychovú hudbu (vydal K. Barvitiu v Prahe, 1938), vianočná hra „Nesem Vám noviny“ (vydal Velehrad v Olomouci, 1940).²¹¹

V roku 1938 sa Adam vrátil do rodných Loštíc, kde vyučoval na základnej škole. Od roku 1941 bol v dôchodku. Po úraze ruky sa načas musel vzdať hry na husle a preto svoju činnosť sústredil na komponovanie, i keď bol skladateľom samoukom. Veľký interes prejavil o zber ľudových piesní z Lošticka, čo sa prejavilo v jeho cykle dvadsať jedna piesní s doprovodom klavíru „Z rodného kraje“. Spomienku na rodný kraj vyjadril tiež symfonickou suitou pre veľký orchester „U nás“ (1944–46), či pochodom loštických hasičov „Ohni zmar“. Adam skladal i obsiahlejšie inštrumentálne diela medzi ktoré patrili husľový koncert a moll, op. 15 (1941), violoncellový koncert h moll, op. 34 (1954), klavírny koncert g moll, op. 35 (1954) a klarinetový koncert D dur (1959).

---

²⁰⁸ Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice II“, s. 535. Uložená: Státní okresní archiv v Šumperku.

²⁰⁹ Viz Jan Kapusta: „Za Stanislavem Adamem“, in: Vlastivědný sborník Severní Morava, svazek 28, Šumperk 1974, s. 70–72.

²¹⁰ V premiére zaznela 3. júna 1937 na večeru Kulturní jednoty československé v Prahe. Na husliach sa predstavila Blažena Mašková, u klavíru Jaromíra Vojtěčka. Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice II“, s. 535. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

²¹¹ Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice II“, s. 602–603. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

Adam sa snažil o propagáciu svojich skladieb a preto často kontaktoval Československý rozhlas s prosbou o natáčanie a následné odvysielanie jeho tvorby. 24. marca 1950 vysielal brnenský rozhlas z olomouckého štúdia pásmo o živote a diele Stanislava Adama, ktorý pripravil Vladimír Gregor. V programe zaznela „Předehra d moll“, „Koncertní polonéza“, „Z rodného kraje“, „Caprice“ a symfonická suita „U nás“. V sólach sa predstavili klavirista Cyril Černý, Adolf Vozka, huslista Miroslav Bíba, speváčka Marie Nedvěďová, klarinetista Josef Knézl. Symfonickú suitu „U nás“ nahral smyčcový orchestr Posádkové hudby Olomouc pod vedením kapelníka Antonína Dražila.²¹²

Prvý loštický koncert z Adamovej tvorby, ktorý sa konal 9. mája 1953 zaznamenala Obecná kronika Loštice III. Na programe bolo celkovo štrnásť čísiel. Ku skladbám, ktoré pred tromi rokmi zazneli v rozhlase, sa pridala mimo iného „Suita“, op. 16, pre husle s doprovodom klavíru (Miroslav Bíba – husle), „Suita“, op. 16, pre lesný roh s doprovodom klavíru (Zdeněk Drmola – lesný roh).²¹³

Ďalší autorský koncert Stanislava Adama sa uskutočnil o dva roky neskôr 4. septembra 1955 opäť v miestnom kultúrnom dome pri príležitosti 60. výročia otvorenia prvej českej mešťanskej školy na severnej Morave v Lošticiach. Najväčšia pozornosť bola sústredená na novo skomponované diela: klavírny koncert g moll, op. 35 (C. Černý – klavír) a violoncellový koncert h moll, op. 34 (R. Myška – sólista Moravskej filharmonie – violončelo). V husľovom koncerte a moll op. 15 sa predstavil koncertný majster Moravskej

---

²¹² Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice II“, s. 602. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

²¹³ Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice III“, s. 80. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

filharmonie M. Melkus, ktorému aplaudovalo 156 prítomných poslucháčov.²¹⁴

Povzbudený úspechom na loštických koncertoch sa v roku 1956 Adam prihlásil do III. ročníka skladateľskej súťaže Henrika Wieniawskiho v Poznani. K tejto príležitosti zložil skladbu pre husle „Allegro de concert“ s podtitulom „Vzpomínka na Henryka Wieniawskiho“, ktorú na súťaži v Poznani sám predviedol. Za uvedenie tejto skladby si vyslúžil pozvanie na súťaž husľových virtuózov (1957) v Poznani, ktorej sa zo zdravotných dôvodov nemohol zúčastniť.²¹⁵

V roku 1959 zložil Stanislav Adam „Slavnostní znělku města Loštice“, ktorá sa od tej doby stala neodmysliteľnou súčasťou rôznych mestských slávností a dodnes sa používa ako znelka miestneho rozhlasu.

Ako skladateľ bol aktívnym členom Svazu českosloveských skladateľů (pobočka Ostrava) a tiež zakladajúcim členom Umělecké besedy v Prahe.²¹⁶

I po roku 1960 sa sporadicky uskutočnili koncerty z diel Stanislava Adama v Lošticach, Mohelnici, Litovli, Bludove a v Olomouci. Komponista v roku 1962 zaslal ďalšiu skladbu na skladateľskú súťaž Henryka Wieniawskiho v Poznani. Tento krát to bola skladba pre husle s doprovodom klavíru „Dances nad melodies slaves“, op. 56. Následné pozvania na Monackú súťaž skladateľov princa Reintera III v roku 1965 a na skladateľskú súťaž Henryka Wieniawskiho v Poznani 1966 starnúci skladateľ neprijal a súťaží sa nezúčastnil.²¹⁷

Loštický skladateľ známy nosením čierneho umeleckého širáku, ktorý býval v rodinnom dome „Křemešník“ na Náměstí

---

²¹⁴ Viz nespracovaný fond „Obecní kronika Loštice III“, s. 342. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

²¹⁵ Viz Jaroslav Kobza: „Vzpomínka na Stanislava Adama“, in: Vlastivědný sborník Severní Morava, svazek 57, Šumperk 1989, s. 74–75.

²¹⁶ -fh-: „Jubileum Stanislava Adama“, in: Kulturní zpravodaj, Mohelnice, duben 1964, s. 4.

²¹⁷ Pozůstalost Stanislava Adama, Havelkovo muzeum Loštice, korespondence, inv. č. H 3850, s. 1–10.

míru, napísal posledné dochované opusované dielo v roku 1968 pod názvom „České tance a nápěvy“ op. 60 pre husle s doprovodom klavíru.²¹⁸

Stanislav Adam zomrel u svojej sestry v Brandýse nad Labem v roku 1974. Pochovaný je v rodinnom hrobe v Lošticiach.

Mesto Loštice si naposledy uctilo pamiatku loštického rodáka v roku 1989 pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia. Vtedajšia LŠU Loštice v zaplnenom sále usporiadala v apríli koncert z diel Stanislava Adama, na ktorom účinkovali žiaci LŠU z Loštíc a Mohelnice, detský spevácky zbor Věry Večerkové zo ZŠ v Lošticiach a Pěvecký sbor severomoravských učitelek pod vedením Marie Petráškové.²¹⁹

Z Adamovej tvorby na Mohelnicku v poslednej dobe zaznievali hlavne úpravy hanáckych ľudových piesní a ďalšie skladby piesňovej tvorby. Hudobné diela vo veľkých formách nedisponujú dostatkom umeleckej prepracovanosti a nápaditosti, preto sa dnes už vôbec nehrajú. Väčšina jeho rukopisnej tvorby zomrela spolu sním. Podľa Mikuláša Beka, autora posledného encyklopedického hesla o loštickom skladateľovi, má životnosť a regionálny význam iba zopár skladieb. Okrem úprav ľudových piesní a príležitostných skladieb sem patrí vianočná hra „Nesem Vám noviny“ (1939) a hra so spevmi a tancami „V říší Vodníka“ na text Josefa Nováka (1957).²²⁰

Stanislav Adam patril v priebehu päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch minulého storočia k najčinnejším hudobným skladateľom Mohelnicka. Neúnavne organizoval koncerty svojej hudby, na ktoré najímal výkonných umelcov, čím určite obohatil hudobný život na Mohelnicku.

---

²¹⁸ Pozůstalost Stanislava Adama, Havelkovo muzeum Loštice, rukopis St. Adama, inv. č. 2148.

²¹⁹ „Kronika ZUŠ Loštice“, r. 1989. Uložená: ZUŠ Loštice.

²²⁰ Viz <http://www.musicologica.cz/slovník/hesla.php?op=heslo&hid=3377>

Záver

Po skončení druhej svetovej vojny sa postupne začala obnovovať hudobná kultúra v celej bývalej Československej republike. Na Mohelnicku, kde sa sústredil hudobný život hlavne v mestách Mohelnice a Loštice, nastal prudký nárast vzniku nových umeleckých zoskupení a tiež veľký význam sa prikladal organizácii rôznych kultúrno-spoločenských podujatí.

V Mohelnici bolo hudobné dianie v područí Osvetovej besedy a Závodného klubu ROH MEZ Mohelnice, ktorý nielenže usporiadal množstvo umeleckých vystúpení domácich a zahraničných interpretov, ale podporoval i niekoľko amatérskych hudobných ansámblov. K najvýraznejším patrila Dechová hudba závodu MEZ, ktorá vystupovala doma i v zahraničí. Svojho interpretačného vrcholu dosiahla za éry umeleckého vedúceho Miroslava Demela, ktorý ju riadil v rokoch 1981–2003. V tomto období Dychová hudba nahrala niekoľko koncertných skladieb v ostravskom rozhlase (studio Olomouc) a dvakrát obsadila zlaté pásmo na medzinárodnom festivale Knochův Kolín '89 a '91.

Zlatú éru zborového spevu zažila Mohelnice v sedemdesiatych rokoch minulého storočia v podobe Mohelnického pěveckého sboru ktorú viedol vynikajúci zbormajster Jiří Skopal, neskorší dlhoročný umelecký vedúci popredného českého chlapčenského zboru Boni pueri a detského speváckeho zboru Jitro Hradec Králové. Mohelnický pěvecký sbor sa úspešne prezentoval na viacerých koncertných a súťažných vystúpeniach a absolvoval i zahraničné turné v Bulharsku.

Medzi mládežníckymi hudobnými zoskupeniami dominovali dva súbory Základní umělecké školy Mohelnice: Dechový orchestr mladých a Dětský pěvecký sbor Arietta.

Dechový orchestr mladých pod vedením Miroslava Demela sa zúčastnil viacerých medzinárodných prehliadok a súťaží, kde získal niekoľko prvenstiev. Koncertoval v Taliansku, Nemecku, Rakúsku, Slovinsku a na Slovensku. Nahrával v pražskom a brnenskom rozhlase pre súťaž Concerto Bohemia.

Vedľa DOM veľmi dobre reprezentoval mesto Mohelnice i dětský pěvecký sbor Arietta, ktorý od roku 1990 viedla Zdeňka Jásenská. K jeho najväčším úspechom patrili zlaté pásma na celorepublikovej súťaži zborov v Novom Jičíne (2000) a na pražskom mezinárodnom festivale adventní hudby s cenou Petra Ebena (2004). Arietta vo svojej sedemnást' ročnej histórii zorganizovala viacero domácich i zahraničných koncertných pobytov, vďaka čomu vystupovali v Mohelnici detské zbory z Francúzska, Írska, Slovenska, Ruska, Maďarska, Bieloruska, Litvy a Poľska. Dôstojnou ukážkou umenia zboru je nahrávka CD z názvom Šťastnou cestu z roku 2000. Jej kvalitu ocenil i hudobný skladateľ Petr Eben.

V polovici sedemdesiatych rokoch hudobný život Mohelnice obohatili dva festivaly. Prvým bol Mohelnický dostavník, ktorý sa časom stal jedným z najnavštevovanejším festivalom hudby country, folku a trampu v Českej republike. Vystúpila na ňom rada popredných spevákov a hudobných skupín. Druhým festivalom bola Mohelnická filmová písnička, ktorá sa od roku 1991 konala z medzinárodnou účasťou.

V Lošticiach mala hudobná kultúra pevné základy. Amatérske umelecké zoskupenia, ktoré spadali pod Osvetovú besedu a Spojený závodní klub ROH Loštice, voľne nadviazali

na bohatú súborovú tradíciu medzivojnového a vojnového obdobia. K najvýraznejším umeleckým zoskupeniam patrila Červinkova kapela a tanečný orchester Květoslava Pechy, ktorý doprevádzal operetné predstavenia loštického ochotníckeho divadla.

Významnou hudobnou osobnosťou Loštíc bol nepochybne hudobný skladateľ Stanislav Adam, ktorý často komponoval a organizoval koncerty z vlastných diel.

O výchovu mladých hudobníkov sa starala Základní umělecká škola v Lošticiach. Z jej žiakov vynikla čembalistka Zdenka Ošťádalová a operná speváčka Lenka Havlíková. K najúspešnejším pedagógom školy patril Pavel Beneš, ktorý sa svojimi žiakmi viackrát prebojoval do ústredných celonárodných kôl súťaži ZUŠ v sólovej i komornej hre na plechové dychové nástroje.

K najmladším hudobným súborom mesta patril detský spevák Větrník pri Základní škole v Lošticiach. Zbor pod vedením Svatavy Šimkové vznikol v roku 1999.

Hudobné dianie v Mohelnici a Lošticiach od roku 1945 zažilo mnoho významných umeleckých okamžikov a svedčí o bohatom kultúrnom živote jeho obyvateľov. Je dôkazom toho, že i v malých mestách sa môžu diať veľké veci. Nepochybne to bolo zásluhou jak jednotlivcov (vedúcich) tak všetkých členov daných kolektívov a kultúrnych pracovníkov. I v dnešnej dobe sa darí dostatočne podporovať hudobnú kultúru na Mohelnicku, ktorá tak môže nadviazať na predošlú úspešnú etapu.

Resume

Hudobná kultúra na Mohelnicku sa po roku 1945 najviac rozvíjala v mestách Mohelnice a Loštice.

V meste Mohelnice kultúru organizovala Osvětová beseda a neskôr Závodní klub ROH MEZ Mohelnice, pri ktorom vznikla Dechová hudba, skupina Smolaři, Mohelnický pěvecký sbor a ďalšie hudobné zoskupenia. Tie sa zúčastňovali prehliadok, súťaží a koncertov doma i v zahraničí. Mladých hudobníkov vychovávala Základní umělecká škola, na ktorej boli založené dva hudobné súbory – Dechový orchestr mladých a Dětský pěvecký sbor Arietta – ktoré reprezentovali mesto Mohelnice po celej Európe. Od deväťdesiatych rokov minulého storočia sa o hudobné dianie staralo Městské kulturní středisko, ktoré podporovalo miestne mestské amatérske hudobné súbory: Městskou dechovou hudbu, Smíšený pěvecký sbor Carmen a Collegium musicum.

Hudba v Lošticiach bola v područí Mezisvazového klubu ROH Loštice, ktorý okrem organizácie kultúrnych akcií zastrešoval chod niekoľkých hudobných skupín. Medzi najvýznačnejšie patrila Červinkova kapela a Taneční orchestr Květoslava Pechy. V rokoch 1938 až 1974 tu žil hudobný skladateľ Stanislav Adam, ktorý tu zložil časť svojej tvorby. Kultúrne dianie mesta spoluurčovala Základní umělecká škola, kde vynikali najmä žiaci dychového oddelenia vedení učiteľom Pavlom Benešom. Po roku 1990 prebralo organizáciu kultúry Městské kulturní středisko. V posledných rokoch sa najvýznamnejšie zapísala do miestnych hudobných dejín dychová hudba Loštická veselka a Dětský pěvecký sbor Větrník.

Summary

After 1946, music culture in the Mohelnice region was mostly developing in the towns Mohelnice and Loštice.

In Mohelnice, cultural life was organized by Educational forum and later by Organization of the unions MEZ Mohelnice, which incorporated bands Brass Music, Smolaři, Mohelnice Choir and other ensembles. These took part in marches, competitions, and concerts at home and abroad. Young musicians were educated by Elementary Art School Mohelnice, which had two ensembles – Brass Orchestra of the Young and Children Choir Arietta, who represented Mohelnice all over Europe. Since the 90's, cultural life has been organized by Municipal culture center, which supports local municipal non-professional ensembles: Municipal Brass Orchestra, Choir Carmen, and Collegium Musicum.

Music in Loštice was under control of Workers' unions Loštice which – besides organizing cultural events – included several bands. The most important ones included Červinka's Band and Květoslav Pecha's Dance Orchestra. Between 1946 and 1974, Stanislav Adam, a composer, lived here and composed part of his works here. The cultural life in the town was partially run by the Elementary Art School, where students of the brass section led by Pavel Beneš played an important role. After 1990, the organization of cultural life was passed to Municipal culture center. In the last years, the most visible local ensemble has been the brass orchestra Loštice Wedding and Children Choir Větrník.

Zusammenfassung

Die Musikkultur in der Mohelnice-Region hat sich ab Datum 1945 am meisten in den Städten Mohelnice und Lostice entwickelt.

In der Stadt Mohelnice hat die Kultur das Kulturhaus und später der Betriebsklub ROH MEZ Mohelnice organisiert. Dabei ist die Blasmusik, die Musikgruppe Smolari, Mohelnice Sängerkor und andere Musikgruppen entstanden. Diese haben an Vorschauen, Wettbewerben und Konzerten zu Hause und auch im Ausland teilgenommen.

Die jungen Musikern haben die Kunstschule besucht. Auf dieser Schule sind zwei Musikkapellen gegründet: Blasorchester der Jungen und der Kindersängerkor Arietta. Diese zwei haben die Stadt Mohelnice in der ganzen Europa representiert.

Ab den neunzigern Jahren hat sich um das Musikgeschehen die Stadtkulturstätte gekümmert. Diese hat die regionale Amateurmusikkapellen unterstützt (die Stadtblasmusik, Gemischte Sängerkor Carmen und Collegium musicum).

Die Musik in der Stadt Lostice gehörte zu dem Zwischenverband ROH Lostice. Dieser hat die Kulturveranstaltungen organisiert und den Ablauf einigen Musikgruppen abgesichert. Zu den wichtigsten gehörten Cervinka Musikgruppe und Tanzorchester von Kvetoslav Pecha. In den Jahren 1938–1974 lebte hier der Musikkomponist Stanislav Adam, der hier einen Teil seiner Produktion komponiert hat. Das Musikgeschehen der Stadt hat die Kunstschule mitgestaltet. Hier dominierten am meisten die Schüler der Blasabteilung geführten von dem Lehrer Pavel Benes. Nach dem Jahr 1990 hat die Organisation der Kultur die Stadtkulturstätte übernommen. In den letzten Jahren hat sich

am meisten in den lokalen Musikgeschichten die Blasmusik
Losticka veselka und Kindersängerchor Větrník eingeschrieben.

ANOTÁCIA

Meno a priezvisko:	Filip Hajdu
Katedra:	Muzikologie
Vedúci práce:	PhDr. Eva Vičarová, PhD.
Rok obhajoby:	2009

Názov práce:	Hudobná kultúra na Mohelnicku v rokoch 1945–2007
Názov v angličtine:	The music culture of Mohelnicko in years 1945–2007
Anotácia práce:	Hudobná kultúra na Mohelnicku bola dobre organizovaná. Pôsobilo tu niekoľko inštrumentálnych a speváckych súborov, ktoré každoročne pripravovali niekoľko vystúpení. Umelecké školstvo sa stalo dôležitou súčasťou hudobného života.
Kľúčové slová:	Hudobná kultúra, Mohelnice, Loštice, Arietta, Mohelnický dostavník, Základní umělecká škola, Stanislav Adam
Anotácia v angličtine:	The music culture was varied and well organized. Several instrumental and vocal ensembles prepared concerts each year. Art education became an important aspect of local musical life.
Klíčovú slova v angličtině:	The music culture, Mohelnice, Loštice, Arietta, Elementary art school, Mohelnice stage wagon
Prílohy viazané v práci:	Základní umělecká škola Mohelnice, Základní umělecká škola Loštice, Arietta, Větrník, Mohelnický dostavník, Dechová hudba Mohelnice, Loštická veselka, Taneční orchestr Květoslava Pechy
Rozsah príloh:	24 s.
Jazyk práce:	Slovenčina (SK)

Súpis literatúry a prameňov

Literatúra:

Bulletin – Celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů Český Krumlov 2004. Uložený: ZŠ Loštice.

Ded, Jan: „Mariella hostila Ariettu“, in: Plzeňský deník, Plzeň, 20. 3. 2000.

„Desetiletá Arietta si nadělila k narozeninám debutové album“, in: Moravský sever, Šumperk, 16. 10. 2000.

Fialek, Petr: „Loštice ve fotografiích do roku 1948“, Mohelnice 2007, s. 32–33.

Hlas Loštic, Loštice 1995–2007.

Hlas MEZu, Mohelnice 1958–1993.

Kapusta, Jan: „Za Stanislavem Adamem“, in: Vlastivědný sborník Severní Morava, svazek 28, Šumperk 1974, s. 70–72.

Kašparová, Marie: „Mimořádné úspěchy ZUŠ v Lošticích“, in: Učitel'ské noviny, č. 29, Praha 2003, s. 21.

Kašparová, Marie a kol.: „Almanach ZUŠ Loštice 1951–2001“, Loštice 2001. Uložený: ZUŠ Loštice.

Kobza, Jaroslav: „Vzpomínka na Stanislava Adama“, in: Vlastivědný sborník Severní Morava, svazek 57, Šumperk 1989, s. 74–75.

Kol.: „Loštice, město a jeho obyvatelé“, Loštice 1998, s. 75–76.

-kr-: „Neuvěřitelné skutkem“, in: Orlický týdeník, 15. dubna 1998.

Křupka, V.: „Mohelnice včera a dnes“, Šumperk 1973, s. 145-146.

Kulturní kalendář, Mohelnice 1961–1970.

„Mohelnický dostavník opět přijede“, in: Mohelnicko, srpen 2003, s. 11.

Mohelnický zpravodaj, Mohelnice 1988–2008.

Motýl, Alois: „Úspěch našeho dětského sboru“, in: Moravský sever, Šumperk, 20. dubna 1994.

Motýl, Alois: „Arietta zazářila na celonárodní soutěži“, in: Moravský sever, Šumperk, 7. listopadu 2000.

-ris-: „Arietta přivezla zlato“, in: Moravský sever, Šumperk, 14. prosinec 2004.

-ris-: „Poetická výstava dobývá Prahu“, in: Moravský sever, Šumperk, 29. listopad 2005, s. 5.

Singerová Soňa: „Na třídením festivalu Krajina zpěvů vystoupilo dvanáct set dětí“, in: Mladá fronta dnes, Praha, 19. května 1997.

Štipl, Ctirad: „Třicet let Mohelnické filmové písničky“, in: Videohobby, Mohelnice, listopad 2005, s. 4–6.

Pramene:

Pamětní kniha Mohelnice II, III, IV, V. Uložená: Městský úřad Mohelnice – Matrika.

Nezpracovaný fond Hudební škola v Mohelnici 1951–1963, Státní okresní archiv Šumperk.

Výroční zprávy ZUŠ Mohelnice 1995–2000. Uložené: ZUŠ Mohelnice.

Nezpracovaný fond Loštické dechovky, Havelkovo muzeum Loštice.

Kronika ZUŠ Loštice 1962–2007. Uložená: ZUŠ Loštice.

Dokumenty DPS Arietta 1990–2007, Uložené: ZUŠ Mohelnice.

Nezpracovaný fond Obecní kronika Loštice II, III. Uložená: Státní okresní archiv Šumperk.

Pozůstalost Stanislava Adama, Havelkovo muzeum Loštice.

Rozhovory s Miroslavem Demelom, Pavlom Nenkovským, Eliškou Linhartovou, Stanislavem Veselým.

Internetové odkazy:

http://www.mohelnickydostavnik.cz/Archiv/Archiv_Zelnak/archiv_zelnak.html

http://www.mohelnickydostavnik.cz/Archiv/Gal_vitezu/gal_vitezu.html

<http://www.videohobby.cvu.cz/view.php?cisloclanku=2008010019>

<http://www.musicologica.cz/slovník/hesla.php?op=heslo&hid=3377>

<http://pdf.uhk.cz/hk/>

http://www.ucps.cz/portal/cz/03-01-heslo.php?chci_heslo=29

Prílohy